

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 13 Αυγούστου 2021 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Ιωάννα Θεμελή Μέλη.

Για να εξετάσει την από 5.07.2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1334/6.07.2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στις ....., ..., αριθμ. ...., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της ..... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 1292/15.06.2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου (εφεξής η «προσβαλλόμενη») και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» (εφεξής ο «παρεμβαίνων»), που εδρεύει στο ....., οδός ....., αριθμ. ...., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που απορρίφθηκε η προσφορά του.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 15.000 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ....., την από 2.07.2021 πληρωμή στη ALPHABANK και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 12.096.774,19 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ

2. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με την από 27.05.2019 Διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για το έργο «Συντήρηση οδοστρώματος, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, των οδικών αξόνων της Λ. ...., Λ. ...., ..., ... & .....», με κριτήριο κατακύρωσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής, συνολικής προϋπολογισμού 15.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 22.05.2019 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 27.05.2019 με ΑΔΑΜ ....., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό .....

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 5.07.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο για του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 24.06.2021 και σε ορθή επανάληψη την 29.06.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή στις 5.07.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

7. Επειδή με την υπ' αριθμ. 1700/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

8. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε στις 15.07.2021, ήτοι εμπροθέσμως, μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, την παρέμβασή του, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει κριθεί αποδεκτή και έχει ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης. Απαραδέκτως ωστόσο προβάλλονται με την παρέμβαση ισχυρισμοί περί πρόσθετου κόστους επιβάρυνσης της προσφοράς του προσφεύγοντος που δεν έλαβε υπόψιν της η αναθέτουσα αρχή, καθώς η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης, η οποία ως προς το διατακτικό της είναι ευνοϊκή για τον παρεμβαίνοντα.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε την 20.07.2021 τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

11. Επειδή στο υπό κρίση διαγωνισμό συμμετείχαν εννέα οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και ο προσφεύγων, ο οποίος υπέβαλε τη με αριθμ. συστήματος 125488 προσφορά του. Με την υπ' αριθμ. 2455/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

οικονομικός φορέας «.....», ενώ ο προσφεύγων κατατάχτηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας και ο παρεμβαίνων έκτος. Κατόπιν άσκησης της με αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1274/2019 προδικαστικής προσφυγής από τον παρεμβαίνοντα, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1362/2019 Απόφαση της ΑΕΠΠ με την οποία έγινε δεκτή η προδικαστική προσφυγή του παρεμβαίνοντος, ακυρώθηκε η υπ' αριθμ. 2455/2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής και αναπέφθηκε η υπόθεση προκειμένου κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 να κληθούν οι πέντε πρώτοι σε σειρά μειοδοσίας, συμπεριλαμβανομένου και του προσφεύγοντος, να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους. Σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση της ΑΕΠΠ εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3200/23.12.2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής με την οποία κλήθηκαν οι πέντε πρώτοι σε σειρά μειοδοσίας διαγωνιζόμενοι να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους, στην οποία πρόσκληση ανταποκρίθηκαν ο προσφεύγων και οι διαγωνιζόμενοι «.....» και «.....». Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 83/2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχής ορίστηκε Ομάδα Εργασίας με σκοπό την αξιολόγηση των αιτιολογήσεων που θα υποβάλλονταν και η οποία με την από 9.04.2021 Τεχνική Έκθεση Αξιολόγησης έκρινε ότι η προσφορά του προσφεύγοντος είναι ζημιογόνος κατά 225.617,03€, όπως και των έτερων δυο διαγωνιζόμενων που είχαν αιτιολογήσει τις προσφορές τους. Στη συνέχεια, η τεχνική έκθεση της Ομάδας Εργασίας τέθηκε υπόψη της Επιτροπής Διαγωνισμού προκειμένου να γνωμοδοτήσει σχετικά. Σύμφωνα με το από 2.06.2021 Πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε τον αποκλεισμό των διαγωνιζόμενων «.....» και «.....» γιατί δεν αιτιολόγησαν την προσφορά τους σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν. 4412/16, τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα «.....» διότι απέσυρε την προσφορά του και την κατά πλειοψηφία ανακήρυξη του προσφεύγοντος ως προσωρινού μειοδότη *«...αφού έλαβε υπόψη της, το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς μόνο βάσει τιμής και την αιτιολόγηση της εταιρείας .....*». Ωστόσο, με την προσβαλλόμενη απόφαση αναδείχτηκε προσωρινός ανάδοχος ο παρεμβαίνων και αποκλείστηκε, μεταξύ άλλων, η προσφορά του

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προσφεύγοντος ως ζημιογόνα κατά τα αναφερόμενα στην τεχνική έκθεση της Ομάδας Εργασίας.

12. Επειδή ο προσφεύγων ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, ως προς το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του.

13. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται τα ακόλουθα : « **ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟ ΜΙΓΜΑΤΟΣ Α. Παραγωγική ικανότητα ασφαλτικού συγκροτήματος (αδικαιολόγητη επιβάρυνση 49.605 ευρώ).**

ί. Ιστορικό - δεδομένα.

Σύμφωνα με τα τεύχη δημοτράτησης, για την κατασκευή του έργου απαιτούνται, συνολικά, 82.675 τόνοι ασφαλτομίγματος.

Ο τελευταίος μειοδότης - προσωρινός ανάδοχος, θεώρησε δεδομένο, το ότι η παραγωγική ικανότητα των λοιπών συγκροτημάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικού μου, ανέρχεται σε 120 τόνους/ώρα, ήτοι σε 960 τόνους/ημέρα, προέβαλε, όμως, ότι η παραγωγική ικανότητα του δικού του συγκροτήματος ανέρχεται σε 200/τόνους/ώρα, ήτοι σε 1.600 τόνους/ημέρα (βλ ΑΕΠΠ 1362/2019, σκ 10, σελ 41). Δηλαδή, είναι πανθομολογούμενο το γεγονός, ότι η παραγωγική ικανότητα ανάλογων συγκροτημάτων δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000 τόνων/ημέρα.

Προσκόμισα Τεχνική Έκθεση του Μηχανολόγου Μηχανικού ....., στην οποία αναλύεται η παραγωγική διαδικασία του συγκροτήματος μου και τεκμηριώνεται, ότι η δυναμικότητά του ανέρχεται σε 163,63 τόνους/ώρα, ήτοι σε 1.309 τόνους/ημέρα.

Προσκόμισα, επίσης, Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας του συγκροτήματος μου, στην οποία περιγράφεται μέθοδος λειτουργίας του σε δύο βάρδιες (καθόσον, αποδεδειγμένα, απασχολώ και αμείβω δύο χειριστές). Σύμφωνα με την εν λόγω ανάλυση, η παραγωγική ικανότητα του συγκροτήματος μου μπορεί να φτάσει σε 220 τόνους/ώρα, ήτοι σε 1.760 τόνους/ημέρα.

Παρά ταύτα, στην αιτιολογική μου έκθεση, εκτίμησα την παραγωγική ικανότητα του συγκροτήματος μου σε 1.246 τόνους/ημέρα, ήτοι εκτίμησα ημερήσια ποσότητα μικρότερη αυτής που προκύπτει από την Τεχνική Έκθεση

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

του Μηχανολόγου Μηχανικού (1.309 τόνοι) και υπολείπεται, κατά πολύ, της ημερήσιας ποσότητας που προκύπτει από την Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας (1.760 τόνοι).

Με την από 9-3-2020 πρόσκληση της Ομάδας Εργασίας, μου ζητήθηκε να προσκομίσω τα δελτία αποστολής του συγκροτήματος μου για τον Μάιο 2019, κάτι που έπραξα.

Από τα ανωτέρω δελτία αποστολής προκύπτει, σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας, ότι τον συγκεκριμένο μήνα (Μάιος 2018) το ασφατικό μου συγκρότημα παρήγαγε 19.710,65 τόνους, σε 30 βάρδιες των 8 ωρών εκάστη. Με βάση αυτό (και μόνο) το δεδομένο (ήτοι με βάση την παραγωγή που πραγματοποιήθηκε σε κάποιον συγκεκριμένο μήνα, ένα έτος πριν την υποβολή των προσφορών) η Ομάδα Εργασίας, χωρίς να αμφισβητήσει την Τεχνική Έκθεση του Μηχανολόγου Μηχανικού και την Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας του συγκροτήματος μου, συμπέρανε, ότι, γενικώς, η δυναμικότητα του ανέρχεται σε (19.710,65 τόνους : 30 βάρδιες => 657 τόνους/ημέρα (ότι, δηλαδή, είναι, σχεδόν υποδιπλάσια ακόμα και από την δυναμικότητα που υπολόγισε ο τελευταίος μειοδότης).

Εν συνεχεία, δια της εν λόγω παραδοχής, η Ομάδα Εργασίας αναπροσάρμοσε - επιβάρυνε, σημαντικά, το ημερήσιο κόστος λειτουργίας του συγκροτήματος μου, χρησιμοποιώντας ως διαιρέτη του, κατά περίπτωση, ετησίου κόστους, την εσφαλμένη ετήσια (171.477 τόνοι αντί 325.206) και ημερήσια (657 τόνοι αντί ετήσια παραγωγή (657 τόνοι/ημέρα X 261 η μέρες/χρόνο =>) 171.477 τόνοι και προέκυψε κόστος (70.000 ευρώ/έτος : 171.477 τόνοι/έτος =>) 0,41 ευρώ/τόνο, αντί, του ποσού των 0,22 ευρώ που προκύπτει με βάση την, πλήρως αποδειχθείσα, πραγματική δυναμικότητα του συγκροτήματος μου [70.000 ευρώ/έτος : (1.246 τόνοι/ημέρα X 261 ημέρες/χρόνο =>) 325.206 τόνοι/έτος = 0,22 ευρώ/τόνο],

β) Ομοίως, για τον υπολογισμό του κόστους συντήρησης, υπολογίσθηκαν 0,17 ευρώ/τόνο, αντί των 0,12 ευρώ/τόνο, που προκύπτουν από την αιτιολογική μου έκθεση,

γ) Αναλόγως, το κόστος λειτουργίας του φορτωτή υπολογίσθηκε σε 0,42 ευρώ/τόνο, αντί των 0,27 ευρώ/τόνο, που προκύπτουν από την αιτιολογική

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

μου έκθεση,

δ) Τέλος, η (εσφαλμένα εκτιμηθείσα) δαπάνη χειριστή του συγκροτήματος (βλ κατωτέρω, υπό Δ) υπολογίσθηκε σε (376 ευρώ/ημέρα : 657 τόνοι/ημέρα =) 0,57 ευρώ/τόνο, αντί του ποσού των (376 ευρώ/ημέρα : 1.246 τόνοι/ημέρα =) 0,36 ευρώ/τόνο, η οποία προκύπτει με βάση την πραγματική ημερήσια παραγωγή, έστω και αν υποτεθούν ακριβείς οι, εσφαλμένοι, υπολογισμοί περί του ημερησίου μισθολογικού κόστους των υπαλλήλων μου.

Κατόπιν τούτων, προέκυψε επιβάρυνση [(0,41 - 0,22 =) 0,19 ευρώ/τόνο επιπλέον κόστος απόσβεσης + (0,17 - 0,12 =) 0,05 ευρώ/τόνο επιπλέον κόστος συντήρησης συγκροτήματος + (0,42 - 0,27 =) 0,15 ευρώ/τόνο επιπλέον κόστος συντήρησης φορτωτή + (0,57 - 0,36 =) 0,21 ευρώ/τόνο επιπλέον μισθολογική δαπάνη =] 0,60 ευρώ/τόνο, ήτοι επιπλέον, συνολική, κοστολόγηση (0,60 ευρώ/τόνο X 82.675 τόνοι συνολική ποσότητα απαιτούμενου ασφαλομίγματος =) 49.605 ευρώ.

Επί των σφαλμάτων της (αυθαίρετης) παραδοχής της αναθέτουσας αρχή σχετικά με την ημερήσια δυναμικότητα του συγκροτήματος μου.

Η επίμαχη παραδοχή ελέγχεται, πρωτίστως, από την άποψη της κοινής λογικής. Η παραγωγική δυνατότητα ενός μηχανήματος (εν προκειμένω συγκροτήματος παραγωγής ασφαλομίγματος) είναι αντικειμενικό δεδομένο, δηλαδή δεν εξαρτάται από την παραγωγή που, αναλόγως της ζήτησης, των αναγκών και των εν γένει συνθηκών, πραγματοποιήθηκε σε μεμονωμένα χρονικά διαστήματα κατά το παρελθόν. Επομένως, η παραγωγή που πραγματοποιήθηκε κατά τον μήνα Μάιο 2018, είναι (εντελώς) απρόσφορο στοιχείο όσον αφορά στην εκτίμηση της δυναμικότητας του συγκεκριμένου μηχανήματος. Άλλοις λόγοις, σύμφωνα με την «λογική» της Ομάδας Εργασίας: Ένα κατάστημα πωλήσεως παγωτών που παρασκευάζει και πωλεί πέντε παγωτά ημερησίως τον Δεκέμβριο, έχει δυναμικότητα 5 παγωτών/ημέρα και τον Αύγουστο. Κάποιο αγωνιστικό αυτοκίνητο μεγάλου κυβισμού, που χρησιμοποιήθηκε για λόγους αναψυχής και ως εκ τούτου κινήθηκε με χαμηλή ταχύτητα επί ένα μήνα, έχει την ίδια τελική ταχύτητα, ακόμα και αν συμμετέχει σε αγώνες. Ένα ασφαλικό συγκρότημα που λόγω βλάβης ή λόγω έλλειψης παραγγελιών είχε μηδενική παραγωγή κατά το παρελθόν έτος, είναι άχρηστο,

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

διότι, γενικώς, η παραγωγική του ικανότητα είναι μηδενική!!!

Από νομικής απόψεως, αφενός μεν ο αιτιολογών έχει τη δυνατότητα να υποβάλει οιοδήποτε πρόσφορο στοιχείο προς δικαιολόγηση της προσφοράς του, αφετέρου δε, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφαίνεται, πλήρως, αιτιολογημένα, σχετικά με την διαπίστωση του ζημιογόνου χαρακτήρα της. Εν προκειμένω, προσκόμισα Τεχνική Έκθεση δια της οποίας πιστοποιείται, ότι με βάση τα μηχανολογικά δεδομένα του συγκροτήματος μου (όπως αυτά προκύπτουν από τις, επίσης, προσκομισθείσες αδειοδοτήσεις του) η δυναμικότητά του ανέρχεται σε 1.309 τόνους/ημέρα. Η Ομάδα Εργασίας δεν αμφισβήτησε τα διαλαμβανόμενα στην υπόψη Τεχνική Έκθεση, δεν ισχυρίσθηκε, δηλαδή, ότι η σε αυτή αναφερόμενη παραγωγική διαδικασία δεν είναι εφικτή, δεν ανταποκρίνεται σε πραγματικά δεδομένα, περιλαμβάνει εσφαλμένους υπολογισμούς κλπ. Αντίθετα, επέλεξε, παρανόμως, να την αγνοήσει (ωσάν να μην είχα τη δυνατότητα να επικαλεσθώ οποιεσδήποτε εξηγήσεις θεωρώ πρόσφορες και να κριθώ για την ορθότητά τους) και να συναγάγει, δήθεν, τεκμήρια περί της δυναμικότητας του συγκροτήματος μου, από απρόσφορα στοιχεία.

Σε κάθε περίπτωση, είναι χαρακτηριστικό το ότι η εσφαλμένη (αν όχι και στερούμενη λογικού ερείσματος) παραδοχή περί της ημερήσιας δυναμικότητας του συγκροτήματος μου, δεν αιτιολογείται νόμιμα, ακόμα και αν υποτεθούν βάσιμα όλα τα λοιπά δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη. Ειδικότερα, η συνολική παραγωγή του μηνός Μάιου 2018 (19.710,65 τόνοι) δεν διαιρέθηκε δια των 22 εργασίμων ημερών/μήνα (οπότε και θα προέκυπτε ημερήσια παραγωγή 895,90 τόνων), αλλά με τον αριθμό των 30 βαρδιών. Όμως, όπως προκύπτει και από την κοινή πείρα και λογική, αλλά και από την προσκομισθείσα Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας του συγκροτήματος μου, υφίσταται δυνατότητα λειτουργίας του και σε δύο βάρδιες ημερησίως, ήτοι σε $(22 \times 2 =) 44$ βάρδιες μηνιαίως. Ως εκ τούτου, υπό την εν λόγω εκδοχή, από την συνολική μηνιαία παραγωγή των 19.710,65 τόνων, προκύπτει ημερήσια παραγωγή $(657 \times 44 : 30 =) 963,6$ τόνων. Επομένως, ακόμα και με την «λογική» της αναθέτουσας αρχής, η ημερήσια παραγωγή του συγκροτήματος μου είναι, σχεδόν, υπερδιπλάσια αυτής που εκτιμήθηκε.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

B. Κόστος μαζούτ (αδικαιολόγητη επιβάρυνση 81.021,50 ευρώ).

Από την στοιχειώδη κοινή πείρα προκύπτει, ότι η κατανάλωση καυσίμου εξαρτάται από τον τύπο του μηχανήματος, την συντήρησή του και τις συνθήκες χρησιμοποίησής του (λχ τα αγωνιστικά αυτοκίνητα έχουν μεγαλύτερη κατανάλωση από τα επιβατικά). Η κατανάλωση μπορεί, κάλλιστα, να διαφέρει, αναλόγως των συνθηκών, ακόμα και αν πρόκειται περί του ίδιου μηχανήματος (πχ μεγαλύτερη είναι η κατανάλωση αυτοκινήτου που κινείται σε ανηφορικό, επαρχιακό, οδικό δίκτυο και διαφορετική - μικρότερη είναι η κατανάλωση του ίδιου οχήματος σε αυτοκινητόδρομο). Επομένως, είναι αυτονόητο, ότι η κατανάλωση καυσίμου δεν μπορεί να καθοριστεί γενικά, με γνώμονα το παραγόμενο προϊόν.

Για τους ανωτέρω, προφανείς, λόγους, προκειμένου να κοστολογήσω την κατανάλωση μαζούτ του συγκεκριμένου συγκροτήματος μου, προέβαλα συγκεκριμένους - ειδικούς για το συγκρότημά μου - ισχυρισμούς, τους οποίους και απέδειξα με συγκεκριμένα στοιχεία. Ειδικότερα, επικαλέσθηκα, ότι η κατανάλωση καυσίμου εξαρτάται από το ποσοστό υγρασίας των χρησιμοποιούμενων αδρανών υλικών (και για τον λόγο αυτό είναι μικρότερη κατά τους θερινούς μήνες). Επικαλέσθηκα επίσης, ότι το συγκρότημά μου διαθέτει στεγασμένους χώρους αποθήκευσης των αδρανών υλικών με αποτέλεσμα την μείωση του ποσοστού υγρασίας και εντεύθεν της κατανάλωσης καυσίμου.

Εξ άλλου, προσκόμισα παραστατικά στοιχεία (μεταξύ των οποίων και την, προσκομιζόμενη, κατάσταση - «καρτέλα αγορών» από το λογιστήριό μου) για τον μήνα Μάιο 2018, κατά τον οποίο, όπως δέχθηκε η Ομάδα Εργασίας, παρήχθησαν 19.710 τόνοι ασφαλτομίγματος. Σύμφωνα με τα εν λόγω παραστατικά, για την παραγωγή της εν λόγω ποσότητας, αγοράσθηκαν 69.970 κιλά μαζούτ. Από τα ανωτέρω δεδομένα αποδεικνύεται, με τρόπο που δεν επιδέχεται λογική αμφισβήτηση, ότι η κατανάλωση μαζούτ από το συγκρότημά μου, κατά τους θερινούς μήνες, ανέρχεται σε (69.970 κιλά μαζούτ που αγοράσθηκαν : 19.710 τόνοι ασφαλτομίγματος =) 3,55 κιλά/τόνο. Περαιτέρω, δοθέντος του ότι, όπως προαναφέρθηκε, η κατανάλωση μαζούτ αυξάνεται κατά τις περιόδους βροχοπτώσεων, λόγω της αύξησης της

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

υγρασίας των αδρανών υλικών, προσκόμισα και παραστατικά στοιχεία για το τρίμηνο Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2018 (ήτοι για την περίοδο κατά την οποία σημειώνονται οι εντονότερες βροχοπτώσεις και, συνεπώς, ανεβαίνουν τα επίπεδα εργασίας), από τα οποία αποδεικνύεται, ότι η κατανάλωση μαζούτ του συγκροτήματος μου, κατά την χειμερινή περίοδο, ανέρχεται σε 4,03 κιλά/τόνο (αγοράστηκαν 77.099 κιλά μαζούτ εκ των οποίων καταναλώθηκαν 62.099 και παρήχθησαν 15.403,35 τόνοι ασφαλομίγματος). Κατόπιν τούτων, υπολόγισα, τεκμηριωμένα, την κατανάλωση μαζούτ, σε 4 κιλά/τόνο.

Η Ομάδα Εργασίας, δεν αμφισβήτησε τα ανωτέρω, συγκεκριμένα, δεδομένα και στοιχεία, ούτε και μου ζήτησε να προβώ σε περεταίρω τεκμηρίωσή ή διευκρίνισή τους. Αντίθετα, τα αγνόησε και, δια λογικού άλματος, προέβη, και σε αυτή την περίπτωση, σε αυθαίρετες και αναιτιολόγητες παραδοχές. Ειδικότερα, δεν αμφισβήτησε, ότι τον Μάιο 2018 (τα δεδομένα του οποίου χρησιμοποίησε δίκην Ευαγγελίου, για να υποεκτιμήσει την δυναμικότητα του συγκροτήματος μου) αγοράστηκαν 69.970 κιλά μαζούτ, ότι δηλαδή καταναλώθηκαν 3,55 κιλά/τόνο. Αντίθετα, ουδόλως αξιολόγησε τα ανωτέρω, πρόσφορα και συγκεκριμένα, στοιχεία και επικαλούμενη βιβλιογραφικές παραπομπές, οι οποίες είναι παρωχημένες και, σε κάθε περίπτωση, δεν αφορούν στον τύπο του δικού μου μηχανήματος, ισχυρίστηκε, ότι η κατανάλωση μαζούτ ανέρχεται σε 10 κιλά/τόνο και ότι, συνεπώς, για το υπόψη συγκρότημα θα έπρεπε να υπολογιστούν 6 κιλά/τόνο.

Με τον τρόπο αυτό επιβάρυνε, αυθαίρετα, παράνομα, εσφαλμένα και αναιτιολόγητα, το κόστος παραγωγής ασφαλομίγματος κατά (0,489 ευρώ/κιλό X 2 κιλά επιπλέον =) 0,98 ευρώ/τόνο, αυξάνοντας, έτσι την κοστολόγησή μου κατά (82.675 τόνοι X 0,98 ευρώ/τόνο =) 81.021,50 ευρώ.

Γ. Επιπλέον κόστος μαζούτ (αδικαιολόγητη επιβάρυνση 82.675 ευρώ).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Ομάδα Εργασίας εκτίμησε, γενικά, την κατανάλωση μαζούτ, ολοκλήρου, του συγκροτήματος μου σε 6 κιλά/τόνο. Αφού στην σχετική Τεχνική Έκθεσή της δεν γίνεται διάκριση, εξυπακούεται, ότι η ανωτέρω (υποτιθέμενη) κατανάλωση αφορά στην λειτουργία ολοκλήρου του συγκροτήματος και όχι, βέβαια, σε ορισμένα εξαρτήματά του. Άλλοις λόγους,

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

σύμφωνα με την αναθέτουσα αρχή, 6 κιλά μαζούτ αρκούν για την παραγωγή ενός τόνου ασφαλτομίγματος, από το συγκεκριμένο συγκρότημα, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του οποίου και η μέθοδος λειτουργίας του (όπως περιγράφεται στην Τεχνική Έκθεση του Μηχανολόγου Μηχανικού) δεν αμφισβητήθηκαν.

Παρά ταύτα, η Ομάδα Εργασίας προέβη σε μία ακόμα αυθαίρετη παραδοχή. Συγκεκριμένα, ανέφερε, ότι το τιμολόγιο αγοράς του συγκροτήματος μου αναφέρει 3 καυστήρες για την θέρμανση των δεξαμενών ασφάλτου και 1 καυστήρα για την θέρμανση της δεξαμενής μαζούτ. Κατόπιν τούτων, έκρινε, ότι για την θέρμανση των δεξαμενών αυτών απαιτείται δαπάνη 1,00 ευρώ, επιπλέον, για κάθε τόνο ασφαλτομίγματος.

Η εν λόγω παραδοχή, συνεπεία της οποίας η κοστολόγησή μου επιβαρύνθηκε με (82.675 τόνοι συνολική ποσότητα απαιτούμενου ασφαλτομίγματος Χ 1,00 ευρώ/τόνο =) 82.675 ευρώ (σχεδόν το 1/3^ο της συνολικής, δήθεν, ζημίας μου) είναι παράνομη, προεχόντως, λόγω μη τήρησης της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 88 παρ 3 Ν 4412/2016 [...]

Αφού, λοιπόν, η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε, από στοιχείο (τιμολόγιο) που προσκομίσθηκε από εμένα, την ύπαρξη των ανωτέρω δεξαμενών και εφόσον την θεώρησε σημαντική, αντί να προβεί, απευθείας, στην ανωτέρω (τεράστια) επιβάρυνση, όφειλε «να συνεννοηθεί μαζί μου», ήτοι να με καλέσει να δώσω σχετικές διευκρινήσεις. Ειδικότερα, όφειλε να μου ζητήσει να διευκρινίσω: **α)** αν οι υπόψη, αγορασθείσες το έτος 2018, δεξαμενές υφίστανται στο συγκρότημά μου, **β)** αν χρησιμοποιούνται κατά την παραγωγική διαδικασία, για ποιον σκοπό, με ποιον τρόπο και υπό ποιες συνθήκες και **γ)** αν θερμαίνονται με μαζούτ ή με ηλεκτρικό ρεύμα.

Εξ άλλου και εν προκειμένω ανακύπτουν ζητήματα έλλειψης λογικού ερείσματος. Ειδικότερα: **α)** Εφόσον έγινε δεκτό, ότι ολόκληρο το συγκρότημα (στο οποίο, όπως κρίθηκε, συγκαταλέγονται οι υπόψη δεξαμενές) καταναλώνει 6 τόνους μαζούτ, προκειμένου να παραχθεί 1 τόνος ασφαλτομίγμα, είναι προφανές, ότι στα 6 ευρώ συμπεριλαμβάνεται και το (υποτιθέμενο) κόστος θέρμανσης των επίμαχων δεξαμενών, **β)** Αφού (καλώς ή κακώς) κρίθηκε, ότι για την παραγωγή του ασφαλτομίγματος απαιτείται η θέρμανση των ανωτέρω δεξαμενών, δεν προκύπτει ο τρόπος με τον οποίο συνάχθηκε το συμπέρασμα

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

περί του ότι αυτή (θέρμανση) επιτυγχάνεται με χρήση μαζούτ και όχι με ηλεκτρισμό, ο οποίος, κατά την κοινή πείρα, χρησιμοποιείται, εξίσου με τα ορυκτά καύσιμα, για την παραγωγή θερμικής ενέργειας.

Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω παραδοχή είναι και επί της ουσίας, εντελώς, εσφαλμένη, κάτι που θα διαπίστωνε, ευχερώς, η Ομάδα Εργασίας, αν, ως όφειλε, συνεννοείτο μαζί μου κατά την αξιολόγηση των διευκρινίσεων μου ή, έστω, αν συμβουλευόταν το μητρώο παγίου εξοπλισμού μου, του οποίου έκανε χρήση σε άλλες περιπτώσεις (για να αυξήσει την αξία αγοράς του συγκροτήματος μου και εντεύθεν το κόστος απόσβεσής του). Συγκεκριμένα, με το, προσκομιζόμενο, υπ' αριθ 62/11-6-2018 τιμολόγιο, προς αντικατάσταση του παλαιού ελαιόθερμου, στο οποίο αναφέρεται η Ομάδα Εργασίας, αγόρασα νέο (ελαιόθερμο), για την θέρμανση των επίμαχων δεξαμενών, οσάκις τούτο απαιτείται, το οποίο λειτουργεί με ηλεκτρικές αντιστάσεις και όχι με μαζούτ. Το εν λόγω ελαιόθερμο έχει καταχωρηθεί και στο Μητρώο Παγίου Εξοπλισμού, το οποίο προσκόμισα με το παράρτημα 5 της αιτιολογικής μου έκθεσης (βλ κεφάλαιο «μηχανήματα», σελ 2, ημερομηνία 11-6-2018). Τα αυτά προκύπτουν και από την προσκομιζόμενη υπεύθυνη δήλωση μηχανολόγου μηχανικού. Κατά συνέπεια, αποδεικνύεται και εγγράφως, ότι ουδεμία επιβάρυνση του κόστους μαζούτ υφίσταται.

Δ. Κόστος προσωπικού (αδικαιολόγητη επιβάρυνση 19.015,25 ευρώ).

Όπως προκύπτει από την διάταξη του άρθρου 89 παρ 2 περ β' Ν 4412/2016, στοιχείο της αιτιολόγησης είναι οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων. Δηλαδή, αυτό που ενδιαφέρει, είναι η διαπίστωση περί του ότι ο ανάδοχος, με το εργολαβικό αντάλλαγμα που θα εισπράξει, θα είναι σε θέση να καταβάλει τις κατώτατες νόμιμες αποδοχές στους μισθωτούς που θα απασχολήσει. Εξ άλλου, «όταν εξετάζεται η ύπαρξη διαφορών των νόμιμων κατώτερων αποδοχών που προβλέπονται από ορισμένη ΣΣΕ ή ΔΑ, σε σχέση με αυτές που καταβάλλονται από τον εργοδότη, για να υπολογιστεί αν προκύπτει κάποια διαφορά, δεν αφαιρούνται από τις καταβαλλόμενες αποδοχές κάποια κονδύλια και επιλεκτικά συγκρίνονται οι υπόλοιπες αποδοχές με αυτές που προβλέπει η ΣΣΕ» (βλ, κατά λέξη, Μον Πρωτ Αθ 1709/2011, δημοσίευση ΤΝΠ Νόμος).

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Ουδέποτε μου ζητήθηκε να προβώ σε ανάλυση των αποδοχών του απασχοληθησομένου προσωπικού, να εξηγήσω, δηλαδή, τα επί μέρους κονδύλια (βασικός μισθός, αναλογία επιδομάτων εορτών, προσαυξήσεις νυκτερινής απασχόλησης κλπ) που συναποτελούν το μηνιαίο μισθολογικό κόστος που επικαλούμαι.

Κατόπιν των ανωτέρω, ισχυρίσθηκα, ότι στο συγκρότημά μου θα απασχοληθούν τρεις υπάλληλοι, με συνολικό - ενιαίο μισθολογικό κόστος 1.756,83 ευρώ/μήνα για τους δύο πρώτους εξ αυτών και 2.049.26 ευρώ/μήνα για τον τρίτο. Οι ανωτέρω αποδοχές (στις οποίες, μάλιστα, συμπεριλαμβάνονται και οι ασφαλιστικές εισφορές, το σύνολό των οποίων επαναπροστέθηκε για τον υπολογισμό του έμμεσου κόστους) υπερκαλύπτουν, κατά πολύ, τις κατώτατες νόμιμες, συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων.

Κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς μου, οι κατώτατοι μισθοί των υπαλλήλων καθορίζονταν από την υπ' αριθμ οικ<4241/127/30-1-2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας (ΦΕΚ Β' 173/2019) και ανήρχοντο σε 650, 715, 780 και 845 ευρώ μηνιαίως, για προϋπηρεσία 0-3, 3-6, 6-9 και άνω των 9 ετών αντιστοίχως. Οι ανωτέρω αποδοχές είναι μικτές, ήτοι συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι βαρύνουσες τους μισθωτούς ασφαλιστικές κρατήσεις και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών (συνολικού ποσοστού $15,75\% + 3\% = 18,75\%$). Αντίθετα, δεν συμπεριλαμβάνονται οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές, συνολικού ποσοστού 24,81%. Δηλαδή, ο νόμιμος μηνιαίος μισθός για υπάλληλο που έχει την μεγαλύτερη δυνατή προϋπηρεσία (άνω των 9 ετών), διαμορφώνεται σε $(845 + 24,81\% =) 1054,64$ ευρώ μηνιαίως. Συνυπολογιζομένων των επιδομάτων εορτών και αδείας, των αποδοχών αδείας, αλλά και της προσαύξησης λόγω (έστω συνεχούς) νυκτερινής απασχόλησης, το συνολικό μισθολογικό κόστος για κάθε υπάλληλο διαμορφώνεται σε $(1.054,64$ ευρώ μηνιαίος μισθός $\times 14$ λόγω συνυπολογισμού επιδομάτων εορτών και αδείας : 11 λόγω συνυπολογισμού αποδοχών αδείας + 25% λόγω νυκτερινής απασχόλησης $=) 1.677,83$ ευρώ/μήνα. Επομένως, τα ποσά που χρησιμοποίησα ως βάση υπολογισμού του κόστους παραγωγής του συγκροτήματός μου υπερκαλύπτουν τις ανωτέρω

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

αποδοχές (ακόμα και αν αυτές υπολογιστούν υπό την δαπανηρότερη εκδοχή) και συμπεριλαμβάνουν κάθε είδους επίδομα και προσαύξηση

Η Ομάδα Εργασίας δεν δέχθηκε, ως όφειλε, την ανωτέρω κοστολόγηση. Παρά ταύτα, δεν μου ζήτησε (κατ' άρθρο 88 παρ 3 Ν 4412/2016) να προβώ σε ανάλυση, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συμπεριλαμβάνονται στην εκτιμηθείσα μισθολογική δαπάνη όλες οι προσαυξήσεις. Αντίθετα, έσπευσε, προδήλως παράνομα και εσφαλμένα, να προσθέσει στις ανωτέρω, κατά πολύ, υπέρτερες των νομίμων αποδοχές, επιπλέον ποσά για επιδόματα εορτών και αδείας. Με τον τρόπο αυτό (σε συνδυασμό με την, κατά τα ανωτέρω, υπό Α, επιβάρυνση λόγω της υποβαθμίσεως της παραγωγικής ικανότητας του συγκροτήματός μου) αύξησε την εν λόγω δαπάνη στα 0,57 ευρώ/τόνο (έναντι των 0,34 ευρώ στην οποία την είχα υπολογίσει), επιβαρύνοντας την κοστολόγησή μου κατά $[(0,57 - 0,34) = 0,23 \text{ ευρώ/τόνο} \times 82.675 \text{ τόνοι} =] 19.015,25 \text{ ευρώ}$.

Ε. Κόστος τροποποιημένης ασφάλτου (αδικοιολόγητη επιβάρυνση 70.877,52 ευρώ ή, έστω, 51.751,84 ευρώ).

Για την εκτέλεση των εργασιών του άρθρου Α.Τ.29.β. του Τιμολογίου (αντιολισθηρό υλικό με τροποποιημένη άσφαλο) επικαλέσθηκα ιδιαίτερα ευνοϊκή - οικονομικότερη μέθοδο, που χρησιμοποιείται διεθνώς σε μεγάλα έργα υψηλών απαιτήσεων.

[...] Η Ομάδα Εργασίας απέρριψε την εν λόγω μέθοδο για τους εξής λόγους:

α) Διότι, σύμφωνα με την ΕΤΕΠ ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-12-01:20 (υποτίθεται ότι) «η τροποποιημένη άσφαλος συντίθεται σε κατάλληλες μονάδες πριν την ανάμιξή της με τα αδρανή», β) Διότι η μελέτη σύνθεσης που προσκόμισα δεν είναι

η

ειδική μελέτη που προβλέπεται να εκπονηθεί κατά το στάδιο της παραγωγής,

γ) Διότι από την μελέτη σύνθεσης «δεν προκύπτει ότι η προσφέρουσα μπορεί να χρησιμοποιήσει τον προτεινόμενο από αυτήν τρόπο παραγωγής αντιολισθηρού ασφαλτικού μίγματος με τροποποιημένη άσφαλο και χρήση κόκκων».

Το πρώτο σκέλος της ανωτέρω αιτιολόγησης δεν βρίσκει έρεισμα στην τεχνική προδιαγραφή ΕΤΕΠ 1501-05-03-12-01:20, την οποία επικαλείται η Ομάδα

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Εργασίας. Ειδικότερα, η υπόψη τεχνική προδιαγραφή έχει, κατά λέξη, ως εξής: «Το συνδετικό υλικό του ασφαλικού σκυροδέματος μπορεί να είναι είτε κοινή άσφαλτος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου ΕΛΟΤ EN 12591 είτε τροποποιημένη άσφαλτος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις το Προτύπου ΕΛΟΤ EN 14023. Ο τύπος της ασφάλτου συνίσταται να είναι 50/70, ή εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί μίγμα ασφάλτου 70/100 και 35/50 σε αναλογία 50:50. Για την εξασφάλιση υψηλών απαιτήσεων και σε ειδικές περιπτώσεις πχ γέφυρες, όπου απαιτούνται αυξημένα μηχανικά χαρακτηριστικά και μεγάλη διάρκεια ζωής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί, τροποποιημένη άσφαλτος (η βασική είναι συνήθως 80/100 με πρόσθετα βελτιωτικά πολυμερή, θερμοπλαστικά, ελαστομερή κ.τ.λ) ύστερα από ειδικά εργαστηριακή μελέτη, η οποία θα πρέπει να ελέγχεται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14023». Συνεπώς, ουδόλως προβλέπεται από την ανωτέρω ΕΤΕΠ, το χρονικό σημείο της τροποποιήσεως (όπως διατείνεται η Ομάδα Εργασίας). Προβλέπεται, απλώς, ότι η άσφαλτος θα πρέπει να έχει τροποποιημένα χαρακτηριστικά σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14023.

Και το δεύτερο σκέλος της υπόψη αιτιολόγησης ανταποδεικνύεται από την προπαρατεθείσα ΕΤΕΠ. Ρητώς προβλέπεται, ότι η ειδική μελέτη εκπονείται κατά το στάδιο της κατασκευής και τούτο μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ειδικών έργων υψηλών απαιτήσεων (πχ γέφυρες). Σε κάθε περίπτωση, αν η Ομάδα Εργασίας έκρινε ότι απαιτείτο στο στάδιο των αιτιολογήσεων, ειδική μελέτη όφειλε να μου ζητήσει να την εκπονήσω και να την προσκομίσω.

Το τρίτο σκέλος της εν λόγω αιτιολόγησης είναι αόριστο σε βαθμό που το καθιστά ακατάληπτο. Συγκεκριμένα, δεν μπορώ να αντιληφθώ τον λόγο για τον οποίο δεν μπορώ να χρησιμοποιήσω την επίμαχη, διεθνώς αναγνωρισμένη, μέθοδο ούτε και το αν αυτός είναι νομικής ή τεχνικής φύσεως. Σε κάθε περίπτωση, κατά την κοινή πείρα και λογική, η δυνατότητα χρησιμοποίησης οιασδήποτε μεθόδου παραγωγής ασφαλομίγματος, δεν μπορεί να προκόψει από την σχετική μελέτη της συνθέσεώς του, αλλά από την δυνατότητα υλοποίησής της.

Με βάση τους ανωτέρω, προδήλως, αβάσιμους ισχυρισμούς, η Ομάδα Εργασίας, προσέθεσε, αυθαιρέτως και αναιτιολογήτως, στο κόστος της

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

τροποποιημένης ασφάλτου το ποσό των 150 ευρώ (χωρίς να υφίσταται η οιαδήποτε ένδειξη περί του τρόπου υπολογισμού του) και το εκτίμησε σε (382,01 ευρώ αξία ασφάλτου + 150 ευρώ κόστος τροποποίησης X 4,60% ποσοστό τροποποιημένης ασφάλτου =) 24,47 ευρώ/τόνο, επιβαρύνοντας την προσφορά μου κατά [(24,47 - 20,06 =) 4,41 ευρώ/τόνο X 16.072 τόνοι =] 70.877,52 ευρώ.

Σε κάθε περίπτωση, η ανωτέρω επιβάρυνση είναι υπερβολική, ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί (αβασίμως), ότι δεν δικαιούμην να επικαλεσθώ την επίμαχη μέθοδο. Ειδικότερα, κατά το στάδιο προετοιμασίας της αιτήσεως συμμετοχής μου, είχα λάβει την, προσκομιζόμενη, από 11-7-2019 προσφορά της εταιρίας ..... για πώληση της εν λόγω τροποποιημένης ασφάλτου αντί του ποσού των 80 ευρώ ανά τόνο, πλέον της αξίας αγοράς της (382,01 ευρώ/τόνο). Τελικώς, επέλεξα να μην κάνω χρήση της ανωτέρω προσφοράς, αλλά να ακολουθήσω την προπεριγραφόμενη μέθοδο και με βάση αυτή να κοστολογήσω το σχετικό σκέλος της προσφοράς μου. Αποδεικνύεται, όμως, εξ αυτής, ότι και αν ακόμα εκτελέσω τις επίμαχες εργασίες με τον συμβατικό τρόπο (αγορά τροποποιημένης ασφάλτου), η επιπλέον επιβάρυνση ανέρχεται σε 80 ευρώ/τόνο και όχι στο ποσό των 150 ευρώ/τόνο, στο οποίο (αυθαίρετα και αναιτιολόγητα) την (υπερ)κοστολόγησε η αναθέτουσα αρχή. Επομένως, σε κάθε περίπτωση, το σχετικό κόστος ανέρχεται σε [(382,01 ευρώ αξία ασφάλτου + 80 ευρώ κόστος τροποποίησης X 4,60% ποσοστό τροποποιημένης ασφάλτου =) 21,25 ευρώ/τόνο (αντί των 24,47 ευρώ/τόνο στο οποίο το υπολόγισε η Ομάδα Εργασίας). Ως εκ τούτου, ακόμα και υπό την εν λόγω εκδοχή, προκύπτει (παράνομη) επιβάρυνση της κοστολογήσεώς μου κατά [(24,47 - 21,25 =) 3,22 ευρώ/τόνο X 16.072 τόνοι =] 51.751,84 ευρώ ΣΤ.Συμπεράσματα.

Η μοναδική ορθή διόρθωση της κοστολογήσεώς μου αφορά στην αξία κτήσης του συγκροτήματος μου, επί της οποίας υπολογίζεται το κόστος απόσβεσης. Ειδικότερα, το ποσό αυτό ανέρχεται σε 700.000 ευρώ (και όχι σε 350.000 ευρώ στο οποίο το υπολόγισα) και συνεπώς το ετήσιο κόστος απόσβεσης ανέρχεται σε (700.000 ευρώ X 10% =) 70.000 ευρώ. Επομένως, το κόστος απόσβεσης ανά τόνο υπολογίζεται σε (70.000 ευρώ/έτος : 325.206 τόνοι/έτος

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

=) 0,22 ευρώ/τόνο, αντί του ποσού των 0,14 ευρώ/τόνο, στο οποίο το υπολόγισα στο παράρτημα 4 της αιτιολογικής μου έκθεσης, ήτοι η συνολική επιβάρυνση της κοστολόγησής μου ανέρχεται σε [(0,22 - 0,14 =) 0,08 ευρώ/τόνο X 82.675 τόνοι =] 6.614 ευρώ.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Επομένως, από τα ανωτέρω προκύπτει, αυθαίρετη, παράνομη, εσφαλμένη και ανατιολόγητη υπερκοστολόγηση της προσφοράς μου συνολικού ποσού [(A: 49.605 + B. 81.021,5 + Γ. 82.675 + 19.015,25 + 70.877,52 =) 303.194,27 - 6.614 =] 296.580,27 ευρώ. Αν, παρ' ελπίδα, υποτεθεί ότι δεν είναι δυνατή η προτεινόμενη μέθοδος παραγωγής τροποποιημένης ασφάλτου (βλ ανωτέρω, υπό Ε), το συνολικό ποσό της αυθαίρετης, παράνομης, εσφαλμένης και ανατιολόγητης υπερκοστολόγησης της προσφοράς μου ανέρχεται σε [(A: 49.605 + B. 81.021,5 + Γ. 82.675 + 19.015,25 + 51.751,89 =) 284.068 - 6.614 =] 277.454,6 ευρώ.

Η αναθέτουσα αρχή εκτίμησε το σύνολο της ζημίας μου σε 225.617,03 ευρώ. Επομένως, ακόμα και αν (αβασίμως) υποτεθούν ακριβείς όλοι οι υπόλοιποι υπολογισμοί της Ομάδας Εργασίας (κόστος μεταφοράς υλικών, δυναμικότητα μηχανημάτων, έμμεσο κόστος κλπ) και μόνο από τα ανωτέρω, υπερκαλύπτεται το σύνολο της (δήθεν) ζημίας και αποδεικνύεται, ότι η προσφορά μου παραμένει κερδοφόρος.

II- ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΔΙΑΣΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΦΡΕΖΑΡΙΣΜΑΤΟΣ

Όπως προαναφέρθηκε (υπό I.A.ϊ.5.), με την από 9-3-2020 πρόσκληση της Ομάδας Εργασίας, μου ζητήθηκε να προσκομίσω τα δελτία αποστολής του ασφαλικού συγκροτήματος μου για τον Μάιο 2019. Κατά τον μήνα αυτόν εκτελούσα έργο ανακατασκευής οδών στον Δήμο Περιστεριού.

Από τα υπόψη δελτία αποστολής, τα οποία αφορούν στο ανωτέρω έργο, η Ομάδα Εργασίας συνήγαγε τα εξής (καταπληκτικά) συμπεράσματα: α) Ότι η παραγωγική ικανότητα του συγκροτήματος μου ανέρχεται (γενικώς) σε 657 τόνους/ημέρα, β) Ότι η απόδοση των συνεργείων διαστρώσεως που χρησιμοποιώ (σε όλες τις περιπτώσεις) είναι μικρότερη της ημερήσιας παραγωγής μου και ανέρχεται σε 500 τόνους/ημέρα.

Σχετικά με το πρώτο εκ των ανωτέρω συμπερασμάτων, αναφέρομαι στα προμνημονευθέντα (υπό I.A.ü.). Σχετικά με το δεύτερο συμπέρασμα, επάγομαι τα ακόλουθα:

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

α) Καταρχήν, επικαλούμαι (και πάλι) την κοινή πείρα και λογική. Ειδικότερα, το ασφαλτόμιγμα πρέπει να διαστρωθεί την ημέρα κατά την οποία παρήχθη. Αλλιώς, ψύχεται και αχρηστεύεται. Η Ομάδα Εργασίας δέχθηκε, ότι κατά τον μήνα Μάιο 2018, το σύνολο της παραγωγής του συγκροτήματος μου (657 τόνοι/ημέρα) διατίθετο για την κατασκευή έργου στο Περιστέρι. Με αυτά τα δεδομένα, είναι προφανές, ότι τα συνεργεία μου διέστρωναν ολόκληρη την παραγωγή που είχαν στη διάθεσή της. Σε διαφορετική περίπτωση, θα πρέπει να γίνει δεκτό, ότι, παράλογα, συνέχιζα επί έναν μήνα, να παράγω 157 τόνους ασφαλτομίγματος ημερησίως, χωρίς να είμαι σε θέση να το χρησιμοποιήσω - διαστρώσω, ότι δηλαδή επί έναν μήνα επέμενα να ρίπτω στην κάλαθο των αχρήστων το 25% της ημερήσιας παραγωγής μου. β) Περαιτέρω, είναι προφανές, ότι η δυναμικότητα του οιοδήποτε συνεργείου εξαρτάται από τις συνθήκες απασχολήσεώς του, ότι, δηλαδή, άλλη είναι η δυναμικότητα ενός συνεργείου που διαστρώνει ασφαλτόμιγμα στους στενούς δρόμους του Περιστεριού και διαφορετική (μεγαλύτερη) είναι η απόδοση του συνεργείου που το διαστρώνει σε κεντρικές λεωφόρους. Επομένως, από ένα συγκεκριμένο έργο, δεν είναι δυνατό να συναχθεί γενικό συμπέρασμα. Εφόσον όμως, η Ομάδα Εργασίας έκρινε σκόπιμο να ασχοληθεί με την απόδοση των συνεργείων μου σε προηγούμενες εργολαβίες, όφειλε, πρωτίστως, να εξετάσει τα δεδομένα που προκύπτουν από ανάλογα έργα που εκτέλεσα, πλησιοχρόνως της υποβολής της προσφοράς μου, για λογαριασμό της ίδιας αναθέτουσας αρχής (...../.....), είτε, έστω, στο πλαίσιο του πραγματικού - κατ' αντιπαράθεση διαλόγου που προβλέπεται από το άρθρο 88 παρ 3 Ν 4412/2016, να με καλέσει να τα προσκομίσω εγώ. Συγκεκριμένα, με την, προσκομιζόμενη, από 17-12-2018 σύμβαση που σύναψα με την ....., ανέλαβα την εκτέλεση του έργου «Άρση Επικινδυνότητας και Αντιμετώπιση Αστοχιών στο Οδόστρωμα Οδών Αρμοδιότητας ..... της .....». Η εκτέλεση της εν λόγω συμβάσεως αναφέρεται, ρητώς, και στην αιτιολογική μου έκθεση (βλ σελ 10, αριθ 9). Στο πλαίσιο της υπόψη εργολαβίας, από την νύκτα της 6^{ης}-11-2019, έως τις πρώτες πρωινές ώρες της 9^{ης}-11-2019, ήτοι σε τρεις ημέρες και μόνο με νυκτερινή απασχόληση στην Λεωφόρο ..... (βλ τις προσκομιζόμενες

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

άδειες διακοπής κυκλοφορίας της Τροχαίας .....), όπως προκύπτει από την, προσκομιζόμενη, εγκεκριμένη επιμέτρηση, διέστρωσα ασφαλτόμιγμα 3.635,02 τόνων [η ποσότητα των 1.669,03 τόνων ασφαλτομίγματος ισοπεδωτικής στρώσης αναφέρεται στην εγκεκριμένη επιμέτρηση, ενώ η ποσότητα των 1.966,17 τόνων αντιολισθηρού ασφαλτομίγματος, προκύπτει από την διαστρωθείσα επιφάνεια των 20.062,95 τμ που αναφέρεται στην εγκεκριμένη επιμέτρηση, επί το πάχος στρώσης (0,04 μ) και επί το ειδικό βάρος της αντιολισθηρής ασφάλτου (2,45 τόνοι/κμ), ήτοι από τον πολλαπλασιασμό $20.062,95 \times 0,04 \times 2,45$]. Αποδεικνύεται δηλαδή, από πρόσφορο (και αναφερόμενο στην αιτιολογική μου έκθεση) στοιχείο - ανάλογο, πρόσφατο, έργο της ίδιας αναθέτουσας αρχής, ότι η δυναμικότητα των συνεργείων μου ανέρχεται σε $(3.635,02 : 3 =) 1.211,76$ τόνους/ημέρα (ήτοι, ότι τυγχάνει υπερδιπλάσια αυτής που δέχθηκε η Ομάδα Εργασίας).

Σε κάθε περίπτωση, η (υπό)εκτίμηση της Ομάδας Εργασίας ανταποδεικνύεται, τουλάχιστον εν μέρει, και από αντίστοιχη εκτίμηση άλλης Ομάδας Εργασίας, που συγκρότησε η ίδια αναθέτουσα αρχή για την εξέταση της αιτιολογήσεως που υπέβαλα σε άλλον διαγωνισμό για την ανάληψη ανάλογου έργου. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην 10^η σκέψη (σελ 41) της υπ' αριθ 1362/2019 απόφασης της ΑΕΠΠ (η οποία τυγχάνει, κατά τεκμήριο, γνωστή στα μέλη της Ομάδας Εργασίας, αφού κατόπιν αυτής διατάχθηκε η αιτιολόγηση της προσφοράς μου) με την από 5-11-2019 Τεχνική Έκθεση της Ομάδας Εργασίας για το έργο «Βελτίωση και Περιοδική Συντήρηση Υποδομών στο Πρωτεύον Αστικό Οδικό Δίκτυο», η ικανότητα διάστρωσης των συνεργείων μου (υπο)εκτιμήθηκε σε 750 τόνους ανά ημέρα, δηλαδή, πάντως, υπολογίσθηκε κατά 33% μεγαλύτερη σε σχέση με αυτά που δέχθηκε η αναθέτουσα αρχή στην εξεταζόμενη περίπτωση.

4. Με βάση την εν λόγω, προδήλως, αυθαίρετη, παράνομη, εσφαλμένη και ανατιολογήτη υποεκτίμηση της ημερήσιας δυναμικότητας των συνεργείων μου, η Ομάδα Εργασίας αύξησε τις αναγκαίες ημέρες απασχολήσεώς τους. Δια της εν λόγω αυξήσεως και μόνο (δηλαδή, ακόμα και αν υποτεθούν ακριβή, τα εκτιμηθέντα από την Ομάδα ημερήσια κόστη εκάστου συνεργείου),

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προξενήθηκε επιβάρυνση της κοστολογήσεώς μου με το συνολικό ποσό των (109.735,39 ευρώ για τις εργασίες διάστρωσης + 32.454,25 ευρώ για τις εργασίες φρεζαρίσματος =) 192.189,64 ευρώ, ήτοι με ποσό το οποίο, σχεδόν, υπερκαλύπτει την υποτιθέμενη ζημία μου. Συγκεκριμένα, η ανωτέρω επιβάρυνση υπολογίζεται ως ακολούθως: [(ΑΤ.26: 73 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 30 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 43 επιπλέον ημέρες εργασίας X 753,89 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 32.417,27 ευρώ + (ΑΤ.29Α: 53 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 27 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 26 επιπλέον ημέρες εργασίας X 753,89 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 19.601,14 ευρώ + (ΑΤ.29Β: 33 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 16 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 17 επιπλέον ημέρες εργασίας X 753,89 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 12.816,13 ευρώ + (ΑΤ.25: 203 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 27 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 159 επιπλέον ημέρες εργασίας X 150 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 23.850 ευρώ + (ΑΤ.31: 43 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 28 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 15 επιπλέον ημέρες εργασίας X 1.403,39 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 21.050,85 ευρώ = 109.735,39 για τις εργασίες διαστρώσεως + (ΑΤ.23Α: 11 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 6 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 5 επιπλέον ημέρες εργασίας X 1.099,39 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου ~) 5.496,95 ευρώ + (ΑΤ.23Β: 85 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 35 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 50 επιπλέον ημέρες εργασίας X 1.099,39 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου =) 54.969,50 ευρώ + (ΑΤ.23Γ: 31 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την Ομάδα Εργασίας - 11 απαιτούμενες ημέρες εργασίας σύμφωνα με την αιτιολογική μου έκθεση = 20 επιπλέον ημέρες εργασίας X 1.099,39 ευρώ ημερήσιο κόστος συνεργείου

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

=) 21.987,80 ευρώ = 82.454,25 ευρώ για τις εργασίες φρεζαρίσματος = 192.189,64 ευρώ συνολική επιβάρυνση]

III ΚΟΣΤΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Α, Αριθμός δρομολογίων φορτηγών.

Η χιλιομετρική απόσταση των, αναφερομένων στην Τεχνική Περιγραφή, υπό ανακατασκευή οδικών αξόνων από το ασφαλτικό συγκρότημά μου στο ....., είναι δεδομένη. Με βάση αυτό το δεδομένο στοιχείο, υπολόγισα με ακρίβεια την διάρκεια ενός, πλήρους, δρομολογίου και απέδειξα ότι κάθε φορτηγό μπορεί να εκτελεί 4 δρομολόγια ημερησίως.

1. Η Ομάδα Εργασίας, δεν αμφισβήτησε ειδικά τους υπολογισμούς μου, ούτε και μου ζήτησε να τους εξηγήσω ή να τους συμπληρώσω. Αντίθετα, και σε αυτή την περίπτωση κατέφυγε στα δελτία αποστολής Μάιου 2018 και στο σχετικό με αυτά έργο ανακατασκευής δημοτικών οδών στο ..... (την ημέρα και χωρίς διακοπή κυκλοφορίας). Με βάση τα στοιχεία αυτά, κατέληξε αφοριστικά – άνευ επεξηγήσεως, στο, αυθαίρετο, παράνομο, εσφαλμένο και αναιτιολόγητο συμπέρασμα, περί του ότι τα φορτηγά μου μπορούν να εκτελέσουν 3 δρομολόγια ημερησίως.

2. Αλλωστε, η μακρύτερη απόσταση, αφορά στην μεταφορά ενός συγκεκριμένου υλικού (σπηλίτη) από τις ..... και ενέρχεται σε 75 χιλιόμετρα, μετ' επιστροφής. Σε αυτή την περίπτωση, η Ομάδα Εργασίας δέχθηκε δυνατότητα πραγματοποιήσεως 3 δρομολογίων ανά ημέρα και ως εκ τούτου, αντιφατικά έκρινε, ότι ο ίδιος αριθμός δρομολογίων μπορεί να πραγματοποιηθεί και στα λοιπά, κατά πολύ μικρότερα, δρομολόγια (σημειωτέον και το ότι, με το άρθρο 24.2. της σχετικής διακήρυξης, τέθηκε ως προϋπόθεση ποιοτικής επιλογής, μέγιστη απόσταση 40 χιλιομέτρων του ασφαλτικού συγκροτήματος από την ....., όπου και πρόκειται να εκτελεσθεί το έργο και προφανώς, εκεί κυμαίνονται και οι αποστάσεις της πλειοψηφίας των αναγκαίων μεταφορών).

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

B. Κόστος καυσίμων.

Υπολόγισα κατανάλωση καυσίμων για τα φορτηγά 20 λίτρων/100 χλμ. Η Ομάδα Εργασίας την διπλάσιασε (σε 40 λίτρα/100 χλμ) επικαλούμενη έκθεση της Γερμανικής Ένωσης Αυτοκινητοβιομηχανίας, σύμφωνα με την οποία, υποτίθεται ότι, η κατανάλωση των μεταφορικών οχημάτων ανέρχεται σε 40 λίτρα/100 χλμ.

Παραδόξως, η ανωτέρω παραδοχή ανταποδεικνύεται, ευθέως, από την ίδια την έκθεση που επικαλέστηκε η Ομάδα Εργασίας προς υποστήριξή της. Ειδικότερα, στην υπόψη έκθεση αναφέρεται, ότι η κατανάλωση των 40 λίτρων/100 χλμ αφορά στα φορτηγά που κατασκευάστηκαν το έτος 1970. Στο σχετικό σχεδιάγραμμα, απεικονίζεται η προοδευτική (και ραγδαία) μείωση της κατανάλωσης κατά το επόμενο χρονικό διάστημα, η οποία, πλέον, ανέρχεται στα 20 λίτρα/100 χλμ.

Γ. Κόστος συντήρησης.

Η Ομάδα Εργασίας δέχθηκε ότι το κόστος συντήρησης των οχημάτων (το οποίο εξαρτάται από πληθώρα παραγόντων) μόνο ως ποσοστό επί της κατανάλωσης καυσίμου μπορεί να προσδιορισθεί.

Υπολόγισα το εν λόγω κόστος σε ποσοστό 3% επί της κατανάλωσης καυσίμου εκάστου οχήματος και μηχανήματος. Η Ομάδα Εργασίας δεν αρκέσθηκε στον διπλασιασμό της βάσης υπολογισμού (του κόστους καυσίμου) και υπερτριπλασίασε το επ' αυτής υπολογιζόμενο ποσοστό για την συντήρηση, εκτιμώντας το σε 10% («περίπου»).

Προς αιτιολόγηση της υπόψη, τεράστιας αύξησης του κόστους (η οποία, τελικά, δεν υπολογίσθηκε «περίπου», αλλά ακριβώς), η Ομάδα Εργασίας αρκέσθηκε στην αναφορά των εργασιών που αυτό συμπεριλαμβάνει («στο κόστος συντήρησης συμπεριλαμβάνονται κόστη, όπως τα λιπαντικά, τα ανταλλακτικά; τα ελαστικά κλπ έξοδα του οχήματος»). Πέραν της ανωτέρω ταυτολογίας, δια της οποίας επιχειρείται να δοθεί απάντηση στο ζητούμενο (ποιο είναι το κόστος συντήρησης) δια του δεδομένου (τι περιλαμβάνει το κόστος συντήρησης), η Ομάδα Εργασίας ουδεμία άλλη αιτιολόγηση του υπερτριπλασιασμού της επίμαχης, σημαντικής, δαπάνης επικαλέσθηκε.

Δ. Ημερομίσθια χειριστών και οδηγών.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Για τα ημερομίσθια των χειριστών και οδηγών, υπολόγισα ημερήσια δαπάνη που συμπεριλαμβάνει όλες τις προσαυξήσεις, λόγω δώρων εορτών, επιδόματος αδείας, νυκτερινής απασχόλησης κλπ και είναι, κατά πολύ μεγαλύτερη από αυτήν που προκύπτει από τις κατώτατες νόμιμες αποδοχές. Η μεταφορική εταιρία που θα μου μισθώσει φορτηγά, υπολόγισε ημερομίσθιο με βάση τις κατώτατες νόμιμες αποδοχές.

Η Ομάδα Εργασίας, θεώρησε, προδήλως, αβάσιμα, ότι τα ημερομίσθια των οδηγών της συνεργαζόμενης μεταφορικής εταιρίας δεν μπορεί να είναι αυτά που προκύπτουν από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και ότι θα πρέπει να εξισωθούν με τις υπέρτερες των νομίμων αποδοχές που εγώ καταβάλλω στους υπαλλήλους μου. Δηλαδή, έκρινε ότι οι εργοδότες καταβάλλουν κατά κανόνα αποδοχές μεγαλύτερες αυτών που προβλέπονται!!! Επιπροσθέτως, χωρίς να διαπιστώσει, ως όφειλε, αν το υπολογισθέν μισθολογικό κόστος (ειδικότερη ανάλυση του οποίου δεν ζητήθηκε, βλ ανωτέρω, υπό Ι.Δ.) συμπεριλαμβάνει τις προσαυξήσεις λόγω επιδομάτων εορτών και αδείας και νυκτερινής απασχόλησης, προσέθεσε τις προσαυξήσεις αυτές στις υπέρτερες των νομίμων αποδοχών που επικαλέσθηκα.

Πέραν των ανωτέρω, η Ομάδα Εργασίας, συμπεριέλαβε στο ημερήσιο κόστος των χειριστών και οδηγών και το κόστος της ασφαλιστικής τους καλύψεως. Πλην όμως, παράλληλα, συμπεριέλαβε το σύνολο των απαιτούμενων ασφαλιστικών εισφορών (76.116,67 ευρώ) και στο έμμεσο κόστος της εργολαβίας. Με τον τρόπο αυτό επιβάρυνε το κόστος της προσφοράς μου δύο φορές για την ίδια αιτία, άλλους λόγους, υπολόγισε εις διπλούν ασφαλιστικές εισφορές (περί του υπόψη σφάλματος, βλ ΑΕΠΠ 811,812,813/2020, σκ 7).

Συνεπώς, με δεδομένο το ότι από τις ημερήσιες αποδοχές που υπολογίζω (στις οποίες συμπεριέλαβα τις ασφαλιστικές εισφορές) το ασφαλιστικό κόστος πρέπει να αφαιρεθεί (αφού η Ομάδα Εργασίας το προσέθεσε στο έμμεσο κόστος), είναι προφανές, ότι τα υπολογισθέντα ποσά είναι, κατά πολύ, υπέρτερα των νομίμων και ότι, ως εκ τούτου, το μισθολογικό κόστος είναι πραγματικό και νόμιμο, οσεσδήποτε και οποιεσδήποτε προσαυξήσεις και αν συνυπολογιστούν.

Ε. Κόστος απόσβεσης.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Κατά τον υπολογισμό του κόστους λειτουργίας του ασφαλικού συγκροτήματος, η Ομάδα Εργασίας δέχθηκε, ότι τα πάγια στοιχεία αποσβέννυνται, ισομερώς, εντός δεκαετίας, ότι δηλαδή μετά την παρέλευση δεκαετίας δεν υφίσταται πλέον το σχετικό κόστος. Ειδικότερα, δέχθηκε, ότι το κόστος απόσβεσης του συγκροτήματος μου, το οποίο αγοράσθηκε 700.000 ευρώ, ανέρχεται σε 70.000 ευρώ ετησίως.

Προκειμένου να αυξήσει την κατανάλωση καυσίμου των οχημάτων μου, η Ομάδα Εργασίας ανέφερε ότι αυτά κατασκευάστηκαν προ της τελευταίας δεκαετίας.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω παραδοχών προκύπτει, ότι τα σχήματά μου είχαν αποσβεσθεί και ότι ως εκ τούτου, υπό την εν λόγω εκδοχή, θα έπρεπε να υπολογισθεί μηδενικό κόστος για την αιτία αυτή. Παρά ταύτα, η Ομάδα Εργασίας, όχι μόνο δεν αφαίρεσε το κόστος απόσβεσεως που υπολογίζεται στην προσφορά μου, αλλά και το αύξησε (από 5,17 σε 8,62 ευρώ).

ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

[...] .Συνεπώς, προκύπτει αδικαιολόγητη συνολική επιβάρυνση (139.642,60 + 116.633,24 =) 256.275,84 ευρώ, η οποία υπερκαλύπτει, αφ' εαυτής, την δήθεν ζημία μου.

IV ΕΜΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ

A. Γενικώς.

Κατά τον χρόνο της υποβολής της αιτιολογήσεώς μου, γινόταν, παγίως, δεκτό από την ΑΕΠΠ, ότι το έμμεσο κόστος υπολογίζεται, καταρχήν, με χρήση των ποσοστών της Εγκυκλίου 9/2017 επί του ποσού της προσφοράς του υποψηφίου και όχι επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης (βλ ΑΕΠΠ 340/2020, βλ και ΑΕΠΠ 1329/2019). Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, επέλεξα, εύλογα (χάριν συντομίας και ασφάλειας) να αιτιολογήσω το έμμεσο κόστος με αυτόν τον τρόπο, ήτοι με εφαρμογή των ποσοστών Εγκυκλίου επί του προϋπολογισμού της προσφοράς μου και δεν προέβαλα, όπως θα μπορούσα να πράξω, ειδικούς ισχυρισμούς, με βάση τους οποίους τα προκύπτοντα από την Εγκύκλιο ποσά είναι μεγαλύτερα των, πράγματι, απαιτούμενων.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Τον Απρίλιο 2020 εκδόθηκε η υπ' αριθ 144/2020 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ....., δια της οποίας πιθανολογήθηκε, ότι το έμμεσο κόστος προκύπτει από την εφαρμογή των ποσοστών της εν λόγω Εγκυκλίου επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης, εκτός και αν ο υποψήφιος επικαλεσθεί, δικαιολογημένα, μικρότερες δαπάνες.

Κατόπιν της ανωτέρω νομολογιακής μεταβολής, θεωρώ, ότι η Ομάδα Εργασίας, όφειλε να με καλέσει να επανυπολογίσω το έμμεσο κόστος της εργολαβίας, το οποίο είχα εκτιμήσει συγγνωστώως, πλην όμως, όπως μεταγενέστερα πιθανολογήθηκε, με λανθασμένη μεθοδολογία.

Αντ' αυτού, η Ομάδα Εργασίας, έκανε, άνευ άλλου τινός, χρήση της νεότερης ερμηνείας και επιβάρυνε την κοστολόγησή μου κατά 176.050 ευρώ.

Πέραν των ανωτέρω, ούτε και εν προκειμένω αποφεύχθηκαν οι, εν συνεχεία αναφερόμενες, αυθαίρετες, παράνομες, εσφαλμένες και αναιτιολόγητες υπερκοστολογήσεις.

B. Παράνομες υπέρ κοστολογήσεις.

1. Όπως προαναφέρθηκε, η Ομάδα Εργασίας συμπεριέλαβε την δαπάνη ΙΚΑ στο έμμεσο κόστος. Επιπροσθέτως, έκρινε, ότι για την σχετική δαπάνη θα έπρεπε να συνυπολογισθεί και το κονδύλιο των απολογιστικών εργασιών, επιβαρύνοντας για τον λόγο αυτό την κοστολόγησή μου κατά 25.204,86 ευρώ. Πλην όμως, σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης, απολογιστικά εκτελούνται, μόνο, οι εργασίες διαχείρισης ΑΕΚΚ, για τις οποίες, φυσικά, δεν προβλέπεται συντελεστής εργατικής δαπάνης.

Επιβαρύνθηκα με 680,96 ευρώ για έξοδα πινακίδας έργου, αν και η σχετική δαπάνη συμπεριλαμβάνεται στο κόστος δημοσιοποίησης των στοιχείων του έργου, το οποίο εκτιμήθηκε σε 63.792,72 ευρώ.

Προστέθηκαν 1.000 ευρώ για φωτογραφήσεις και βιντεοσκοπήσεις, αν και απέδειξα ότι αυτές θα γίνουν με εξοπλισμό που, ήδη, διαθέτω και συμπεριλαμβάνονται στα καθήκοντα που έχω αναθέσει στο προσωπικό μου.

Επίσης, προστέθηκαν και 6.000 ευρώ για διάθεση αυτοκινήτου προς μετακίνηση της επίβλεψης, αν και η δαπάνη αυτή συμπεριλαμβάνεται στο κονδύλιο Β.5. της ανωτέρω Εγκυκλίου (βλ και ΑΕΠΠ 1329/2019).

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Τέλος, για τον υπολογισμό του κόστους της έδρας μου χρησιμοποιήθηκαν τα οικονομικά μου στοιχεία μόνο του τελευταίου, προ της δημοπρασίας, έτους, αντί των τελευταίων τεσσάρων ετών που είχα επικαλεσθεί, με αποτέλεσμα αδικαιολόγητη επιβάρυνσή μου κατά 4.268,43 ευρώ.

Συμπερασματικά, από τα ανωτέρω προκύπτει αδικαιολόγητη επιβάρυνση της σχετικής κοστολόγησής μου με το ποσό των 37.154,25 ευρώ.

ΤΥΠΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Ακόμα και αν ήθελε κριθεί (αβασίμως), ότι τα ανωτέρω σφάλματα (άνευ των οποίων, παρίσταται δεδομένη η φερεγγυότητα της προσφοράς μου) δεν καθιστούν, άνευ άλλου τινός, επί της ουσίας παράνομη την προσβαλλόμενη απόφαση, επάγομαι, ότι αυτή τυγχάνει ακυρωτέα και για τον εν συνεχεία αναφερόμενο, τυπικό, λόγο.

Ειδικότερα, κατά την άποψή μου, είναι δεδομένο το ότι η πρόσκληση προς αιτιολόγηση της προσφοράς πρέπει να είναι σαφής και ορισμένη, ήτοι πρέπει να διαλαμβάνει, αφενός τα στοιχεία που δημιούργησαν υπόνοιες στην αναθέτουσα αρχή περί αφερεγγυότητάς της και αφετέρου τα συγκεκριμένα στοιχεία αυτής που οφείλει να διευκρινίσει ο υποψήφιος (βλ. Διοικ. Εφ. Πατρών Ν32/2019, ΑΕΠΠ 902/2019 κλπ)

Η ανωτέρω απαίτηση για σαφή και ορισμένη πρόσκληση εξυπηρετεί έναν συγκεκριμένο σκοπό: Να δοθεί η δυνατότητα στον υποψήφιο να αποδείξει κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα της προσφοράς του.

Κατόπιν τούτων, εννοείται ότι, ο υποψήφιος - αποδέκτης αόριστης πρόσκλησης στερήθηκε της δυνατότητας αυτής και ότι, συνεπώς, δεν του παρασχέθηκαν τα εχέγγυα που δικαιούται, προκειμένου να υπεραμυνθεί, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, της φερεγγυότητας της προσφοράς του. Με διαφορετική διατύπωση, η απάντηση αντιστοιχεί στο ερώτημα. Όταν το ερώτημα είναι αόριστο, εσφαλμένο κλπ, τότε, κατά κανόνα, αντιστοίχως αόριστη, εσφαλμένη κοκ θα είναι και η απάντηση.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Βέβαια, είναι γεγονός, ότι, όπως προβλέπεται από την διάταξη του άρθρου 88 παρ 3 Ν 4412/2016, επακολουθεί κατ' αντιπαράθεση διάλογος μεταξύ υποψηφίου και αναθέτουσας αρχής, ο οποίος έχει ως αντικείμενο την εξέταση της υποβληθείσας αιτιολόγησης και την παροχή διευκρινήσεων επί των όσων αναφέρονται σε αυτήν.

Πλην όμως, ως εκ του ανωτέρω αντικειμένου του, ο διάλογος αυτός δεν δύναται να θεραπεύσει την αοριστία της αρχικής προσκλήσεως προς αιτιολόγηση της προσφοράς. Ο υποψήφιος που δέχθηκε αόριστη πρόσκληση, στερήθηκε, οριστικώς, της δυνατότητας να διαμορφώσει καταλλήλως την αιτιολόγησή του και επί της καταλλήλως διαμορφωθείσας αιτιολογήσεως να δώσει εν συνεχεία διευκρινίσεις. Πράγματι, ο υποψήφιος έχει το δικαίωμα να διαμορφώσει την αιτιολόγηση της προσφοράς του σε δύο στάδια: Στο πρώτο, και βασικό, στάδιο, δικαιούται να απαντήσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα, ενώ στο δεύτερο, και υπό την προϋπόθεση ότι οι απαντήσεις του, παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό πληρότητας, έχει την δυνατότητα να διευκρινίσει ορισμένα σημεία αυτών. Επομένως, είναι προφανές, ότι χωρίς το πρώτο στάδιο, οι δυνατότητες του προσφέροντα περιορίζονται, αφού, όσο πιο αόριστη, εκτός θέματος κλπ είναι η αρχική απάντηση - αιτιολόγηση, τόσο δυσχερέστερη καθίσταται η συμπλήρωσή - διευκρίνισή της. Άλλοις λόγοις, διαφορετική (πληρέστερη) θα ήταν η αιτιολόγηση, αν ο προσφέρων είχε τη δυνατότητα να απαντήσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα και ως εκ τούτου, διαφορετική (ευχερέστερη) θα ήταν η διευκρίνιση των απαντήσεών του.

Τυχόν αντίθετη εκδοχή ερείδεται επί εσφαλμένης λογικής προϋποθέσεως: Το εσφαλμένο, ασαφές, ελλιπές κλπ ερώτημα, συνεπάγεται, εξ ορισμού, εσφαλμένη, ασαφή, ελλιπή κλπ απάντηση. Συνεπώς, το σφάλμα διορθώνεται, μόνο, με την ορθή επανυποβολή του ερωτήματος και όχι με την επεξήγηση της απάντησης που δόθηκε πριν, καν, αυτό (ορθό ερώτημα) υποβληθεί.

Επομένως, εφόσον διαπιστώνεται αοριστία της αρχικής προσκλήσεως, η όλη διαδικασία ερείδεται επί εσφαλμένης βάσεως και θα πρέπει να επαναληφθεί, δια εκδόσεως νέας - ορισμένης προσκλήσεως και δια υποβολής νέων - ανταποκρινομένων σε αυτήν, αιτιολογικών εκθέσεων.

Εν προκειμένω, η πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής προς αιτιολόγηση των

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προσφορών ήταν, παντελώς, αόριστη. Σε αυτήν αναφέρεται, απλώς, ότι οι πέντε πρώτοι μειοδότες (όλοι, πλην του τελευταίου) καλούνται «να παράσχουν διευκρινήσεις και να εξηγήσουν την τιμή και το κόστος που έκαστος εξ αυτών προτείνει στην προσφορά του, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 367 του Ν 4412/2016». Εν συνεχεία, με το από 9-1-2020 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, οι πέντε πρώτοι μειοδότες κλήθηκαν, ομοίως, εντελώς αόριστα, να υποβάλουν, μέχρι τις 20-1-2020, «πλήρως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της προσφοράς τους».

Βέβαια, με τα από 9-3-2020 και 18-3-2020 έγγραφα της Ομάδας Εργασίας κλήθηκα να προσκομίσω ορισμένα πρόσθετα στοιχεία. Πλην όμως, τα εν λόγω έγγραφα (τα οποία, άλλωστε, ζητήθηκαν, ομοίως, αόριστα, καθόσον ουδόλως προσδιορίστηκαν τα στοιχεία της προσφοράς μου που θα έπρεπε να διευκρινιστούν δι' αυτών) δεν θεραπεύουν την αοριστία της σχετικής προσκλήσεως.

Πράγματι, στο παρόν στάδιο κατά το οποίο έχω πληροφορηθεί το αντικείμενο ενδιαφέροντος της αναθέτουσας αρχής και δη γνωρίζοντας, ότι αυτή αξιώνει πλήρη κοστολογική ανάλυση, σε επίπεδο οικονομοτεχνικής μελέτης, της εργολαβίας, είμαι σε θέση να καταστρώσω με εντελώς διαφορετικό τρόπο την αιτιολόγηση της προσφοράς μου και να υποβάλω νέα, εντελώς διαφορετική, αιτιολογική έκθεση, υπεραμυνόμενη, ως δικαιούμαι, κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή της φερεγγυότητας της προσφοράς μου. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, θα είμαι σε θέση να αναλύσω, ένα προς ένα, όλα τα στοιχεία άμεσου και έμμεσου κόστους, πολλά εκ των οποίων, δεδομένου του ότι απέδειξα, άνευ άλλου τινός, το τεράστιο περιθώριο κέρδους της προσφοράς μου, είτε υπολόγισα (εις βάρος μου) απλουστευτικά (πχ τα γενικά έξοδα), είτε με δυσμενείς βάσεις υπολογισμού (πχ το μισθολογικό κόστος, το οποίο δεν υπολογίσθηκε με βάση τις κατώτατες νόμιμες αποδοχές). Κατά τα λοιπά αναφέρομαι στις ορθές και νόμιμες σκέψεις που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθ 184/2020 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών[...].

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προβάλλει τα κάτωθι : « Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι στην υπ' αριθμ. 1362/2019 (σκ. 10) απόφαση της ΑΕΠΠ αναφέρεται ότι η παραγωγικότητα, παραγωγική ικανότητα του

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

συγκροτήματός της ανέρχεται σε 120 τόνους/ώρα και 960 τόνους/ημέρα, γιατί κάτι τέτοιο ισχυρίστηκε η προσφεύγουσα τότε και προσωρινός ανάδοχος τώρα «.....».

Κατ' αρχήν θα πρέπει να επισημανθεί ότι η αναθέτουσα αρχή δεν δεσμεύεται ούτε από τους ισχυρισμούς των προσφερόντων ούτε από τους ισχυρισμούς των παρεμβαίνόντων. Ελέγχει και αξιολογεί τα στοιχεία που υποβάλουν οι διαγωνιζόμενοι.

Τον ίδιο ισχυρισμό είχε προβάλει η προσφεύγουσα και για το παρεμφερές έργο «Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο πρωτεύον Αστικό Δίκτυο .....», τόσο ενώπιον της Αρχής Σας, όσο και ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου ..... Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι κακώς δεν ελήφθη υπόψη η τεχνική έκθεση λειτουργίας του Μηχανικού ..... και διαπιστώθηκε το μέγεθος της παραγωγικής ικανότητας του συγκροτήματος του από Δελτία Αποστολής μηνός Μαΐου 2019 απερρίφθη από το Διοικητικό Εφετείο ..... με τις υπ' αριθμ. 148/2020 και 151/2020 αποφάσεις του με το εξής κατά λέξη σκεπτικό:

«η αξιολόγηση αυτή στην οποία προέβη η Ομάδα Εργασίας και αποδέχτηκε η Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου να σχηματίσει ασφαλή κρίση για τον ασυνήθιστα χαμηλό ή μη χαρακτήρα της προσφοράς της αιτούσας, κείται εντός του πλαισίου του δημιουργικού διαλόγου με διαπλαστικό περιεχόμενο, που προβλέπεται από το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου αναδόχου, ενόψει των διευκρινίσεων και στοιχείων που υποβλήθηκαν. Μεταξύ δε των δικαιολογητικών που υποβλήθηκαν, συμπεριλαμβάνονται στοιχεία παραγωγής ασφαλτομίγματος του 10ου , 11ου και 12ου μήνα του 2018 όπου διαπιστώνεται από την ομάδα εργασίας ότι ο μέσος όρος παραγωγής ανέρχεται σε 15.403,35 3 μήνες = 5.134,45 τόνους καθώς επίσης και στοιχεία παραγωγής του 5^{ου} /2019 σύμφωνα με τα οποία η παραγωγή ανέρχεται σε 19.710,65 τόνους. Από το περιεχόμενο δε της έκθεσης ελέγχου προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, η ομάδα εργασίας όχι μόνο έλαβε υπόψη της και τα στοιχεία του μηνός Μαΐου 2019, αλλά τα στοιχεία του Μαΐου 2019 τα έλαβε υπόψη της για 7 μήνες ενώ τα στοιχεία των χειμερινών μηνών (10ου , 11ου και

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

12ου) για 5 μήνες και έτσι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μέση ημερήσια παραγωγή σε ετήσια βάση εκτιμάται σε 620 τόνους/ημέρα». Επίσης, ως προς τον ισχυρισμό ότι τα στοιχεία των δελτίων αποστολής Μαΐου 2019 που ελήφθησαν υπόψη είναι απρόσφορα, δεδομένου ότι η παραγωγική δυνατότητα του συγκροτήματος παραγωγής ασφαλτομίγματος είναι αντικειμενικό δεδομένο, ήτοι δεν εξαρτάται από την παραγωγή που, αναλόγως της ζήτησης και των αναγκών επιτεύχθη σε μεμονωμένα χρονικά διαστήματα κατά το παρελθόν κρίθηκε ότι «Ο λόγος δεν φαίνεται βάσιμος, διότι με την κλήση της αναθέτουσας αρχής προς αιτιολόγηση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, ουδείς περιορισμός ετάχθη ως προς τον τρόπο αιτιολόγησης εκ μέρους των εταιρειών, οι οποίες, συνεπώς, είχαν τη δυνατότητα να προβάλουν οποιαδήποτε στοιχεία έκριναν πρόσφορα και ικανά να στηρίξουν το προτεινόμενο από αυτές κόστος των επί μέρους κονδυλίων. Εξάλλου η παρεμβαίνουσα επέλεξε να αποστείλει στην ομάδα στοιχεία από τους συγκεκριμένους, ως άνω, μήνες εργασίας. Ηδύνατο η παρεμβαίνουσα να αποστείλει και στοιχεία και από άλλους μήνες που κατά την άποψή της θα τεκμηρίωναν τους ισχυρισμούς της. Κατόπιν αυτών, πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτός ο σχετικός λόγος της προδικαστικής προσφυγής της παρεμβαίνουσας, με την προσβαλλόμενη απόφαση της ΑΕΠΠ, ο δε σχετικός λόγος που προβάλλεται με την υπό κρίση αίτηση πιθανολογείται σοβαρά ως βάσιμος».

Εν προκειμένω η Ομάδα Εργασίας, όπως διαφαίνεται από την έκθεσή της, στηρίχθηκε σε πραγματικά στοιχεία, που προσκόμισε η ίδια η προσφεύγουσα προκειμένου να εξάγει ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την απόδοση διάστρωσης ασφαλικών μιγμάτων, που δύναται να επιτευχθεί κατά την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου καθώς και του κόστους παραγωγής ασφαλτομίγματος. Τα εν λόγω στοιχεία κατατέθηκαν από την προσφεύγουσα ως τα πλέον αντιπροσωπευτικά, αφορούν πραγματικές συνθήκες εργασίας και όχι θεωρητικές και δεν μπορούν να αμφισβητηθούν. Σημειώνεται ότι αφορούν χρονική περίοδο (Μάιος 2019) την οποία η ίδια η προσφεύγουσα επέλεξε και όχι η Ομάδα Εργασίας, και κατά την οποία η παραγωγή ασφαλτομίγματος επέτυχε τη μέγιστη τιμή του έτους, καθώς σύμφωνα με στοιχεία, που έχει

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

καταθέσει στην υπηρεσία σε άλλες παρόμοιες εργολαβίες, οι υπόλοιποι μήνες του χρόνου παρουσίαζαν παραγωγή μικρότερη του ήμισυ της παραγωγής του Μαΐου 2019. Επισημαίνεται ότι οι συνθήκες εργασίας ξεπέρασαν τα όρια του κανονικού (εργασία άνω των 8 ωρών, υπέρβαρη φόρτωση, κλπ) καθώς και ότι η συγκεκριμένη χρονική περίοδος δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση το μέσο όρο της ετήσιας παραγωγής διότι δεν λαμβάνει υπόψη τις ακατάλληλες για την εκτέλεση εργασιών καιρικές συνθήκες, που επικρατούν αρκετές ημέρες του έτους. Επομένως πολύ δύσκολα μπορεί κάποιος να αμφισβητήσει την εγκυρότητα της κρίσης της Ομάδας Εργασίας, με το επιπρόσθετο πλεονέκτημα της σημαντικής εμπειρίας σε παρόμοια έργα και της πλήρους γνώσης των πραγματικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου.

Η υπηρεσία μας και τα στελέχη αυτής έχουν σημαντική εμπειρία στην διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών των συμμετέχοντων οικονομικών φορέων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα τελευταία 2 χρόνια στην υπηρεσία μας, εκτός του υπόψη έργου, η συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης, έχει χρησιμοποιηθεί για την ανάδειξη προσωρινού μειοδότη στα παρακάτω έργα :

1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΕΥΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ .....»

2. «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ, ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΤΗΣ ..... & ΤΗΣ Λ. .... ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ .....»

3. «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ..... (ΠΡΩΗΝ .....)»

Πρόκειται για παρόμοια έργα, ίδιου συμβατικού αντικειμένου, ανάλογης έκτασης και συνθηκών εργασίας, από τα οποία τα 2 πρώτα έχουν ήδη συμβασιοποιηθεί ενώ το τρίτο βρίσκεται στο τελικό στάδιο πριν την υπογραφή της σύμβασης, αφού οι υποβληθείσες αιτιολογήσεις κρίθηκαν από τα αρμόδια όργανα όλων των βαθμίδων. Σε όλα τα παραπάνω έργα τα συγκριτικά στοιχεία μας βοηθούν να συμπεράνουμε την ορθότητα της κρίσης της Ομάδας Εργασίας του εξεταζόμενου έργου.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Συγκεκριμένα και στα 3 παραπάνω έργα, που η προσφεύγουσα είχε υποβάλει προσφορές, οι αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας προέβησαν σε σημαντική αύξηση του κόστους κατασκευής του έργου σε σχέση με τους υπολογισμούς της «.....», με αποτέλεσμα η οικονομική της προσφορά να χαρακτηριστεί ζημιογόνα σε όλα τα έργα. Σχετικά αναφέρουμε ότι στο πρώτο έργο η προσφορά της προσφεύγουσας χαρακτηρίστηκε ζημιογόνα κατά 898.107,53€, στο δεύτερο έργο η προκύπτουσα ζημιά υπολογίστηκε στο ποσό των 510.079,24€ και στο τρίτο έργο η ζημιά ήταν 444.613,75€. Και στα τρία (3) συγκεκριμένα έργα η προσφεύγουσα χρησιμοποίησε την ίδια μέθοδο κατασκευής και αιτιολόγησης της προσφοράς της, και κινήθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα όσον αφορά τις αποδόσεις των συνεργείων, το κόστος των υλικών, το κόστος του απασχολούμενου προσωπικού, το μεταφορικό κόστος, το κόστος του μηχανολογικού εξοπλισμού και το συνολικό έμμεσο κόστος. Σε όλα τα ανωτέρω έργα οι αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας προέβησαν σε μείωση των υπολογιζόμενων από την προσφεύγουσα αποδόσεων διάστρωσης ασφαλικών μιγμάτων καθώς και σε αύξηση του κόστους παραγωγής ασφαλτομίγματος. [...]

Στο εξεταζόμενο έργο τα νούμερα είναι 500τον (μείωση κατά 510τον) και 26,50€/τον (αύξηση κατά 4,42€), σε αναλογία με τα υπόλοιπα παρόμοια έργα. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα διάστρωσης των 750τον στο πρώτο έργο αποτελεί θεωρητική παραδοχή της Ομάδας Εργασίας, καθώς σε ιδανικές συνθήκες η μέγιστη ποσότητα διάστρωσης δεν ξεπερνά τους 650τον, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στη σχετική τεχνική έκθεση της ομάδας εργασίας. Επίσης σε όλα τα ως άνω έργα, σε σχέση με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας, εγκρίθηκε αύξηση του κόστους του απασχολούμενου προσωπικού, του μεταφορικού κόστους, του κόστους του μηχανολογικού εξοπλισμού και του συνολικού έμμεσου κόστους.

Επομένως η κρίση της Ομάδας Εργασίας είναι σε απόλυτη ταύτιση με όλα τα παρόμοια έργα, που έχει δημοπρατήσει πρόσφατα η υπηρεσία μας και για τα οποία έχει τελεσίδικα κριθεί από τα αρμόδια όργανα η ορθότητά της. Σημειώνεται ότι η προσφεύγουσα στα παραπάνω έργα (2) και (3) αποδέχθηκε

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

τις τεχνικές εκθέσεις των αντίστοιχων Ομάδων Εργασίας, παρόλο που έκριναν τις προσφορές της ζημιογόνες χωρίς να τις προσβάλει ενώπιον της ΑΕΠΠ και των αρμοδίων Δικαστηρίων.

Για το πρώτο από τα άνω έργα που η προσφεύγουσα αμφισβήτησε την κρίση της ομάδας εργασίας με τις υπ' αριθμ. 148/2020 και 151/2020 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου ..... αναγνωρίστηκε η ορθότητα των κρίσεων της ομάδας εργασίας και το αβάσιμο των ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

Η ομάδα εργασίας με πλήρη, ειδική και τεκμηριωμένη αιτιολογία δέχθηκε ότι:

«6. Η κατανάλωση μαζούτ ανέρχεται σε υψηλότερα επίπεδα από αυτά που υπολογίζει η προσφέρουσα, ήτοι 4 κιλά μαζούτ για κάθε τόνο παραγόμενου ασφαλτομίγματος. Σύμφωνα με στοιχεία από τον ΑΤΟΕ (α/α 527) καθώς και σε βιβλιογραφία (Α. Νικολαΐδης, Οδοποιία, 3η έκδοση, κεφ.8, σελ 516) απαιτούνται 10 κιλά μαζούτ παραγόμενο τόνο ασφαλτομίγματος. Επομένως η Επιτροπή κρίνει πως η κατανάλωση των 4 κιλών μαζούτ είναι υπερβολικά χαμηλή για την εξυπηρέτηση των καυστήρων του συγκροτήματος της προσφέρουσας και πως αυτή πρέπει να διαμορφωθεί τουλάχιστον στα 6 κιλά ανά παραγόμενο τόνο ασφαλτομίγματος. Επιπλέον το συγκρότημα παραγωγής της προσφέρουσας σύμφωνα πάντα με το τιμολόγιο αγοράς του, διαθέτει 3 ακόμα ανεξάρτητους καυστήρες για την θέρμανση των δεξαμενών ασφάλτου και 1 ακόμα καυστήρα για το ελαιόθερμο της δεξαμενής καυσίμου μαζούτ. Τα κόστος για τη θέρμανση των δεξαμενών ασφάλτου και μαζούτ υπολογίζεται στο 1,00€/τον.»

Δοθέντος ότι το συγκρότημα παραγωγής ασφαλτομίγματος της προσφεύγουσας είναι κατασκευασμένο τη δεκαετία του 1970 και η εικόνα του από το google maps αποδεικνύει ότι το συγκρότημα της «.....» δεν διαθέτει πλήρως στεγασμένους χώρους αποθήκευσης των αδρανών υλικών και ότι τα αδρανή αποθηκεύονται στη πλειοψηφία τους στο περιβάλλοντα χώρο του εργοστασίου και όχι στα σιλό

ορθά η Ομάδα Εργασίας προσαύξησε στα 6 Kgr Μαζούτ/τον ασφαλτομίγματος. Η ορθότητα της γνώμης της Ομάδας Εργασίας επιβεβαιώνεται και από την τεχνική έκθεση της ομάδας εργασίας του έργου : 1)

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΕΥΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ .....»

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι αδικαιολόγητα επιβαρύνθηκε από την ομάδα εργασίας με το ποσό των 19.015,25 € στο κόστος προσωπικού.

Ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας είναι απορριπτός ως αβάσιμος.

Η προσφεύγουσα υπέβαλε με την αιτιολόγησή της στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Εργατοτεχνικό Προσωπικό – Χειριστές – Οδηγοί) Συγκεντρωτική Κατάσταση Μισθοδοσίας για τον μήνα ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ 2019 (Σχετ.11) . Σε αυτές αναφέρονται με σαφήνεια οι βασικές αποδοχές των εργαζομένων του, οι εισφορές/κρατήσεις τους, οι εισφορές εργοδότη και το Συνολικό Κόστος του εργοδότη. Είναι επίσης σαφές ότι στην εν λόγω Συγκεντρωτική Κατάσταση Μισθοδοσίας δεν περιλαμβάνεται η άδεια και τα δώρα του προσωπικού καθώς και η αποζημίωση για νυχτερινή εργασία.

Η Ομάδα Εργασίας δεν χρειάστηκε να ζητήσει διευκρινήσεις περί της δαπάνης αυτής και προχώρησε σε αναπροσαρμογή του μισθολογικού κόστους.

Η προσφεύγουσα στην αιτιολόγησή της αναφέρει ότι διαθέτει πλεονέκτημα στη κατασκευή και διαχείριση ανάλογων έργων λόγω της μεγάλης εμπειρίας της ίδιας και του προσωπικού της, σε παρόμοια έργα με αποτέλεσμα να επιτυγχάνει υψηλές αποδόσεις στην εκτέλεση των σχετικών εργασιών. Επομένως συμπεραίνεται ότι θα χρησιμοποιήσει στο υπόψη έργο το υπάρχον προσωπικό της και δεν θα προσλάβει προσωπικό στο οποίο θα καταβάλλει τις κατώτατες νόμιμες αποδοχές, ώστε να διατηρήσει το υποτιθέμενο πλεονέκτημά της και να εξηγήσει την χαμηλή προσφορά της για την εκτέλεση του έργου. Επιπλέον οι ανάγκες του έργου προϋποθέτουν την ύπαρξη σχετικής εμπειρίας καθώς μόνον έτσι εξασφαλίζεται η άρτια και έντεχνη εκτέλεσή του. Οι αποδοχές του προσωπικού της προσφεύγουσας αποδεικνύονται από την κατατεθείσα από την ίδια συγκεντρωτική κατάσταση μισθοδοσίας. Ισχυρίζεται ότι δεν της ζητήθηκε να προβεί σε ανάλυση των αποδοχών του προσωπικού που θα απασχοληθεί, αλλά η Ομάδα Εργασίας δεν είχε κανένα λόγο να ζητήσει διευκρινίσεις διότι η ίδια η προσφεύγουσα στους υπολογισμούς της προσθέτει την προσαύξηση λόγω νυχτερινής εργασίας (25%). Επιπλέον οι μηνιαίες αποδοχές των εργαζομένων της σε καμία περίπτωση δεν

εμπεριέχουν αναλογία επιδομάτων εορτών. Επομένως εύλογα η Ομάδα Εργασίας διαμόρφωσε το ημερήσιο κόστος του προσωπικού προσθέτοντας στις μηνιαίες αποδοχές των εργαζομένων την προσαύξηση λόγω νυχτερινής εργασίας καθώς και την αναλογία των επιδομάτων εορτών. Σημειώνεται ότι η Ομάδα Εργασίας δεν μείωσε τον ωφέλιμο ετήσιο χρόνο εργασίας από 12 σε 11 μήνες, γεγονός που θα προσέθετε επιπλέον επιβάρυνση στο υπολογιζόμενο ημερήσιο κόστος. Μάλιστα την συγκεκριμένη επιβάρυνση την αποδέχεται και ο προσφεύγον καθώς αυτή αναφέρεται ξεκάθαρα στην προσφυγή του (στην αρχή της σελ. 19).

4. Αντικρούοντας όσα αναφέρει για το ασφαλιστικό κόστος των εργαζομένων της η προσφεύγουσα αναφέρουμε τα εξής:

Είναι προφανές σε όλους τους σχετικά εμπλεκόμενους ότι το ασφαλιστικό κόστος του μόνιμου προσωπικού (χειριστές – οδηγοί) του έργου δεν περιλαμβάνεται στους υπολογισμούς του έμμεσου κόστους (ΙΚΑ έργου) καθώς αυτό αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στους εργατοτεχνίτες, που θα απασχοληθούν στο έργο. Το κόστος του μόνιμου προσωπικού και το κόστος των εργατοτεχνιτών αποτελούν δύο τελείως διαφορετικά κονδύλια, τα οποία υπολογίζονται με εντελώς διαφορετικό τρόπο.

Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το ασφαλιστικό κόστος των υπαλλήλων της περιλαμβάνεται στο έμμεσο κόστος είναι πρωτοφανής στην ιστορία των αιτιολογήσεων των οικονομικών προσφορών, ακόμα και από την ίδια την προσφεύγουσα.

5. Ως προς το κόστος τροποποιημένης ασφάλτου η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε ότι η προτεινόμενη από την προσφεύγουσα μέθοδος είναι εκτός προδιαγραφών καθώς αντίκειται στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές.

[...] Η προσφεύγουσα προσκομίζει με την προσφυγή της προσφορά της εταιρίας «.....» την οποία όπως ισχυρίζεται είχε λάβει από 11.7.2019.

Η άνω κατατεθείσα μαζί με τη προσφυγή προσφορά προμήθειας τροποποιημένης ασφάλτου δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το λόγο ότι προσκομίζεται εκ των υστέρων και δεν συνοδεύεται από την απαιτούμενη ανάλυση καθώς παρουσιάζει σημαντική απόκλιση από τις ήδη κατατεθειμένες

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προσφορές. Η συγκεκριμένη προσφορά προσδιορίζεται σε προσαύξηση 80€/τον στη τιμή του διυλιστηρίου ενώ η ίδια η προσφεύγουσα, στην αιτιολόγηση της προσφοράς της για το παραπάνω έργο «Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο πρωτεύον αστικό οδικό δίκτυο .....» είχε καταθέσει ανάλογη προσφορά στην οποία η επιβάρυνση ορίζονταν σε 179,08€/τον, σε χρονική περίοδο μάλιστα μεταγενέστερη της προσφοράς, που επικαλείται στη προσφυγή της.

6. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κακώς η προσφορά της επιβαρύνθηκε από την Ομάδα Εργασίας με το ποσό των 192.189,64 € καθώς δεν έγιναν δεκτές οι ημερήσιες αποδόσεις των συνεργείων διάστρωσης και φρεζαρίσματος που ανέφερε στην αιτιολόγησή της.

Για την απόδειξη δε ότι η δυνατότητα διάστρωσης ασφαλικών μιγμάτων δεν ανέρχεται στο ποσό των 500 τόνων/ημέρα όπως δέχθηκε η Ομάδα Εργασίας η προσφεύγουσα επικαλείται το έργο «Άρση επικινδυνότητας και αντιμετώπισης αστοχιών στο οδόστρωμα οδών αρμοδιότητας ..... της .....» ισχυριζόμενη ότι στο συγκεκριμένο έργο διάστρωσε 3.632,02 τόνους ασφαλτομίγμα σε τρεις (3) ημέρες, ήτοι 1.211,67 τόνους/ημέρα.

Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αόριστος και αβάσιμος. Η προσφεύγουσα παραλείπει να αναφέρει εάν οι 1.211,67 τόνοι ανά ημέρα διαστρώθηκαν από ένα ή δύο συνεργεία. Από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η υπηρεσία μας που επέβλεπε το συγκεκριμένο έργο και από τις μαρτυρίες των επιβλεπόντων μηχανικών του έργου αποδεικνύεται ότι οι 1.211,07 τόνοι ανά ημέρα διαστρώθηκαν από δύο πλήρη συνεργεία διάστρωσης.

Το ουσιώδες αυτό στοιχείο αποκρύπτει η προσφεύγουσα στην προσπάθειά της να παραπλανήσει την αρχή σας και να εμφανίσει ότι διαθέτει ικανότητες που δεν διαθέτει.

Για το λόγο αυτό απέφυγε τεχνηέντως να αναφέρει πόσα συνεργεία διάστρωσης εργάστηκαν τις συγκεκριμένες μέρες στη Λεωφόρο .....

Σε κάθε περίπτωση το συγκεκριμένο αναληθές παράδειγμα δεν αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της ημερήσιας απόδοσης του συνεργείου

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

διάστρωσης καθώς αναφέρεται στο πολύ μικρό χρονικό διάστημα των τριών ημερών και δεν αποτελεί στοιχείο απόδειξης του μέσου όρου διάστρωσης του συνεργείου της προσφεύγουσας. Είναι επίσης προφανές ότι η προσφεύγουσα επέλεξε να προσκομίσει στοιχεία μόνο για το συγκεκριμένο τμήμα του αναφερόμενου έργου και όχι για το σύνολό του καθώς η συνολική του απόδοση κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλότερα του αναφερομένου επίπεδα.

7. Ο αριθμός των δρομολογίων δεν κρίθηκε από την Ομάδα Εργασίας καθ' υπολογισμό, αλλά με βάση τα δεδομένα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην αιτιολόγηση σύμφωνα με τα οποία τον Μάιο 2019 «αποδεικνύεται ότι ένα φορτηγό δεν μπορεί να πραγματοποιήσει σε καμία περίπτωση 4 δρομολόγια». Κατά δε την αιτιολόγηση, όπως αποδεικνύεται από την Τεχνική Έκθεση της Ομάδας Εργασίας η προσφεύγουσας «ούτε υπολόγισε με ακρίβεια» ούτε «απέδειξε» –όπως αβάσιμα ισχυρίζεται στην προσφυγή της– ότι τα φορτηγά της μπορούν να εκτελούν τέσσερα (4) δρομολόγια.

Ο αριθμός των δρομολογίων των φορτηγών δεν προκύπτει από κανένα κατατεθειμένο στοιχείο ότι μπορεί να είναι μεγαλύτερος των τριών σε 8 ώρες. Ακόμα και στα στοιχεία, που κατατέθηκαν συνημμένα με τη προσφυγή και αφορούν απόδοση 1.211,67τον/ημέρα δεν αναφέρεται φορτηγό, που επέτυχε 4 δρομολόγια σε 8ωρη βάση, όπως υποστηρίζει η προσφέρουσα.

8. Η πλήρης απόσβεση των οχημάτων επιτυγχάνεται μετά από 10 έτη από την αγορά τους και υπολογίζεται αναλυτικά στο μητρώο παγίων. Μπορεί τα οχήματα της προσφεύγουσας να κατασκευάστηκαν προ της τελευταίας δεκαετίας αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι έχουν μηδενική απόσβεση καθώς αγοράστηκαν μεταχειρισμένα, την τελευταία δεκαετία και η απόσβεσή τους δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

9. Ως προς το έμμεσο κόστος επισημαίνουμε ότι η ίδια η προσφεύγουσα προσέφυγε απευθείας στον υπολογισμό του βάσει της εγκυκλίου 9/2017 του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Η Ομάδα Εργασίας υπολόγισε το έμμεσο κόστος εφαρμόζοντας τα ποσοστά της εγκυκλίου 9/2017 επί του προϋπολογισμού μελέτης και όχι επί του προϋπολογισμού προσφοράς όπως αβασίμως τα είχε υπολογίσει η προσφεύγουσα.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Η ορθότητα του υπολογισμού του έμμεσου κόστους με τον τρόπο που το προσδιόρισε η Ομάδα Εργασίας έχει αναγνωρισθεί από το Διοικητικό Εφετείο ..... με την υπ' αριθμ. 148/2020 απόφασή του στις σκέψεις της οποίας και παραπέμπουμε.

10. Όσον αφορά το κονδύλι των απολογιστικών εργασιών, αυτό αφορά εργασίες, που πιθανόν να προκύψουν κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου και οι οποίες δεν δύναται να εκτιμηθούν και πληρωθούν βάσει των άρθρων του τιμολογίου.

Για το λόγο αυτό ορθά δεν δέχθηκε η Ομάδα Εργασίας να συνυπολογίσει ως βέβαιο κέρδος της προσφεύγουσας το ΓΕ&ΟΕ των απολογιστικών μειωμένο κατά την έκπτωση που αυτή προσέφερε στο διαγωνισμό.

11. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής είναι ακυρωτέα διότι η πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής για αιτιολόγηση των προσφορών ήταν δήθεν παντελώς αόριστη.

Ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος. Ειδικότερα:

[...] Εν προκειμένω η Οικονομική Επιτροπή της ..... με την υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασή της έκρινε λαμβάνοντας υπόψη την υπ' αριθμ. 1362/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, ότι οι πέντε πρώτοι σε σειρά μειοδοσίας διαγωνιζόμενοι έπρεπε να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους.

Για την υλοποίηση της 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής η ..... με το από 9.1.2020 έγγραφό της κάλεσε τις

διαγωνιζόμενες «.....», «.....», «.....», «.....» και «.....» να υποβάλλουν μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού πλήρως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της προσφοράς τους σύμφωνα με το σκεπτικό της της υπ' αριθμ. 3200/2019 απόφασης.

Η πρόσκληση που απευθύνθηκε στους τρεις οικονομικούς φορείς ήταν διατυπωμένη με σαφήνεια και τους παρείχε τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή ότι οι προσφορές τους είναι κερδοφόρες και όχι ζημιογόνες. Ήτοι να τεκμηριώσουν πλήρως τις προσφορές τους παραθέτοντας τα οικονομικά στοιχεία για τη μέθοδο κατασκευής, για την διαδικασία παρασκευής και προμήθειας των υλικών κλπ.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Το ότι η πρόσκληση ήταν διατυπωμένη με σαφήνεια αποδεικνύεται από το ότι κανείς από τους προσκληθέντες δεν υπέβαλε αίτημα παροχής διευκρινήσεων ως προς το αξιούμενο περιεχόμενο της αιτιολόγησης και ότι όλοι οι προσκληθέντες υπέβαλαν οικονομικά στοιχεία κοστολόγησης του συνόλου του έργου.

Εν όψει των ανωτέρω οι αιτιάσεις και τα αναφερόμενα στον τυπικό λόγο της υπό κρίση προσφυγής προβάλλονται ανεπίκαιρα και καταχρηστικά, διότι η προσφεύγουσα, όταν συνομολογημένα έλαβε γνώση της υπ' αρ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής και των στοιχείων των οποίων καλείτο να προσκομίσει, αντιλήφθηκε πλήρως ποια έγγραφα της ζητούνταν προκειμένου να αιτιολογηθεί η συνομολογημένη και από την ίδια (αφού ουδέν παράπονο διέλαβε περί της σχετικής κρίσης) εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά της. Από τη δικονομική στάση της προσφεύγουσας, στο διαγωνισμό, προκύπτει ευθαρσώς, ότι όχι μόνο δεν θεωρούσε ελλιπή την πρόσκληση σε αιτιολόγηση, που της απευθύνθηκε – καθόσον δεν την πρόσβαλλε σχετικά – αλλά αντιλήφθηκε επ' ακριβώς τι όφειλε να αιτιολογήσει και για το λόγο αυτό υπέβαλε στοιχεία αιτιολόγησης για το σύνολο των κονδυλίων της προσφοράς της.

Τέλος, επισημαίνεται, ότι, όπως συνομολογεί και η προσφεύγουσα, κλήθηκε δύο φορές, σε παροχή και πρόσθετων, και έτι περαιτέρω εξειδικευμένων στοιχείων, επί τη βάση αυτών που αρχικώς προσκόμισε, τα οποία πρόσθετα στοιχεία (και αυτά) που της ζητήθηκαν τα θεώρησε απολύτως ορισμένα και εύλογα, καθόσον ουδεμία πρόσθετη διευκρίνιση διέλαβε περί του τι ακριβώς οφείλει να αιτιολογήσει. Ήτοι, αντιλήφθηκε πλήρως ποια σημεία της προσφοράς της καλείτο να τεκμηριώσει.

Επιπλέον, όπως έχει κριθεί, ο προσφέρων, στο πλαίσιο του κατ' αντιπαράθεση διαλόγου, δύναται να υποβάλει όλες τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες, με βάση την φύση και τα χαρακτηριστικά της σύμβασης, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C-568/13 σκ. 50). Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της πρόκλησης, η προσφεύγουσα, η οποία αντιλήφθηκε πλήρως ποια ακριβώς στοιχεία της προσφοράς της όφειλε να αιτιολογήσει, προσκόμισε όλα τα στοιχεία που έκρινε η ίδια σκόπιμα για την αιτιολόγηση του συνόλου της προσφοράς της.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Εν προκειμένω η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της 1292/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ....., όχι γιατί η προσφορά της αξιολογήθηκε ως ζημιολόγος λόγω μη υποβολής στοιχείων που δεν της ζητήθηκαν, αλλά γιατί τα στοιχεία που υπέβαλε για την αιτιολόγηση του συνόλου της προσφοράς της αξιολογήθηκαν διαφορετικά από την Ομάδα Εργασίας και την Οικονομική Επιτροπή απ' ότι η ίδια επιθυμούσε. Αυτό είναι το περιεχόμενο της υπό κρίση προσφυγής.

Εάν η Ομάδα Εργασίας και η Οικονομική Επιτροπή είχαν αξιολογήσει τα στοιχεία που υπέβαλε η προσφεύγουσα όπως αυτή επιθυμούσε ουδεμία αοριστία θα υφίστατο.

12. Σε κάθε περίπτωση ο λόγος αυτός προβάλλεται ενώπιόν υ931 Σας ανεπικαίρως και ως εκ τούτου απαραδέκτως.

[...] Εφόσον η προσφεύγουσα είχε οιαδήποτε αντίρρηση για τη νομιμότητα της πρόσκλησης και το ορισμένο αυτής όφειλε, κατά τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 2 και 372 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 να ασκήσει επικαίρως και εμπροθέσμως προδικαστική προσφυγή και αίτηση αναστολής εντός των δεκαήμερων προθεσμιών που εκκίνησαν από την κοινοποίηση της υπ' αρ. 3200/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής και του από 9.1.2020 εγγράφου της υπηρεσίας, και ουχί επ' ευκαιρία έκδοσης της υπ' αρ. 1292/2021 αποφάσεως της Οικονομικής Επιτροπής. Η έκδοση της υπ' αριθμ. 1292/2021 αποφάσεως, δεν «αναβιώνει» το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας να προσβάλλει αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες έχουν εκδοθεί προς 1 ½ έτους.».

15. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται τα ακόλουθα : « **Ι. ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΜΙΓΜΑΤΟΣ Α. Παραγωγική ικανότητα ασφατικού συγκροτήματος (επιβάρυνση 49.605€)**

Η προσφεύγουσα καταρχήν αναφέρει εσφαλμένα και αναπόδεικτα ότι ήταν δήθεν επιλογή της Ομάδας Εργασίας να περιορίσει τα παραστατικά που ζητήθηκαν στον Μάιο του 2019, υπονοώντας ότι περιορίστηκε από την Αρχή μη νόμιμα στο αποδεικτικό υλικό που προσκόμισε (ενώ στην πραγματικότητα δεν περιορίστηκε, ο ίδιος επέλεξε τα προσκομισθέντα στοιχεία και δεν επικαλείται –έστω και τώρα– την ύπαρξη άλλων συναφών).

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Επί της ουσίας, η προσφεύγουσα επικαλείται λόγους και προβάλλει ισχυρισμούς οι οποίοι έχουν κριθεί ως αβάσιμοι από το Διοικητικό Εφετείο ..... με ισχύ (προσωρινού) δεδικασμένου σε υπόθεση όμοιας ιστορικής και νομικής βάσης, η οποία αφορούσε τον διαγωνισμό του αντίστοιχου έργου ασφαλίστρωσης «Βελτίωση και Περιοδική Συντήρηση Υποδομών στο Πρωτεύον Αστικό Δίκτυο .....» της ίδιας Αναθέτουσας Αρχής.

Ειδικότερα, με τις υπ' αρ. 148/2020 και 151/2020 αποφάσεις του ΙΔ' Τμήματος του αρμόδιου Δικαστηρίου (Σχ. 4, 5) και αναφορικά με την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι μη νόμιμα η Αναθέτουσα Αρχή «δεν έλαβε υπόψη της» 'Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας' του Μηχ. Μηχανικού ..... διά της οποίας πιστοποιείται ότι η δυναμικότητα του ασφαλικού συγκροτήματος όπως προκύπτει από της αδειοδοτήσεώς του ανέρχεται σε 1309 τόνους/ημέρα, επειδή κατά την προσφεύγουσα «...δεν αμφισβήτησε τα διαλαμβανόμενα..., δεν ισχυρίστηκε δηλαδή, ότι η σε αυτά παραγωγική διαδικασία δεν είναι εφικτή, δεν ανταποκρίνεται σε πραγματικά δεδομένα, περιλαμβάνει εσφαλμένους υπολογισμούς κτλ.», αλλά διαπίστωσε το μέγεθος της παραγωγικής ικανότητας του συγκροτήματος από δελτία αποστολής Μαΐου 2019 που υπέβαλε η προσφεύγουσα, κρίθηκε (βλ. σκ. 20 της ΔΕΦΑΘ 151/20) ότι ο ισχυρισμός πιθανολογείται σοβαρά ως αβάσιμος. Και τούτο διότι «η αξιολόγηση αυτή στην οποία προέβη η Ομάδα Εργασίας και αποδέχτηκε η Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου να σχηματίσει ασφαλή κρίση για τον ασυνήθιστα χαμηλό ή μη χαρακτήρα της προσφοράς της αιτούσας, κείται εντός του πλαισίου του δημιουργικού διαλόγου με διαπλαστικό περιεχόμενο, που προβλέπεται από το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου αναδόχου, ενόψει των διευκρινίσεων και στοιχείων που υποβλήθηκαν. Μεταξύ δε των δικαιολογητικών που υποβλήθηκαν, συμπεριλαμβάνονται στοιχεία παραγωγής ασφαλτομίγματος του 10ου, 11ου και 12ου μήνα του 2018 όπου διαπιστώνεται από την ομάδα εργασίας ότι ο μέσος όρος παραγωγής ανέρχεται σε 15.403,35 3 μήνες = 5.134,45 τόνους καθώς επίσης και στοιχεία παραγωγής του 5ου /2019 σύμφωνα με τα οποία η παραγωγή ανέρχεται σε 19.710,65 τόνους. Από το περιεχόμενο δε της έκθεσης ελέγχου προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα αναφέρονται στην

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προσβαλλόμενη απόφαση, η ομάδα εργασίας όχι μόνο έλαβε υπόψη της και τα στοιχεία του μηνός Μαΐου 2019, αλλά τα στοιχεία του Μαΐου 2019 τα έλαβε υπόψη της για 7 μήνες ενώ τα στοιχεία των χειμερινών μηνών (10ου , 11ου και 12ου) για 5 μήνες και έτσι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μέση ημερήσια παραγωγή σε ετήσια βάση εκτιμάται σε 620 τόνους/ημέρα». Επίσης, ως προς τον ισχυρισμό ότι τα στοιχεία των δελτίων αποστολής Μαΐου 2019 που ελήφθησαν υπόψη είναι απρόσφορα, δεδομένου ότι η παραγωγική δυνατότητα του συγκροτήματος παραγωγής ασφαλομίγματος είναι αντικειμενικό δεδομένο, ήτοι δεν εξαρτάται από την παραγωγή που, αναλόγως της ζήτησης και των αναγκών επετεύχθη σε μεμονωμένα χρονικά διαστήματα κατά το παρελθόν κρίθηκε ότι «Ο λόγος δεν φαίνεται βάσιμος, διότι με την κλήση της αναθέτουσας αρχής προς αιτιολόγηση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, ουδείς περιορισμός ετάχθη ως προς τον τρόπο αιτιολόγησης εκ μέρους των εταιρειών, οι οποίες, συνεπώς, είχαν τη δυνατότητα να προβάλουν οποιαδήποτε στοιχεία έκριναν πρόσφορα και ικανά να στηρίξουν το προτεινόμενο από αυτές κόστος των επί μέρους κονδυλίων. Εξάλλου η παρεμβαίνουσα επέλεξε να αποστείλει στην ομάδα στοιχεία από τους συγκεκριμένους, ως άνω, μήνες εργασίας. Ηδύνατο η παρεμβαίνουσα να αποστείλει και στοιχεία και από άλλους μήνες που κατά την άποψή της θα τεκμηρίωναν τους ισχυρισμούς της. Κατόπιν αυτών, πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτός ο σχετικός λόγος της προδικαστικής προσφυγής της παρεμβαίνουσας, με την προσβαλλόμενη απόφαση της ΑΕΠΠ, ο δε σχετικός λόγος που προβάλλεται με την υπό κρίση αίτηση πιθανολογείται σοβαρά ως βάσιμος».

Πράγματι, η παραγωγική ικανότητα που λήφθηκε υπόψη από την ορισθείσα Ομάδα Εργασίας στηριζόταν σε στοιχεία που επέλεξε να υποβάλει η προσφεύγουσα (χωρίς περιορισμό), τα οποία άλλωστε ήταν ευνοϊκά για αυτή, αφού η παραγωγή 19.710 τόνων τον Μάιο του 2019 που ομολογουμένως είναι πολύ υψηλή, λήφθηκε ως βάση για το σύνολο υπολογισμού του έτους, χωρίς η προσφεύγουσα να δώσει στοιχεία για τους μήνες με τη χαμηλότερη παραγωγή (Δεκέμβριο-Ιανουάριο και Αύγουστο) τα οποία της ήταν διαθέσιμα καθώς απέκτησε το συγκρότημα τον Μάρτιο του 2018.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Περαιτέρω, η Ομάδα Εργασίας στην από 9/4/21 Τεχνική Έκθεση διαπίστωσε από τα υποβληθέντα δελτία αποστολής, ότι η ημερήσια απασχόληση υπερέβαινε το θωρο και τα φορτηγά στην πλειοψηφία τους φορτώνονταν υπέρβαρα, ενώ η μέγιστη ενσωμάτωση ασφαλικού υλικού σε έργο συγκρίσιμης απόστασης ήταν 517 τόνοι σε νυχτερινή απασχόληση (και πάλι με ορισμένες υπερβάσεις).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω πραγματικά στοιχεία και το γεγονός ότι η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε ότι η ευνοϊκά υψηλή για την προσφεύγουσα παραγωγή του Μαΐου 2019 ύψους 19.710,65 τόνων εκτελέστηκε σε 30 βάρδιες (γεγονός που συνομολογεί η προσφεύγουσα στην παράγραφο ΑΙΙ3 στη σκ. 12 της προσφυγής της –απλώς μη νόμιμα θεωρεί ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη η παραγωγικότητα με δύο βάρδιες/ημέρα, πράγμα εσφαλμένο γιατί οι βάρδιες δεν προγραμματίζονται υποχρεωτικά σε δυο ανά ημέρα αλλά με βάση τις προγραμματισμένες παραγγελίες – άλλοτε δηλαδή μια ανά ημέρα άλλοτε δυο αν παρίσταται ανάγκη), υπολόγισε την ανά βάρδια παραγωγή σε 657 τόνους (19710,65/30) και συνακόλουθα την ετήσια παραγωγή σε 171.477,00 (657 τόνοι * 261 ημέρες). Η Ομάδα Εργασίας γνωρίζοντας, λόγω της μεγάλης εμπειρίας της, σειρά παραμέτρων όπως για παράδειγμα ότι οι μονάδες παραγωγής ασφαλομίγματος δεν δουλεύουν μόνιμα σε πλήρη ισχύ, ούτε είναι δυνατόν και για πραγματικούς λόγους (καιρικές συνθήκες, αυξημένη κίνηση, βλάβες, αργίες κ.λπ.) να επιτυγχάνεται κάθε μήνα η μέγιστη θεωρητική απόδοση, επέλεξε κατά την ανέλεγκτη τεχνική κρίση της και πάντως απολύτως αιτιολογημένα, να διαπιστώσει την παραγωγική ικανότητα με βάση πραγματικά υποβληθέντα στοιχεία και όχι θεωρητικές εκτιμήσεις τεχνικών συμβούλων.

Εάν η προσφεύγουσα διέθετε πραγματικά στοιχεία και παραστατικά που μπορούσαν να αποδείξουν τους ισχυρισμούς της πληρέστερα από τα δελτία αποστολής Μαΐου 2019 που προσκόμισε, θα μπορούσε επίσης να τα προσκομίσει και να τα καταθέσει και η έλλειψη τέτοιων στοιχείων και η υποκατάστασή τους με θεωρητικές προσεγγίσεις, δεν διέλαθαν της προσοχής της Ομάδας Εργασίας, η οποία αποτελείται από πολύ έμπειρους τεχνικούς σε παρόμοια έργα, οι οποίοι και γνωρίζουν τις κατασκευαστικές παραμέτρους αιτιολόγησης σε βάθος και είναι σε θέση να κρίνουν με μεγάλη ακρίβεια και

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

πληρότητα τα σχετικά τεχνικά θέματα. Έτσι η Ομάδα Εργασίας ήταν σε θέση να γνωρίζει όχι μόνο ότι η παραγωγική ικανότητα του ασφαλικού συγκροτήματος προσεγγίζεται ασφαλέστερα από τα πραγματικά στοιχεία που υπέβαλε η προσφεύγουσα και μάλιστα λαμβάνοντας ως δεδομένο την παραγωγή σε ευνοϊκό από πλευράς συνθηκών μήνα, αλλά και ότι οι θεωρητικοί υπολογισμοί που προσκομίστηκαν (βλ. Τεχνική Έκθεση Μηχανολόγου .....) ήταν και ως τέτοιοι ελλιπείς, αφού στηρίζονταν μόνο στον απαιτούμενο χρόνο

B. Κόστος μαζούτ (επιβάρυνση 81.021,50€)

Το κόστος μαζούτ σχετίζεται μεν και με τα στοιχεία που αναφέρει η προσφεύγουσα πλην όμως ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η κατανάλωση μαζούτ «αποδεικνύεται με τρόπο που δεν επιδέχεται λογική αμφισβήτηση» από παραστατικά αγοράς μαζούτ που προσκομίζονται, αν η ποσότητα που εμφανίζουν διαιρεθεί δια της ποσότητας ασφαλομίγματος που παρήχθη την ίδια περίοδο, προφανώς και δεν είναι αυτονόητα πειστικός ούτε αναντίρρητος. Εκτός από μικρές αυξομειώσεις που σχετίζονται με την απόδοση των καυστήρων, η κατανάλωση μαζούτ δεν μπορεί να αποκλίνει από το λεγόμενο ενεργειακό ισοζύγιο, σύμφωνα με το οποίο η ενέργεια που απαιτείται για να θερμανθούν τα αδρανή στην κατάλληλη θερμοκρασία, θα ισούται με την ενέργεια που δίνει το καύσιμο υλικό (μαζούτ). Μάλιστα επειδή κατά την καύση του μαζούτ στους καυστήρες που θερμαίνουν με φλόγα τα αδρανή υπάρχουν και απώλειες ενέργειας, η αναλισκόμενη ενέργεια θα είναι αναγκαστικά μεγαλύτερη από την αξιοποιούμενη από τα αδρανή ώστε να φτάσουν στην κατάλληλη θερμοκρασία.

Η Ομάδα Εργασίας λαμβάνοντας υπόψη ειδικά στοιχεία αναφοράς (ΑΤΕΟ, Βασικές Τιμές, άρθρο 527) και βιβλιογραφία (Α. Νικολαΐδης, Οδοποιία, 3η έκδοση, κεφ.8, σελ. 516) προχώρησε σε αιτιολογημένες διαπιστώσεις: Από την ανάλυση των Βασικών τιμών, Άρθρο 527 (Σχετ. 6) προκύπτει ότι για μια μόνιμη εγκατάσταση παραγωγής ασφαλομίγματος εν θερμώ με απόδοση 40 τόνους/ώρα απαιτούνται 3.000 λίτρα μαζούτ. Εφόσον η εγκατάσταση αυτή λειτουργήσει 8 ώρες συνεχόμενα, θα παράξει 40τν/ώρα * 8 ώρες = 320 τόνους. Επομένως η απαιτούμενη ποσότητα σε μαζούτ είναι 3,000 λίτρα/320

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

τόνους= 9,40 λίτρα/τόνο. Ομοίως ο καθηγητής Νικολαΐδης¹(Σχετ. 7), στο σχετικό κεφάλαιο περί της κατανάλωσης πετρελαίου (μαζούτ) ανά τόνο ασφαλτομίγματος αναφέρει ότι «για την απομάκρυνση 5% υγρασίας και την θέρμανση των αδρανών στους 160 βαθμούς κελσίου χρειάζονται 10 λίτρα καύσιμου υλικού ανά τόνο αδρανών.». Η μη αποδοχή της ποσότητας που προσκομίζει η προσφεύγουσα με παραστατικά ότι αγόρασε τον μήνα Μάιο 2019 ως συνολική ποσότητα που καταναλώθηκε σχετίζεται με το ότι δεν αποκλίνει απλώς αλλά ουσιωδώς, καταλήγοντας σε 4 κιλά μαζούτ, ποσότητα που δεν υποστηρίζεται ούτε από τις παραπομπές, ούτε επαληθεύεται από την εξειδικευμένη εμπειρία της Ομάδας Εργασίας. Η ανωτέρω δε ορθή και πλήρως αιτιολογημένη κρίση της αναθέτουσας αρχής ως τεχνική, αμφισβητείται απαράδεκτα από την προσφεύγουσα (με έωλους πάντως ισχυρισμούς), όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω υπό κεφ. περί τεχνικών κρίσεων.

Κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της προσφοράς της η προσφεύγουσα διέθετε συγκρότημα παραγωγής ασφαλτομίγματος κατασκευασμένο την δεκαετία του 1970. Ωστόσο, με βάση τα πλέον σύγχρονα διαθέσιμα στοιχεία Ευρωπαϊκών Κατασκευαστών (ενδεικτικά παρουσιάζεται το Μοντέλο ..... της γερμανικής ..... του Ομίλου .....) (Σχετ. 8) ένα ασφαλτικό συγκρότημα σύγχρονης τεχνολογίας και δυναμικότητας 160tn/ώρα είναι εφοδιασμένο με καυστήρα ισχύος 11,9MW, δηλαδή 11.900kW και καταναλώνει σε μία ώρα ενέργεια $11.900kWh/160tn=74,40kWh/tn$ μίγματος που, λαμβάνοντας υπόψη ότι το μαζούτ No. 1 έχει θερμογόνο δύναμη 11,11 kWh/kg (παρ. IV Οδηγίας 2012/17/EK) απαιτούνται $74,38/11,11=6,70$ κιλά μαζούτ ανά τόνο ασφαλτομίγματος και όχι 4 που υπολόγισε η προσφεύγουσα.

Επομένως ορθώς η Ομάδα Εργασίας έκανε την προσαύξηση στα 6kg μαζούτ ανά τόνο ασφαλτομίγματος, και όπως αποδείξαμε δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση ένα συγκρότημα δυναμικότητας 160tn/ώρα της δεκαετίας του 70' να είναι λιγότερο ενεργοβόρο και πιο φιλικό προς το περιβάλλον από ένα αντίστοιχης δυναμικότητας του 2021 και να καταναλώνει λιγότερο από 6,70 κιλά μαζούτ ανά τόνο ασφαλτομίγματος.

Σχετικά δε με τα υπόστεγα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι διέθετε εν έτει 2019 για την προστασία των αδρανών της από την βροχή με αποτέλεσμα την

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

εξοικονόμηση θερμικής ενέργειας, ακόμα και σήμερα εν έτει 2021, η δορυφορική εικόνα από τον χώρο του (νέου) συγκροτήματος δείχνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των αδρανών υλικών (λευκοί σωροί) βρίσκονται εκτός στεγάστρων εκτεθειμένα στις καιρικές συνθήκες

Γ. Επιπλέον κόστος μαζούτ (επιβάρυνση 82.675€)

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα επιπλέον δύο (2)λίτρα μαζούτ που θεώρησε ως ελάχιστη επιπλέον κατανάλωση η Ομάδα Εργασίας αφορούν στο σύνολο των αναγκών μαζούτ του συγκροτήματος. Πλην όμως είναι σαφές από την αναφερόμενη στην Τεχνική Έκθεση σχετική βιβλιογραφία, ότι οι υπολογισμοί της Ομάδας Εργασίας αφορούσαν μόνο τον ξηραντήρα και όχι τους λοιπούς καυστήρες. Με άλλα λόγια η ανωτέρω κατανάλωση μαζούτ αφορά μόνο στην ενέργεια που καταναλώνουν οι καυστήρες ξήρανσης και θέρμανσης αδρανών υλικών (άμμο, γαρμπίλι, χαλίκι) για την παραγωγή ασφαλτομίγματος. Ορθά λοιπόν παρατηρεί η Ομάδα Εργασίας στην Τεχνική Έκθεση, ότι στην προηγούμενη κοστολόγηση δεν περιλαμβάνονται όλοι οι καυστήρες και διαπιστώνει ότι σύμφωνα με τα Τιμολόγια Αγοράς που προσκόμισε η προσφεύγουσα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 (Σχετ. 9), το συγκρότημα παραγωγής διαθέτει 3 ακόμα ανεξάρτητους καυστήρες για την θέρμανση των δεξαμενών ασφάλτου και ένα καυστήρα για το ελαιόθερμο της δεξαμενής μαζούτ, σύνολο τέσσερις ακόμα καυστήρες. Οι καυστήρες αυτοί, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δουλεύουν σε καθημερινή βάση, διότι η άσφαλτος πρέπει να διατηρείται σε θερμαινόμενες και θερμομονωμένες δεξαμενές σε θερμοκρασία 155 βαθμών κελσίου μόνιμα, ώστε αυτή να παραμένει ρευστή και να διοχετεύεται στο μίξερ στην υψηλή θερμοκρασία που προβλέπουν οι Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές. Αυτό σημαίνει ότι είναι αρκετά ενεργοβόροι διότι λειτουργούν χωρίς διακοπή, ενώ ο καυστήρας θέρμανσης των αδρανών λειτουργεί μόνο κατά τον χρόνο παραγωγής ασφαλτομίγματος.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται για πρώτη φορά με την προσφυγή της ότι διαθέτει ένα νέο ελαιόθερμο το οποίο λειτουργεί με ηλεκτρικές αντιστάσεις και το οποίο αντικατέστησε το παλαιό που λειτουργούσε με μαζούτ, πλην όμως αυτή η πληροφορία δεν τέθηκε σε προσοχή της Ομάδας Εργασίας η οποία έκρινε με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία. Ζητήθηκαν διευκρινήσεις στις

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

9.3.2020 σχετικά με το κόστος παραγωγής το οποίο περιελάμβανε αίτημα να προσκομιστούν τα σχετικά παραστατικά, όμως το τιμολόγιο αγοράς του ελαιόθερμου προσκομίζεται πρώτη φορά με την προσφυγή της ..... Επομένως πέραν του απαράδεκτου και εκπρόθεσμου ισχυρισμού, το ηλεκτρικό ελαιόθερμο αυτό θα μπορούσε μονάχα να αντικαταστήσει το παλαιό ελαιόθερμο της 1 δεξαμενής του καυσίμου που αφορά την προθέρμανσή του και όχι τις άλλες 3 δεξαμενές ασφάλτου. Αυτό συμβαίνει, διότι η δεξαμενή αυτή έχει ήδη υπάρχον δίκτυο θέρμανσης με σωληνώσεις κυκλοφορίας λαδιού, ενώ οι δεξαμενές ασφάλτου διαθέτουν θέρμανση με αγωγό καυσαερίων από ανεξάρτητο καυστήρα, όπως άλλωστε αναγράφεται και στο τιμολόγιο αγοράς του συγκροτήματος της ..... Άρα το νέο ηλεκτρικό ελαιόθερμο είναι συμβατό μόνο με μία από τις 4 δεξαμενές (αυτή του καυσίμου) και δεν μπορεί να συντηρήσει ζεστή την ασφαλτο στις άλλες 3, χωρίς να έχει γίνει σχετική μετατροπή των δεξαμενών, κάτι που εκτιμούμε βασίμως ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί αφού δεν προσκομίζεται σχετικό παραστατικό.

Επίσης, δεν είναι δυνατόν ακόμα και σήμερα να ελεγχθεί κατά πόσο το ελαιόθερμο αυτό έχει την ικανή δύναμη αντιστάσεων να διατηρεί θερμές όλες τις δεξαμενές καυσίμου και μαζούτ και δεν είναι απλώς μια προσθήκη στο υφιστάμενο σύστημα θέρμανσης με μαζούτ, αφού ούτε αναγράφεται η θερμαντική του ικανότητα στο τιμολόγιο και ούτε προσκομίζεται το σχετικό τεχνικό φυλλάδιο από τον κατασκευαστή.

Τέλος, από έρευνα αγοράς που πραγματοποιήσαμε για το ιδιόκτητο συγκρότημά μας που ενοικιάζει η συνδεδεμένη εταιρεία ....., στις αρχές του 2021, ο πλήρης εξοπλισμός ελαιοθερμου που να μπορεί να καλύψει τη θέρμανση 4 δεξαμενών (3 ασφάλτου και 1 καυσίμου) κοστολογείται στην Ελληνική αγορά στις 18.800€ χωρίς την δαπάνη του καυστήρα (Σχ.10). Είναι επομένως αναμενόμενο, το ελαιόθερμο αξίας 2.800€ που αγόρασε η προσφεύγουσα (...../.....), να υπολείπεται ισχυρά στις ικανότητες θέρμανσης με αυτό των 18.800€ της Ελληνικής Αγοράς (...../.....) και επομένως να προορίζεται για άλλη χρήση από αυτή που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα δια του μηχανολόγου της. Η δε Υπεύθυνη Δήλωση του μηχανολόγου σχετικά με το ελαιόθερμο του συγκροτήματος, παρότι φέρει

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

ημερομηνία υπογραφής 12.7.2019, είναι αθεώρητη από δημόσια Αρχή οπότε δεν προκύπτει το βέβαιο της ημερομηνίας του, δεν περιλαμβάνονταν στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 της κατατεθειμένης αιτιολόγησης, δεν υποβλήθηκε με τις σχετικές διευκρινήσεις στην Ομάδα Εργασίας στις 13.03.2020 και εμφανίζεται για πρώτη φορά με την προσφυγή της .....

Δ. Κόστος προσωπικού (επιβάρυνση 19.015,25€)

Η προσφεύγουσα υπέβαλε με την αιτιολόγησή της στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Εργατοτεχνικό Προσωπικό – Χειριστές – Οδηγοί) Συγκεντρωτική Κατάσταση Μισθοδοσίας για τον μήνα ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ 2019 (Σχετ.11) . Σε αυτές αναφέρονται με σαφήνεια οι βασικές αποδοχές των εργαζομένων του, οι εισφορές/κρατήσεις τους, οι εισφορές εργοδότη και το Συνολικό Κόστος του εργοδότη. Είναι επίσης σαφές ότι στην εν λόγω Συγκεντρωτική Κατάσταση Μισθοδοσίας δεν περιλαμβάνεται η άδεια και τα δώρα του προσωπικού καθώς και η αποζημίωση για νυχτερινή εργασία. Η Ομάδα Εργασίας δεν χρειάστηκε να ζητήσει διευκρινήσεις περί της δαπάνης αυτής και προχώρησε σε αναπροσαρμογή του μισθολογικού κόστους.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ασφαλιστικό κόστος των υπαλλήλων της περιλαμβάνεται στους υπολογισμούς της στο έμμεσο κόστος. Όμως στο έμμεσο κόστος έχει υπολογίσει στα «Πρόσθετα Στοιχεία Κόστους» το «ΙΚΑ έργου» όπου εκτιμά τον συντελεστή εργατικής δαπάνης και την προκύπτουσα δαπάνη που αφορά στις ασφαλιστικές εισφορές για το εργατοτεχνικό προσωπικό (οικοδόμοι, δηλαδή εργάτες και τεχνίτες) που θα απασχοληθεί στο έργο και όχι την δαπάνη ασφάλισης του μόνιμου προσωπικού που θα απασχολήσει στο έργο. Άλλωστε στο σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9, αναφέρει την δαπάνη των ημερομισθίων για Εργάτες και Τεχνίτες η οποία βασίζεται στην ισχύουσα Συλλογική Σύμβαση και τα ελάχιστα ημερομίσθια του εργατοτεχνικού προσωπικού τα οποία δεν περιλαμβάνουν τις ασφαλιστικές εισφορές τους. Επομένως δεν τίθεται ζήτημα διπλής χρέωσης ασφαλιστικών εισφορών για το μόνιμο προσωπικό που τελεί σε σχέση εξαρτημένης εργασίας με την προσφεύγουσα.

Επιπλέον, οι πραγματικές αμοιβές των υπαλλήλων της προσφεύγουσας αποτελούν και το δικό της αληθές κόστος απασχόλησης έμπειρων και ικανών

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

χειριστών που είναι σε θέση να ολοκληρώσουν για λογαριασμό της το υψηλών απαιτήσεων συγκεκριμένο έργο. Δεν προκύπτει από την αιτιολόγηση που κατέθεσε ότι οι υπάλληλοι αυτοί (ενδεχομένως) θα απολυθούν (με κάποιο κόστος αποζημίωσης) και ότι στην θέση τους θα προσληφθούν νέοι, άπειροι και με χαμηλές αμοιβές εργαζόμενοι. Άλλωστε την μεγάλη εμπειρία του προσωπικού της επικαλείται η προσφεύγουσα στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει (έναντι άλλων συμμετεχόντων) στην αιτιολόγηση της, άρα είναι άτοπο να ζητάει να χρεωθεί μόνο με τις ελάχιστες προβλεπόμενες αμοιβές της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης και να απωλέσει το όποιο τεχνικό πλεονέκτημα επικαλείται.

Ε. Κόστος τροποποιημένης ασφάλτου (επιβάρυνση 70.877,52€ ή 51.751,84€)

Ως πρωτότυπη τεχνική λύση, η προσφεύγουσα προτείνει αντί της προμήθειας έτοιμης τροποποιημένης ασφάλτου από κατάλληλα αδειοδοτημένη και πιστοποιημένη μονάδα παραγωγής τροποποιημένης ασφάλτου, να χρησιμοποιήσει ειδικό υλικό σε μορφή κόκκων το οποίο προστίθεται κατά την φάση της παραγωγής απευθείας στο μίξερ του συγκροτήματός της, ελπίζοντας ότι το αποτέλεσμα (από άποψη ιδιοτήτων τροποποίησης της ασφάλτου) θα είναι τουλάχιστον ισοδύναμο με αυτό της προβλεπόμενης από τις Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές μεθόδου.

Η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε ότι η προτεινόμενη μέθοδος τροποποίησης έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τα οποία αντίκεινται στις απαιτήσεις των Τεχνικών Προδιαγραφών που βρίσκουν εφαρμογή στο έργο. Συγκεκριμένα η ΕΤΕΠ ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-12-01:2009 «Αντιολισθηρή στρώση ασφαλικού σκυροδέματος» (Σχ.12), στο Κεφάλαιο 6: Ποιοτικοί έλεγχοι για την παραλαβή, αναφέρει ρητά ότι «Ισχύουν οι γενικές αρχές που εφαρμόζονται και για τα συνήθη ασφαλομίγματα (βλέπε την Προδιαγραφή ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-11-04)». Στην εν λόγω Προδιαγραφή σχετικά με τις «Ασφαλικές στρώσεις κλειστού τύπου» (Σχ.13), στο Κεφάλαιο 4, Ενσωματούμενα Υλικά, παρ 4.1 Συνδετικό υλικό (δηλαδή άσφαλτος), αναφέρεται ρητά ότι: «Η τροποποιημένη άσφαλτος (άσφαλτος και πολυμερές) συντίθεται σε κατάλληλες μονάδες πριν από την ανάμιξη της με τα αδρανή.» και συνεχίζει: «Για την χρήση της τροποποιημένης ασφάλτου θα συντάσσεται ειδική μελέτη στην οποία θα

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

περιέχονται, πλήν της μελέτης σύνθεσης του ασφαλτομίγματος και αποδεικτικά στοιχεία περί της αποτελεσματικότητας και των βελτιώσεων που επέρχονται από την χρήση της συγκεκριμένης τροποποιημένης ασφάλτου έναντι της κοινής ασφάλτου οδοστρωσίας, με βάση τις εργαστηριακές δοκιμές που προδιαγράφονται από την σειρά των προτύπων ΕΛΟΤ EN 12697.»

Τέλος, στο Κεφάλαιο 6: Ποιοτικοί έλεγχοι για την παραλαβή, παράγραφος 6.2 έλεγχοι κατά την διάρκεια της κατασκευής, Πίνακας 11, Δοκιμές επί του συνδετικού υλικού (άσφαλτος), ρητά απαιτείται «1 δοκιμή ανα ημέρα από την δεξαμενή αποθήκευσης του συνδετικού υλικού» όπου οι απαιτούμενες δοκιμές σε ημερήσια βάση είναι: δοκιμή εισδυτικότητας, δοκιμή μάλθωσης, δοκιμή διαχωρισμού (ευστάθεια αποθήκευσης) και δοκιμή ελαστικής επαναφοράς.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ευχερώς ότι η προτεινόμενη μέθοδος δεν καλύπτει την βασική απαίτηση της (προκαταβολικής) δυνατότητας ελέγχου των ιδιοτήτων που απαιτείται να εκτελούνται επί της τροποποιημένης ασφάλτου, διότι όταν ο τροποποιητής προστίθεται μίξερ μαζί με τα αδρανή και την άσφαλο κατά την φάση της παραγωγής του ασφαλτομίγματος, καθίσταται πρακτικά αδύνατος ο έλεγχος των ιδιοτήτων της τροποποιημένης ασφάλτου διότι εφόσον η τροποποίηση (ελπίζει η προσφεύγουσα ότι) λαμβάνει χώρα μέσα στο μίξερ και αμέσως το ασφαλτόμιγμα αποστέλλεται στο έργο, προφανώς δεν χρησιμοποιείται καμία δεξαμενή αποθήκευσης του συνδετικού υλικού από την οποία θα ληφθούν δείγματα για ποιοτικό έλεγχο. Με άλλα λόγια δεν ελέγχεται με κανένα τρόπο η τροποποίηση που επέρχεται στην άσφαλο με τον τρόπο που ορίζουν οι Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές.

Η συνήθης πρακτική, δηλαδή η προμήθεια έτοιμης τροποποιημένης ασφάλτου από ειδικές μονάδες, καθιστά ευχερή τον αρχικό, αλλά και τον συστηματικό έλεγχο των ιδιοτήτων του συνδετικού υλικού με βάση τις δοκιμές που προδιαγράφονται από τις Προδιαγραφές. Στην περίπτωση της μεθόδου που προτείνει η προσφεύγουσα, ο προβλεπόμενος ποιοτικός έλεγχος των ιδιοτήτων της ασφάλτου καθίσταται απολύτως αδύνατος.

Η προσφεύγουσα επιχειρεί να προκαλέσει σύγχυση ως προς την απολύτως ορθή τεχνική κρίση της Επιτροπής, η οποία διαπιστώνει ότι η προτεινόμενη μέθοδος δεν καλύπτει την βασική απαίτηση των κείμενων προδιαγραφών που

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

είναι η δυνατότητα ελέγχου των ιδιοτήτων που απαιτείται να εκτελούνται επί της τροποποιημένης ασφάλτου. Προς τούτο αναφέρεται σε απόσπασμα (σχεδίου) προδιαγραφών (ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-12-01:20) (Σχετ.14) προσπαθώντας να ισχυριστεί ότι η εκεί μη αναφορά του χρονικού σημείου δοκιμών-τροποποίησης σημαίνει ότι αυτές τάχα δεν ισχύουν/απαιτούνται. Σύμφωνα όμως με το Τιμολόγιο της Μελέτης, Άρθρο 29, (Σχετ.15) η προδιαγραφή αναφοράς είναι η ΕΤΕΠ 05-03-12-01 "Αντιολισθηρή στρώση ασφαλικού σκυροδέματος" και η εγκεκριμένη μορφή του είναι η ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-12-01:2009 "Αντιολισθηρή στρώση ασφαλικού σκυροδέματος", ενώ η προδιαγραφή αναφοράς για τον Ποιοτικό έλεγχο είναι η ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-11-04:2009 "Ασφαλικές στρώσεις κλειστού τύπου", αυτές ακριβώς που επικαλείται η Ομάδα Εργασίας στην Τεχνική της Έκθεση. Μάλιστα η προσφεύγουσα αποσιωπά όχι μόνο τις ανωτέρω κρίσιμες και εφαρμοστέες στην προκείμενη περίπτωση προδιαγραφές που έλαβε υπόψη της ορθά κατά την τεχνική κρίση της η Επιτροπή, αλλά και το γεγονός ότι (το σχέδιο) προδιαγραφής στο οποίο αναφέρεται παραπέμπει ρητά (σε αμέσως επόμενο σημείο, στο Κεφάλαιο 6 Ποιοτικός έλεγχος, παρ. 6.1, σελ.11) στις προαναφερθείσες προδιαγραφές.

Το ζήτημα δεν είναι απλώς τυπικής μη συμμόρφωσης με προδιαγραφές αλλά ζήτημα ουσίας ως προς τη δυνατότητα ελέγχου των ποιοτικών χαρακτηριστικών της ασφάλτου, αλλά και ασφάλειας διότι σε περίπτωση μερικής ή ολικής αστοχίας της τροποποίησης, όταν αυτή γίνεται σε ειδικές μονάδες, υπάρχει η δυνατότητα μέσω ελέγχων να διορθωθούν αποκλίσεις ή να απορριφθούν ακατάλληλα υλικά. Στην περίπτωση της προτεινόμενης μεθόδου, δεν υπάρχει καμία ασφάλεια για περίπτωση τυχόν απόκλισης από τις απαιτήσεις της σύνθεσης, διότι το υλικό αυτό παράγεται και να αποστέλλεται άμεσα προς διάστρωση αφήνοντας μηδενικό χρόνο για ποιοτικό έλεγχο.

Η σχετική κρίση της αναθέτουσας αρχής δεν είναι μόνο σαφής αλλά και ανέλεγκτη ως αφορούσα αμιγώς τεχνικό ζήτημα ουσιαστικής συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του έργου ως προς το οποίο η γνώμη της Επιτροπής τυγχάνει από την άποψη αυτή πλήρως αιτιολογημένη, τα δε περί του αντιθέτου

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

που επικαλείται η προσφεύγουσα αβάσιμα. Η προσφεύγουσα περαιτέρω, απαράδεκτα προσκομίζει τώρα για πρώτη φορά ενώπιον της ΑΕΠΠ με την προσφυγή της προσφορά που δεν υπέβαλε προς αιτιολόγηση (παρότι ισχυρίζεται πως ήταν στη διάθεσή της) προκειμένου να ζητήσει να αιτιολογήσει με βάση αυτή επικουρικά την προσφορά της με τον «συμβατικό τρόπο».

Τέλος, απαράδεκτα προσκομίζεται για πρώτη φορά νέα προσφορά, που υποτίθεται ήταν στην διάθεση της προσφεύγουσας κατά την σύνταξη της προσφοράς της, αλλά έκρινε (η προσφεύγουσα) ότι ακόμα και στο στάδιο των διευκρινήσεων που ζήτησε η Ομάδα Εργασίας σχετικά με την προτεινόμενη μέθοδο τροποποίησης στις 9.3.2020, ούτε τότε δεν ήταν κατάλληλη στιγμή να την υποβάλλει ως εναλλακτική μέθοδο με ενδεχόμενη διαφοροποίηση του κόστους παραγωγής.

Επικουρικά και για να καταδειχθεί η τάξη μεγέθους της δαπάνης τροποποίησης της ασφάλτου σε σχέση με την δαπάνη τροποποίησης της ασφάλτου ύψους 150€/τόνο που υπολόγισε η Ομάδα Εργασίας, προσκομίζουμε πραγματικό στοιχείο κόστους, ήτοι τιμολόγιο αγοράς με αριθμό 54688/11.9.2018 (Σχ.16) από το οποίο προκύπτει ότι το κόστος τροποποίησης της ασφάλτου για την συνδεδεμένη εταιρεία ..... (η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ασφαλομιγμάτων από το 2001) ανέρχεται σε 186€/τόνο.

II. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΔΙΑΣΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΦΡΕΖΑΡΙΣΜΑΤΟΣ (192.189,64€)

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω υπό I.A., η απόδοση των συνεργείων της προσφεύγουσας κρίθηκε επί τη βάση στοιχείων που η ίδια υπέβαλε με την αιτιολόγηση της, χωρίς να περιοριστεί ως προς την επιλογή των στοιχείων ή την μέθοδο αιτιολόγησης. Η δυναμικότητα των συνεργείων διάστρωσης λοιπόν προέκυψε με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία Μαΐου 2019 μικρότερη των 500 τόνων/ημέρα και προφανώς η πραγματική αυτή διαπίστωση της Ομάδας Εργασίας δεν ανταποδεικνύεται από απλοϊκούς ισχυρισμούς όπως επί παραδείγματι ότι «είναι προφανές» ότι τα συνεργεία διαστρώνουν ολόκληρη την παραγωγή που έχουν στη διάθεσή τους ταυτόχρονα.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Σχετικά με την συγκριτική θεώρηση των αποδόσεων που έχουν γίνει δεκτές σε παρόμοια έργα για τα οποία ζητήθηκε και η προσφεύγουσα υπέβαλε αιτιολόγηση η οποία κρίθηκε από αντίστοιχη Ομάδα Εργασίας, πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα στα όσα ανακριβή επιχειρεί να επικαλεστεί η προσφεύγουσα:

- Για το έργο «Βελτίωση και περιοδική συντήρηση υποδομών στο Πρωτεύον Οδικό Αστικό Δίκτυο .....», ως προς το οποίο η προσφεύγουσα αναφέρεται και στην ΑΕΠΠ 1362 (σ.41) υποβλήθηκαν στοιχεία παραγωγής των μηνών Οκτωβρίου 2018, Νοεμβρίου 2018, Δεκεμβρίου 2018 και Μαΐου 2019. Σύμφωνα με την Τεχνική Έκθεση που μας γνωστοποιήθηκε (Σχ.17), η απόδοση κρίθηκε σε ιδανικές συνθήκες ότι δεν μπορεί να ξεπεράσει (όχι ότι επιτυγχάνει) τους 750 τόνους/βάρδια. Η έκθεση αυτή συντάχθηκε στις 17/10/2019.
- Για το έργο «Συντήρηση Οδοστρώματος, Οριζόντιας και Κατακόρυφης Σήμανσης, των Οδικών Αξόνων της ..... & της Λ. .... και των Προσβάσεων του στα Όρια αρμοδιότητας .....» η σχετική Τεχνική Έκθεση (Σχ.18) επί υποβληθείσας αιτιολόγησης αποδέχεται ακριβώς τις ίδιες αποδόσεις που δέχεται και η παρούσα Τεχνική έκθεση, ήτοι ότι η δυνατότητα διάστρωσης ανέρχεται σε 500 τόνους/βάρδια. Η έκθεση αυτή φέρει ημερομηνία θεώρησης από την Υπηρεσία την 8/9/2020.
- Για το έργο «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ..... (ΠΡΩΗΝ .....)», στην αντίστοιχη Τεχνική Έκθεση (Σχ.19) σημειώνεται ότι: «η Ομάδα Εργασίας ζήτησε στοιχεία παραγωγής Α' εξαμήνου του 2019 ώστε να εξάγει ασφαλή συμπεράσματα για την δυναμικότητα της παραγωγής και την δυνατότητα ενσωμάτωσης στα έργα. Ο οικονομικός φορέας υπέβαλε στοιχεία για 3 μήνες, τον 2ο/2019, τον 3ο/2019 και τον 4ο/2019. Από τα υποβληθέντα στοιχεία παραγωγής ασφαλτομίγματος (δελτία αποστολής) του πρώτου εξαμήνου του 2019, παρατηρούμε τα ακόλουθα:
ο 1. Στην πλειονότητα των ημερών εργασίας η ενσωμάτωση ασφαλτικού υλικού σε μοναδιαίο έργο κυμαίνονταν περίπου στους 300 τόνους (και σε κάθε περίπτωση κάτω από 500 τόνους) περίπου ανά 8ωρη βάρδια, με τα φορτηγά

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

να μεταφέρουν στην καλύτερη περίπτωση 3 φορτία ανά κύκλο εργασίας και σε αρκετές περιπτώσεις να φορτώνονται υπέρβαρα.

ο 2. Επίσης σε καμία ημέρα από όσες που προσκόμισε δεν έπιασε παραγωγή και διάστρωση σε έργο ίση ή έστω συγκρίσιμη με την θεωρητικώς δηλωμένη στην αιτιολόγησή του, των 1.140tn, 1.224tn και 1.101tn αντίστοιχα.

ο 3. Δεδομένου ότι η μέση απόσταση μεταφοράς των ασφαλικών υλικών του έργου, όπως υπολογίζεται παρακάτω είναι 40 χλμ. και σε κάποια σημεία μπορεί η απόσταση αυτή να φτάσει τα 80χλμ. περίπου και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, η Ομάδα Εργασίας, έχοντας εμπειρία από την διαχείριση παρόμοιων έργων, κρίνει ότι μία ασφαλής προσέγγιση της δυνατότητας διάστρωσης ασφαλικών μιγμάτων του προσφέροντα ισούται με 500τον ανά 8ωρη βάρδια με κάθε φορτηγό να μεταφέρει 3 φορτία ανά κύκλο εργασίας.»

Η έκθεση αυτή φέρει ημερομηνία θεώρησης από την Υπηρεσία την 9/10/2020 Επομένως διαπιστώνουμε ότι σε όσες περιπτώσεις η προσφεύγουσα υπέβαλε στοιχεία παραγωγής, οι Ομάδες Εργασίας κρίνοντας επί των υποβληθέντων στοιχείων, τα οποία άλλοτε αφορούν την περίοδο Οκτώβριος 2018-Δεκέμβριος 2018, τον Μάιο 2019 και άλλοτε τους μήνες Φεβρουάριο 2019, Μάρτιο 2019 και τον Απρίλιο 2019, καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα με την παρούσα Τεχνική Έκθεση. Η οργάνωση των συνεργείων της προσφεύγουσας σε 8ωρη βάρδια δεν ξεπερνά τους 500 τόνους ανά βάρδια.

Σχετικά με το έργο «Άρση Επικινδυνότητας και Αντιμετώπιση Αστοχιών στο Οδόστρωμα Οδών Αρμοδιότητας ..... της .....» στο οποίο αναφέρεται η προσφεύγουσα ως περιληφθέν στην αιτιολόγησή της, αυτό ήταν απλώς ο αριθμός εννέα (9) του καταλόγου έργων που ανέφερε ότι εκτελούσε ή είχε εκτελέσει προς απόδειξη της εμπειρίας της σε παρόμοια έργα, δηλαδή μια απλή αναφορά τίτλου σε έναν κατάλογο είκοσι τεσσάρων (24) έργων. Για τις συγκεκριμένες ημέρες εργασίας (6-9/11/2020) και τα στοιχεία που τώρα επικαλείται, δεν αναφέρθηκε τίποτα στην αιτιολόγησή της (ούτε βέβαια για άλλα διαστήματα) και είναι η πρώτη φορά που η προσφεύγουσα δίνει αναλυτικά στοιχεία εκτέλεσης. Επιπρόσθετα όμως του ότι η αναφορά αυτή σε

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

στοιχεία αιτιολόγησης γίνεται ανεπίτρεπτα για πρώτη φορά με την προσφυγή, έχει και επί της ουσίας τις ακόλουθες σοβαρές αδυναμίες:

- Αφορά σε τρεις ημέρες εργασίας ενώ τα συμπεράσματα των Ομάδων Εργασίας βασίστηκαν σε ένα ή τρεις ή περισσότερους μήνες παραγωγής και εργασίας αντίστοιχα.
- Δεν περιλαμβάνει στοιχεία οργάνωσης εργοταξίου (μηχανήματα, προσωπικό), ώστε να εξαχθούν συγκριτικά συμπεράσματα (έστω ανεπίκαιρα) σχετικά με την διαφοροποίηση των συνθηκών που επιτρέπουν τις αυξημένες αυτές αποδόσεις. Για παράδειγμα, ενδεχομένως διαθέτει στο εν λόγω έργο δυο συνεργεία διάστρωσης να δουλεύουν σε σειρά και με τον τρόπο παρουσιάζει αυξημένη ημερήσια απόδοση των συνεργείων της.
- Δεν περιλαμβάνει το σύνολο των δελτίων αποστολής τα οποία αφορούν στην συνολική ποσότητα ασφαλτομίγματος που διαστρώθηκε στο έργο. Από αυτά θα μπορούσε κανείς να βγάλει συμπεράσματα για τους πραγματικούς τόνους που διαστρώθηκαν, για τους πραγματικούς χρόνους εργασίας (αν δηλαδή πράγματι τηρήθηκε ο χρόνος της άδειας), για τον πραγματικό αριθμό των φορτηγών και τα πραγματικά εφικτά δρομολόγια που μπορεί να κάνει κάθε ένα σε 8-ωρη βάρδια. Τα στοιχεία που για πρώτη φορά κατατίθενται με την αιτιολόγηση είναι ελλιπή ως προς την αποδεικτικής τους αξία και χωρίς το σύνολο των Δελτίων Αποστολής όπως τα ζήτησε η Ομάδα Εργασίας κατά την αξιολόγηση, η σύγκριση είναι απρόσφορη.

Η Ομάδα Εργασίας, κρίνοντας από τα υποβληθέντα στοιχεία δελτίων αποστολής του Μαΐου του 2019 κατ' επιλογήν της προσφεύγουσας (που όμως όπως ήδη αναφέρθηκε είναι ούτως ει άλλως ευνοϊκά), την πραγματική απόδοση διάστρωσης των συνεργείων και έχοντας υπόψη τα δεδομένα από το σύνολο των (πολλών) αντίστοιχων εκτελούμενων έργων στην ....., γνώριζε ότι η διαπίστωσή της ως προς την ικανότητα/απόδοση διάστρωσης συνάδει και με τα γενικότερα εμπειρικά δεδομένα και τις πραγματικές συνθήκες εκτέλεσης των έργων ασφαλτόστρωσης, ως προς τα οποία η προσφεύγουσα επικαλείται εξωπραγματικές αποδόσεις. Γι' αυτό και οι κρίσεις της Επιτροπής, ενώ καταλείπουν περιθώριο υπέρ των ισχυρισμών της αιτιολόγησης σε σχέση με το αποδεικτικό υλικό και τις τεχνικές γνώσεις και δεδομένα, δεν επιτρέπουν

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προφανώς να γίνουν δεκτά εκτός πραγματικότητας στοιχεία και θεωρητικές/υποθετικές προσεγγίσεις που η εμπειρία απορρίπτει.

Κατά τα λοιπά και οι συγκεκριμένες κρίσεις ως τεχνικές είναι ανέλεγκτες και η αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης είναι και στο σημείο αυτό ειδική και πλήρης.

III. ΚΟΣΤΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Σύμφωνα με την απόλυτα αιτιολογημένη κρίση της Ομάδας Εργασίας την Τεχνική της Έκθεση (σελ.5) για τον υπολογισμό του μεταφορικού έργου η προσφεύγουσα ακόμα και αφότου της ζητήθηκαν διευκρινίσεις και εξηγήσεις γιατί εξ' αρχής οι παραδοχές της κρίθηκαν υπερβολικά χαμηλές, υπέβαλε ανάλυση που περιείχε «σοβαρά σφάλματα παραδοχών». Στο πλαίσιο αυτό της συνολικά πλημμελούς εικόνας της αιτιολόγησης και τα σημεία ως προς τα οποία με την προσφυγή της προβάλλει αιτιάσεις, είναι αβάσιμα για τους ακόλουθους λόγους:

A. Αριθμός δρομολογίων φορτηγών

Ο αριθμός των δρομολογίων δεν κρίθηκε από την Ομάδα Εργασίας καθ' υπολογισμό, αλλά με βάση τα δεδομένα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην αιτιολόγηση σύμφωνα με τα οποία τον Μάιο 2019 «αποδεικνύεται ότι ένα φορτηγό δεν μπορεί να πραγματοποιήσει σε καμία περίπτωση 4 δρομολόγια». Κατά δε την αιτιολόγηση, όπως αποδεικνύεται από την Τεχνική Έκθεση της Ομάδας Εργασίας η προσφεύγουσα «ούτε υπολόγισε με ακρίβεια» ούτε «απέδειξε» –όπως αβάσιμα ισχυρίζεται στην προσφυγή της– ότι τα φορτηγά της μπορούν να εκτελούν τέσσερα (4) δρομολόγια.

Η σύγκριση στην προσφυγή (υπό III A. 3 στη σ. 28) του εφικτού αριθμού δρομολογίων κατά την κατασκευή του έργου, με τον αριθμό των εφικτών δρομολογίων για την μεταφορά σπηλίτη από την ....., είναι επίσης απρόσφορη, διότι στην πρώτη περίπτωση τα φορτηγά κινούνται σε κύκλο, δηλαδή εξυπηρετούν δύο συνεργεία (συνεργείο φρεζαρίσματος και συνεργείο διάστρωσης) και επομένως έχουν και ενδιάμεσες σημαντικές καθυστερήσεις, ενώ τα φορτηγά που κάνουν την διαδρομή ..... - ..... δεν έχουν τέτοιες καθυστερήσεις. Ο αριθμός των διαδρομών που μπορεί να κάνει ένα φορτηγό δεν εξαρτάται μόνο από την διανυόμενη απόσταση, αλλά και από το σύνολο

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

των μεταφορών που καλείται να κάνει σε ένα πλήρη κύκλο, με αποτέλεσμα οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας να συνιστούν αβάσιμες υποθέσεις.

B. Κόστος καυσίμων

Ορθώς η Ομάδα Εργασίας επιβάλλει κατανάλωση 40λτ/100χιλιόμετρα για ανατρεπόμενα μεταφορικά μέσα (4-ξονικά φορτηγά με μικτό βάρος 33 τόνων και νταλίκες με μικτό βάρος 40 τόνων) επικαλούμενη την έκθεση της Γερμανικής Ένωσης (.....). Η προσφεύγουσα παρερμηνεύει τα πορίσματα εν λόγω έκθεσης.

Πιο συγκεκριμένα, η έκθεση της ..... (Σχ.20) λέει το εξής: Ένας έμπορος διαξονικός τράκτορας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας EURO V με μικτό βάρος 40tn καταναλώνει 33lt/100km. Αν ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ να πληροί τις μειωμένες εκπομπές ρύπων που επιβάλλει το πρότυπο EURO V και επιτρεπόταν να πληροί τις λιγότερο αυστηρές εκπομπές ρύπων του πρότυπου EURO II, τότε θα μπορούσε θεωρητικά ακόμα και να κινείται με κατανάλωση της τάξης των 20lt/100km. Σε καμία περίπτωση δεν αναγράφεται ή προκύπτει από το σχετικό διάγραμμα το «συμπέρασμα» της ..... ότι τα οχήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας EURO V με μικτό βάρος 40 τόνων κινούνται με κατανάλωση 20lt/100km (δηλαδή IX οχήματος μεγάλου κυβισμού εντός .....!!!)

Αξίζει να σημειωθεί πως στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και η Γνωμοδότηση 2018/C 081/13 της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) όπως αυτή δημοσιεύεται στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ στις 02/03/2018 (Σχ.21). Επί λέξει αναφέρει στην παράγραφο 2.7 ό,τι: «Επί του παρόντος, ένα τυπικό ευρωπαϊκό ρυμουλκό 4x2 40 τόνων σε έναν «κύκλο δοκιμών μεγάλης απόστασης» καταναλώνει περίπου 33,1 λίτρα καυσίμου ανά 100km σε οδικούς άξονες και αυτοκινητοδρόμους. Ένα τυπικό ευρωπαϊκό φορτηγό διανομής 4x2 12 τόνων σε έναν «κύκλο δοκιμών αστικής διανομής» καταναλώνει περίπου 21,4 λίτρα καυσίμου ανά 100km».

Άρα οι καταναλώσεις της τάξεως των 20λτ/100km για οχήματα μικτού φορτίου 40tn που επικαλείται η ..... στην πραγματικότητα αφορούν σε καταναλώσεις φορτηγού μικτού βάρους 12tn σε κύκλο πόλης. Επομένως, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές, διότι δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Επιπλέον, θα μπορούσε κανείς να σκεφθεί ως προς τα ανωτέρω μεγέθη, ότι στον ΑΤΟΕ (Σχ.22) (Βασικές Τιμές, άρθρο 509) προβλεπόταν κατανάλωση 80 λίτρων για ημερήσια κατανάλωση ανατρεπόμενου φορτηγού ωφέλιμου φορτίου 6 τόνων. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας για την κάλυψη απόστασης 4 πλήρων δρομολογίων φορτηγών ωφέλιμου φορτίου 20 τόνων, διανύεται συνολική απόσταση 320χλμ και υπολογίζεται ότι απαιτούνται μόνο 62 λίτρα!!!

Συνεπώς και στο σημείο αυτό οι τεχνικές κρίσεις της Ομάδας Εργασίες συνιστούν πλήρη και ειδική αιτιολογία στηριγμένη στα δεδομένα της ειδικής αγοράς, η οποία δεν ελέγχεται και δή επί τη βάσει θεωρητικών και αναπόδεικτων ισχυρισμών.

Γ. Κόστος συντήρησης

Το κόστος συντήρησης που προέβλεψε η προσφεύγουσα δεν προβλέπεται από καμία γνωστή μέθοδο κοστολόγησης λειτουργίας μηχανήματων έργου. Στα μέχρι πρόσφατα ισχύοντα αναλυτικά τιμολόγια έργων οδοποιίας (ΑΤΕΟ) (Σχ.23) προβλέπεται «προσαύξηση για συντήρηση, ημεραργίες κλπ, 10%*δαπάνη Α», όπου δαπάνη Α = [μίσθωμα εκάστοτε μηχανήματος + δαπάνη πετρελαίου + δαπάνη λιπαντικών ανηγμένο σε ορυκτέλαιο + δαπάνη χειριστών ή οδηγών]. Στην βιβλιογραφία (Δομικές μηχανές, Λειτουργική ανάλυση και κοστολόγηση έργων πολιτικού μηχανικού, Κ.Πετροτσάκου Μ.Μαρινέλλη, 2η έκδοση, Κριτική, 2018, σελ 213) (Σχ.24) η σχετική δαπάνη ανέρχεται σε ποσοστό 20%-50% επί της δαπάνης του καυσίμου, αναλόγως αν οι συνθήκες εργασίας θεωρούνται ευνοϊκές, μέτριες ή δύσκολες.

Η Ομάδα Εργασίας επέλεξε (πολύ ευνοϊκά) για την προσφεύγουσα να αναπροσαρμόσει μόνο κατά +7% την δαπάνη συντήρησης, που εντελώς ανατιολόγητα και καταφανώς υποκοστολογημένα υπολόγισε η προσφεύγουσα στο 3% εκτιμώντας, 1€ ή 2€ ανά ημέρα εργασίας.

Δ. Ημερομίσθια χειριστών και οδηγών

Όπως προαναφέρθηκε (αν. υπό ΙΔ) ορθώς έκρινε η Επιτροπή ότι το κόστος επαγγελματικών οδηγών και χειριστών χάρις στην εμπειρία των οποίων η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι διαθέτει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (βλ. κατατεθειμένη αιτιολόγηση, σελ. 1 της αιτιολογικής έκθεσης) δεν μπορεί να

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προσδιορίζεται από τον κατώτατο μισθό ενός οδηγού χωρίς προϋπηρεσία, χωρίς οποιοδήποτε επίδομα, δώρο ή επιβάρυνση νυκτερινής εργασίας. Και ορθώς περαιτέρω έκρινε ότι ο κατώτατος μισθός ενός οδηγού δεν μπορεί να θεωρηθεί ο μέσος όρος μισθού του συνόλου των οδηγών μιας εταιρείας. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα στην αιτιολόγησή της, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 «Καταστάσεις Προσωπικού (Εργατοτεχνικό προσωπικό – Χειριστές – Οδηγοί)» παρουσιάζει ονομαστικά τους οδηγούς και χειριστές που απασχολεί, με συνολικό μηνιαίο μισθό και αναφορά στο μηχάνημα στο οποίο απασχολούνται. Επιπλέον υποβάλει προς απόδειξη των σχετικών αμοιβών την κατάσταση μισθοδοσίας του Δεκεμβρίου 2019. Στην κατάσταση αυτή αναφέρονται αναλυτικά οι βασικές αποδοχές, οι εισφορές οι κρατήσεις εργαζόμενου και εργοδότη, καθώς και το συνολικό κόστος μισθοδοσίας για την εταιρεία (τελευταία στήλη του Πίνακα) το οποίο είναι και το ποσό που η προσφεύγουσα χρησιμοποιεί στους υπολογισμούς της στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 «Υπολογισμός ημερήσιου κόστους μηχανημάτων». Στην δαπάνη της μισθοδοσίας του Δεκεμβρίου 2019, ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα επιδόματα αδειάς καθώς και τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα.

Η Ομάδα Εργασίας δέχτηκε το κόστος μισθοδοσίας όπως το δήλωσε η προσφεύγουσα και προσέθεσε την σχετική δαπάνη δώρων και αδειών (δυο μισθοί). Δεν επέβαλε άλλη μεταβολή στο κόστος εργασίας για τους υπαλλήλους της προσφεύγουσας.

Η δε μεταφορική εταιρεία ..... στην επιστολή για διευκρινήσεις που έστειλε με ημερομηνία 11.03.2020 σχετικά με την μεταφορά ασφαλτομίγματος στο έργο δηλώνει ότι «Η δαπάνη του οδηγού με βάση την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας είναι 650,00€ το οποίο στην ημέρα ανάγεται σε 31,20€.»

Έχοντας υπόψη ότι οι εργασίες αυτές γίνονται βράδυ, γίνεται αντιληπτό ότι ο κατώτατος μισθός των 650,00€/μήνα για υπάλληλο με προϋπηρεσία 0-3 έτη, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει δεκτός για την κοστολόγηση του μεταφορικού έργου της διότι αφενός μια μεταφορική εταιρεία δεν είναι δυνατόν να απολύσει όλους τους έμπειρους οδηγούς που κατά τεκμήριο απασχολεί, προκειμένου να προσλάβει νέους και άπειρους για μια πρόσκαιρη εξοικονόμηση χρημάτων και αφετέρου τα 650,00€ σε μηνιαία βάση δεν

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

αντιστοιχούν σε δαπάνη 31,20€/βράδυ και είναι πολύ περισσότερα. για τον κατώτατο μισθό, η δαπάνη μισθοδοσίας υπολογίζεται σε: $(650€ + 650€ * 24,81\% \text{ εισφορές}) = 811,26€ * 14/12 = 946,48€$ (μισθός με εισφορές + δώρα). Αρα για 22 εργάσιμες η ημερήσια δαπάνη είναι $946,48€/22 = 43,02€$ και με δεδομένο ότι πρόκειται για νυχτερινή εργασία, αυτή προσαυξάνεται κατά 25% και ανέρχεται σε $43,02€ * 1,25 = 53,78€/βράδυ$. Επομένως η σχετική δαπάνη όταν λαμβάνεται ως αμοιβή και βάση υπολογισμών κόστους ο κατώτατος μισθός, αυτή είναι σχεδόν διπλάσια από αυτήν που στην επιστολή της υποστηρίζει η μεταφορική εταιρεία.

Εύλογα η Ομάδα εργασίας, σημειώνει στην σελ. 6 της Τεχνικής Έκθεσης ότι «6. Το κόστος οδηγών (επαγγελματιών) δεν μπορεί να προσδιορίζεται από τον κατώτατο μισθό ενός οδηγού χωρίς προϋπηρεσία, χωρίς κάποιο επίδομα ή δώρο και χωρίς την επιβάρυνση λόγω νυχτερινής εργασίας. Επιπλέον δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να χαρακτηριστεί ο κατώτατος μισθός ενός οδηγού ως ο μέσος όρος των μισθών των απασχολούμενων οδηγών της εταιρείας. η επιτροπή δέχεται και λαμβάνει ως αξιόπιστο το μέσο κόστος που δηλώνει οπ προσφέρων δεδομένου ότι η εταιρεία ..... δεν παρέχει ειδικότερα στοιχεία κόστος μισθοδοσίας των οδηγών που χρησιμοποιεί.»

Η προσφεύγουσα διαμαρτύρεται ότι η επιτροπή «έκρινε αβάσιμα ότι οι εργοδότες καταβάλλουν κατά κανόνα αποδοχές μεγαλύτερες αυτών που προβλέπονται!!!» όταν αυτό είναι μια αναμενόμενη πρακτική για εξειδικευμένες εταιρείες όπως είναι εν προκειμένω η μεταφορική ..... αλλά και η ίδια η ....., οι οποίες απολαμβάνουν πολλαπλά πλεονεκτήματα από την εμπειρία του προσωπικού τους και για το οποίο, όπως είναι λογικό τελικά, πληρώνουν πολύ συχνά υπέρτερες αμοιβές από τις κατώτατες που θεσπίζει η ΕΓΣΣΕ.

Σχετικά με την απαίτηση της προσφεύγουσας, η Ομάδα Εργασίας να συμπεριλάβει το κόστους των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων της (οδηγοί και χειριστές) που τελούν σε μορφή εξαρτημένης εργασίας στην δαπάνη των ασφαλιστικών εισφορών για το Εργατοτεχνικό προσωπικό (ΙΚΑ), αυτή είναι εντελώς παράλογη με την έννοια ότι πρόκειται για εντελώς διαφορετικές δαπάνες διότι αφορούν σε διαφορετικές κατηγορίες εργαζομένων. Τους έχοντες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και τους

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

ημερομίσθιους. Σε καμία περίπτωση δεν προκύπτει ζήτημα διπλής κοστολόγησης ασφαλιστικών εισφορών.

Μάλιστα η ίδια η προσφεύγουσα στην αιτιολόγησή της έχει προβεί σε εκτίμηση του Συντελεστή εργατικής δαπάνης (ΙΚΑ) για το έργο και την σχετική δαπάνη την υπολογίζει στα γενικά Έξοδα της, ενώ στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 «Ποσοστά εργατικής δαπάνης σε παρόμοια έργα», συμπεριλαμβάνει αποφάσεις καθορισμού ποσοστού εργατικής δαπάνης από αντίστοιχα έργα. Σε καμία περίπτωση η δαπάνη αυτή δεν περιλαμβάνει τις εισφορές του έμμισθου προσωπικού της. Στην περίπτωση δε που θα μισθώσει μεταφορικά μέσα, στο μίσθωμα που θα κληθεί να καταβάλει στην μεταφορική εταιρεία ή τον μεμονωμένο μεταφορέα, σε αυτό θα συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εισφορές που βαρύνουν τον οδηγό. Οι ασφαλιστικές εισφορές λοιπόν δεν θα καταβληθούν στο ΙΚΑ.

Η μεταβολή στην δαπάνη του ΙΚΑ που επέβαλε η Ομάδα Εργασίας στην σελ. 3 της Τεχνικής Έκθεσης, αφορά σε προσαρμογή του υπολογισμού του συντελεστή εργατικής δαπάνης του ΙΚΑ βάσει Εγκυκλίου 52/02 του ΙΚΑ, ο οποίος από 2,00% που εκτιμά η προσφεύγουσα στην αιτιολόγησή της, αυτός υπολογίζεται αναλυτικά σε 2,75%. Ουδεμία σχέση έχει αυτή η μεταβολή με τις ασφαλιστικές εισφορές του έμμισθου προσωπικού και την εν γένει δαπάνη μισθοδοσίας του.

Ε. Κόστος απόσβεσης

Ως προς το ζήτημα του κόστους απόσβεσης η προσφέρουσα κάνει ένα λογικό άλμα και διαλαμβάνει την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής άδειας κυκλοφορίας των φορτηγών της ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού των αποσβέσεων. Όμως οι αποσβέσεις είναι λογιστικό μέγεθος που εφαρμόζεται από την ημερομηνία αγοράς η οποία δεν ταυτίζεται απαραίτητα με την ημερομηνία έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας.

Η Ομάδα εργασίας εξηγεί λεπτομερώς που εντοπίζεται η διαφορά. Συγκεκριμένα αναφέρει (σ. 7) ότι: «Η διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με το κατατεθειμένο μητρώο παγίων η προσφέρουσα για τα φορτηγά της με αριθμό κυκλοφορίας ....., ... και ..... δεν υπολογίζει το συνολικό ποσό ετήσιας απόσβεσης (3.600€, 4.200€ και 1.440€ αντίστοιχα)

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

αλλά μέρος του ποσού της ετήσιας απόσβεσης (2.700€, 350€ και 840€ αντίστοιχα). Επιπλέον το φορτηγό με αριθμό κυκλοφορίας .... και ποσό ετήσιας απόσβεσης ίσο με 2.308,80€ δεν ελήφθη υπόψη από τον προσφέροντα για τον υπολογισμό του μέσου όρου απόσβεσης των φορτηγών της και η Επιτροπή το συμπεριέλαβε στον τελικό υπολογισμό της.»

Για το μεταφορικό έργο συνολικά και έναντι της ελλιπούς αιτιολόγησης της προσφεύγουσας η Ομάδα Εργασίας παραθέτει (ενδεικτικώς) όλως λεπτομερή ανάλυση μεθόδου υπολογισμού στις σ.σ. 5-8 της Τεχνικής της Έκθεσης που με πλήρη αιτιολογία τεκμηριώνει τα όσα έλαβε υπόψη και τον μη αιτιολογημένο χαρακτήρα των διευκρινίσεων της προσφεύγουσας, οι δε ουσιαστικές εκτιμήσεις της είναι ειδικές και απολύτως εμπειριστατωμένες.

IV. ΕΜΜΕΣΟ ΚΟΣΤΟΣ

A. Δεν υφίσταται καμία «μεταβολή νομολογίας» με την ΔΕΦΑΘ 144/2020, όπως προσπαθεί να ισχυριστεί η προσφεύγουσα, αλλά σαφής πρόβλεψη του κειμένου της Εγκυκλίου υπ' αριθμ. 9/25-4-2017 για τον τρόπο υπολογισμού των γενικών εξόδων με εφαρμογή των εκεί προβλεπόμενων συντελεστών επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης (και όχι βέβαια του προϋπολογισμού προσφοράς) και σταθερή νομολογία σύμφωνα με την οποία «ο κατά τα ανωτέρω υπολογισμός των γενικών εξόδων...δεν έχει την έννοια ότι, κατά την αιτιολόγηση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς αποκλείεται η εκ μέρους του διαγωνιζόμενου επίκληση και απόδειξη της συνδρομής για την επιχείρησή του ειδικών συνθηκών αναφορικά με την εγκατάσταση και λειτουργία του συγκεκριμένου εργοταξίου, εν όψει των οποίων ειδικών συνθηκών ο διαγωνιζόμενος εξοικονομεί δαπάνη...». Σε περίπτωση όμως που δεν το πράξει, ο υπολογισμός των συντελεστών της εγκυκλίου δεν μπορεί να γίνει επί του «υποδεέστερου και εσφαλμένου ποσού αναφοράς» του προϋπολογισμού προσφοράς προκειμένου να εξαχθεί υποδεέστερο κόστος (ΔΕΦΑΘ 148/2020 αναλυτικά στη σκ. 15 όπου παρατίθεται και η σχετική πάγια νομολογία). Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν επιχείρησε τον δι' άλλης μεθόδου ή στοιχείων προσδιορισμό του κονδυλίου των γενικών εξόδων και του οφέλους της, αλλά προσέφυγε απευθείας στην εγκύκλιο χρησιμοποιώντας εσφαλμένο τρόπο εφαρμογής της, προκειμένου να εξαγάγει υποδεέστερα κόστη,

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προφανώς και δεν υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή να την «καλέσει να επανυπολογίσει το έμμεσο κόστος της», το οποίο άλλωστε προκύπτει από την ορθή εφαρμογή της Εγκυκλίου η οποία και έγινε αναλυτικά από την Ομάδα Εργασίας. Ήταν δε επιλογή της προσφεύγουσας να χρησιμοποιήσει τον τεκμαρτό τρόπο υπολογισμού των γενικών εξόδων, αντί να επικαλεστεί τυχόν πραγματικά στοιχεία εξοικονόμησης, τα οποία προφανώς και δεν συνέτρεχαν στην περίπτωση της και δεν είχε στη διάθεσή της.

B. ΙΚΑ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ

Η Ομάδα Εργασίας εφάρμοσε τον (αναλυτικά διορθωμένο) συντελεστή δαπάνης του ΙΚΑ επί του προϋπολογισμού προσφοράς της προσφεύγουσας στο ύψος των 4.857.881,21€ ποσό που περιλαμβάνει μόνο Δαπάνη Εργασιών και ΓΕ&ΟΕ. Δεν έλαβε καθόλου υπόψιν τα απολογιστικά, τα οποία άλλωστε είναι σε μεγάλο βαθμό απρόβλεπτο με ποιο τρόπο αυτά θα αξιοποιηθούν, αφού η ανάλυση τους βασίζεται σε ειδικές εντολές της Υπηρεσίας ανάλογα με τις ανάγκες που ενδεχομένως θα προκύψουν. Για τον λόγο αυτό δεν δέχτηκε να συνυπολογίσει ως βέβαιο κέρδος της εργολαβίας το ΓΕ&ΟΕ των απολογιστικών (απομειωμένο κατά την έκπτωση της προσφεύγουσας ύψους 25.204,86€.) Ακόμα και η υπόθεση της προσφεύγουσας ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν κυρίως για την πληρωμή του περιβαλλοντικού τέλους για την ορθή διαχείριση των ΑΕΚΚ από την ίδια δεν είναι ορθή γιατί η αναθέτουσα αρχή έχει δικαίωμα, να συνάψει ανεξάρτητη σύμβαση με Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης, οπότε μόνη υποχρέωση της προσφεύγουσας θα μένει η μεταφορά στον τελικό τόπο διάθεσης. Είναι λοιπόν ορθή η κρίση της Ομάδας Εργασίας και η επιβάρυνση ύψους 25.205,86€ ως προς το κονδύλι αυτό.

Για τις λοιπές δαπάνες που επικαλείται η προσφεύγουσα ως υπερκοστολογήσεις, η Ομάδα Εργασίας μέσω και των διευκρινήσεων που ζήτησε και έλαβε, προχώρησε σε κρίση και επέβαλε τα εν λόγω κόστη στην προσφορά της προσφεύγουσας. Επομένως και στην περίπτωση αυτή η τεχνική κρίση της Ομάδας Εργασίας παρίσταται πλήρως αιτιολογημένη

V. ΤΥΠΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

[...] Ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται προεχόντως εκπρόθεσμα και απαράδεκτα κατά παράβαση του άρθρου 360 ν. 4412/16 [...]

Εν προκειμένω η υπ' αρ. 3200/2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της ..... με την οποία κλήθηκαν οι πέντε (5) πρώτοι μειοδότες να παράσχουν διευκρινίσεις, όπως και το εν συνεχεία από 9.1.2020 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής με τη σχετική προθεσμία για υποβολή πλήρως τεκμηριωμένης αιτιολόγησης της προσφοράς, αναρτήθηκαν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 08.01.2020 Το δε σχετικό έγγραφο της ..... με το οποίο καλείτο η προσφεύγουσα να αιτιολογήσει την προσφορά της σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην τελευταία παράγραφο της 3200/2019 απόφασης εστάλει ηλεκτρονικά μέσω ΕΣΗΔΗΣ στους καλούμενους οικονομικούς φορείς στις 09.01.2020.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις είναι εκτελεστές και έχουν εκδοθεί από αρμόδια όργανα και στο μέτρο που η προσφεύγουσα έκρινε ότι είναι μη νόμιμες και βλαπτικές γι' αυτήν ή/και διαφωνούσε με το περιεχόμενο ή την πληρότητά τους, όφειλε εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ανάρτησή τους, δηλαδή μέχρι 19.01.2020 να είχε ασκήσει προσφυγή.[...]

Αν λοιπόν η προσφεύγουσα θεωρούσε αόριστη την υπ' αρ. 3200/19 απόφαση πρόσκλησής της για υποβολή αιτιολόγησης, όφειλε να την προσβάλλει εμπρόθεσμα. Αντί όμως γι' αυτό αδράνησε και αντέδρασε για πρώτη φορά επ' ευκαιρία του αποκλεισμού της δυνάμει μεταγενέστερης εκτελεστής πράξης (της ήδη προσβαλλόμενης 1292/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής με την οποία αποκλείσθηκε η προσφεύγουσα και ανακηρύχθηκε ανάδοχος η εταιρεία μας). Έτσι, σήμερα πλέον, αναφέρεται ανεπίκαιρα και εκπρόθεσμα για πρώτη φορά σε δήθεν έλλειψη νομιμότητας (και) της 3200/19, ενώ η εδώ προσβαλλόμενη πράξη είναι πλέον η κατακυρωτική απόφαση υπ' αρ. 1292/2021 της Οικονομικής Επιτροπής. Και τούτο γίνεται εκ μέρους της προσφεύγουσας, σε μεταγενέστερο στάδιο και σε τόσο μεταγενέστερο χρόνο, διότι τώρα προκύπτει για πρώτη φορά απόφαση που δεν την ευνοεί (μάλιστα από την εν λόγω πρόσκληση 3200/19 στην οποία αναφέρεται η προσφεύγουσα έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του έτους). Ακριβώς όμως αυτό είναι στο οποίο αποσκοπούν οι διατάξεις για την άσκηση των διοικητικών

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

και ενδίκων βοηθημάτων εντός αποκλειστικών προθεσμιών: Η παγίωση της νομιμότητας των εκτελεστών πράξεων και της ασφάλειας δικαίου, αφού παρέλθει εύλογος χρόνος προθεσμιών για την προσβολή της από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Εν προκειμένω λοιπόν, που η προσφεύγουσα προσβάλλει την υπ' αρ. 1292/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της ..... όπως αναρτήθηκε αρχικώς στις 24.6.2021 και μετά από ορθή επανάληψη στις 29.6.2021, η προβολή λόγων για την ακυρότητα της προηγούμενης υπ' αρ. 3200/19 απόφασης-πρόσκλησης της Οικονομικής Επιτροπής για υποβολή αιτιολογήσεων δεν χωρεί.

Περαιτέρω και αναφορικά με την ουσιαστική έλλειψη βασιμότητας του προβαλλόμενου λόγου πρέπει να λεχθούν τα εξής: Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διατυπώσει με σαφήνεια τις διευκρινίσεις που ζητά προσδιορίζοντας τα σημεία των προσφορών που δημιουργούν συγκεκριμένα ερωτηματικά [...] Όμως στην προκείμενη περίπτωση, η υπ' αρ. 3200/19 πρόσκληση για υποβολή αιτιολόγησης και το από 9.1.2020 έγγραφο που επακολούθησε για να δοθεί προθεσμία υποβολής «πλήρως τεκμηριωμένης αιτιολόγησης», δεν προέκυψαν αυθαίρετα αλλά εκδόθηκαν σε συμμόρφωση με την 1362/2019 Απόφαση της ΑΕΠΠ που έκρινε περί της υποχρέωσης να ζητηθούν αιτιολογήσεις, για τους εκεί αναφερόμενους λόγους. Με την πρόσκληση μάλιστα προς αιτιολόγηση, οι διαγωνιζόμενοι φορείς καλούνται ρητά να λάβουν υπόψη την ανωτέρω 1362/2019 Απόφαση της ΑΕΠΠ. Με την απόφαση αυτή κρίνονται αναλυτικά θέματα ως προς τα οποία ουσιώδεις ισχυρισμοί ως προς συγκεκριμένα στοιχεία των επί μέρους προσφορών επιβάλλουν την υποβολή αιτιολόγησης, καθώς προκύπτει εύλογη αμφιβολία για την επάρκεια κόστους που προβλέπουν. Και ακόμα περισσότερο, με τα από 9.3.2020 και 18.3.2020 έγγραφα υποβολής διευκρινίσεων προς την προσφεύγουσα η αναθέτουσα αρχή εντόπισε απολύτως συγκεκριμένα και ειδικά ζητήματα, έγγραφα και παραστατικά, τα οποία θα έπρεπε η προσφεύγουσα να αιτιολογήσει και προσκομίσει ώστε να μην υπολείπεται καμία αμφιβολία για το αντικείμενο της αιτιολόγησης κατά τρόπο εντελώς ορισμένο.

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Άλλωστε οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που αφορούν σε ποια στοιχεία λήφθηκαν υπόψη από την Ομάδα Εργασίας για την αξιολόγηση της αιτιολόγησής της άπτονται της αιτιολόγησης της απόρριψης και όχι της σαφήνειας του αιτήματος για αιτιολόγηση, ενώ δεν προβάλλεται σαφής και ειδικός ισχυρισμός ως προς το ποιο περαιτέρω των υποβληθέντων στοιχείο δεν λήφθηκε υπόψη, η μη προσκόμιση του οποίου που οφειλόταν στην αοριστία, οδήγησε μη νόμιμα στην απόρριψη, μολονότι θα μπορούσε να είχε προβληθεί ή προσκομιστεί από την προσφεύγουσα.[...]

16. Επειδή το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.».

17. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 8 [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,[...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),...».

18. Επειδή στο άρθρο 88 του νόμου 4412/2016 ορίζεται ότι : «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18...».

19. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

20. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων έργων.

21. Επειδή η έννοια της αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς δεν αποδίδεται ρητά από τις διατάξεις των ενωσιακών Οδηγιών, αλλά αποτελεί αόριστη αξιολογική έννοια (βλ Δ. Ράικος *Δημόσιες Συμβάσεις*, σελ. 858). Ως εκ τούτου, πρέπει να καθορίζεται συγκεκριμένα σε κάθε σύμβαση σε σχέση με το αντικείμενο που αποτελεί το περιεχόμενό της, (βλ. Απόφ. Γεν. Δικαστ. υπόθ. T-495/04, σκέψη 94). Εφόσον, όμως, δεν καθορίζεται στις οδηγίες ο τρόπος υπολογισμού του ορίου πέραν του οποίου υφίσταται αδικαιολόγητα χαμηλή προσφορά, εναπόκειται στα κράτη-μέλη και στις αναθέτουσες αρχές να καθορίσουν τον τρόπο υπολογισμού αυτού του ορίου. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή εφόσον κρίνει μια προσφορά ως αδικαιολόγητα χαμηλή, οφείλει να ζητήσει διευκρινίσεις από τον προσφέροντα αποστέλλοντας πρόσκληση. Ο δε έλεγχος των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών αποτελεί μια από τις σημαντικότερες εγγυήσεις διαφάνειας στη διαδικασία κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων, καθώς αποσκοπεί, αφενός στην προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αφετέρου στη διασφάλιση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των προσφορών (Δ.Ράικου – Ε.Βλάχου – Ε.Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν.4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο*, σ.857 επ.). Η προαναφερθείσα διαδικασία αποσκοπεί στην εγκαθίδρυση και διεξαγωγή ενός πραγματικού διαλόγου μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

αναδόχου, προκειμένου η αρχή να αξιολογήσει τις οικονομικές προσφορές από την άποψη της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» και να διαπιστώσει, εκφέροντας ασφαλή κρίση, με βάση τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας, αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, όπως αυτό οριοθετείται από τις ειδικότερες προβλέψεις της διακήρυξης, καταλείποντας στον ανάδοχο και κάποιο περιθώριο κέρδους (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 290, 83/2017, 197/2015). Ο προσφέρων δύναται να υποβάλει όλες τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες, με βάση την φύση και τα χαρακτηριστικά της σύμβασης, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C-568/13 σκ. 50), οι οποίες δεν είναι εξαντλητικές ούτε επιτρέπεται ο αποκλεισμός ορισμένων ειδών διευκρινίσεων, (βλ. ΔΕΚ Υπόθ. C-599/10 σκ. 28, Υπόθ. C- 285/99 & 286/99 σκ. 82, 83, 85). Απόκειται, εντέλει, στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώνει με σαφήνεια την πρόσκληση που αποστέλλει στους φορείς ώστε να αποδείξουν λυσιτελώς την σοβαρότητα της πρότασής τους, (βλ. ΔΕΚ Απόφ. C-599/10 σκ. 31). Η αξιολόγηση της αναθέτουσας αρχής προφανώς πρέπει να λαμβάνει τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία ενώ δεν είναι δεσμευτικές οι όποιες γενικές κρίσεις π.χ. περί συνήθους ποσοστού έκπτωσης, περί αντίστοιχων πρότερων συμβάσεων της ίδιας ή άλλων αναθετουσών αρχών σε ίδιο αντικείμενο, περί επιχειρηματικής απόφασης επέκτασης δραστηριοτήτων ή απόκτησης εμπειρίας κλπ (βλ. ΑΕΠΠ Απόφ. 158/2019).

22. Επειδή όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣΤΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 11 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 305/2011, 65/2012). Συνεπώς, λόγοι

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

που αφορούν τους όρους της Διακήρυξης ή και προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣτΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012).

23. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον προσφεύγοντα την 9.01.2020 να υποβάλλει πλήρη στοιχεία αιτιολόγησης του κόστους της οικονομικής του προσφοράς, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 1362/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, δίχως οιοδήποτε περιορισμό ως προς το είδος/έκταση των εγγράφων και πληροφοριών που εδύνατο να προσκομιστούν. Κατόπιν δε υποβολής των εγγράφων, που κατά την κρίση του προσφεύγοντος, αιτιολογούν την οικονομική του προσφορά, η αναθέτουσα αρχή αιτήθηκε στις 9.03.2020 και στις 18.03.2020 την παροχή πρόσθετων διευκρινίσεων επί των ήδη υποβληθέντων από τον προσφεύγοντα στοιχείων. Σημειωτέον ότι, σε κάθε περίπτωση, ο προσφεύγων εδύνατο να υποβάλλει, βάσει των από 9.03.2020 και 18.03.2020 επιπρόσθετων κλήσεων και οιοδήποτε έτερο, πρόσθετο των ζητούμενων από την αναθέτουσα αρχή στοιχείων, το οποίο κατά την κρίση του θα διασφάλιζε ορθή κρίση περί του μη ασυνήθιστα χαμηλού της οικονομικής του προσφοράς. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων προκύπτει ότι, εν προκειμένω, διεξήχθη μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφεύγοντος πραγματικός «διάλογος» προκειμένου να διαπιστωθεί με ασφάλεια αν το προσφερόμενο από τον προσφεύγοντα τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον προσφεύγοντα τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα.

24. Επειδή ειδικότερα, ως προς το κόστος παραγωγής ασφαλτομίγματος, ο προσφεύγων αρχικώς προσκόμισε δισέλιδη τεχνική έκθεση μηχανολόγου στην οποία αναφέρεται ότι η ημερήσια ποσότητα του συγκρότηματος του προσφεύγοντος ανέρχεται σε 1.309 τόνους, χωρίς ωστόσο να προσκομίζεται οιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο που να τεκμηριώνει την εν λόγω ημερήσια απόδοση. Ενόψει τούτου, η αναθέτουσα αρχή με τις

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

από 9.03.2020 διευκρινίσεις της αιτήθηκε την παροχή πρόσθετων στοιχείων επί της ημερήσιας απόδοσης της μονάδας του προσφεύγοντος βάσει παραστατικών καθώς και τα δελτία αποστολής του Μαΐου 2019. Ο δε προσφεύγων παρεπέμψε εκ νέου ως προς τη δυναμικότητα του συγκροτήματός του στην ήδη υποβληθείσα τεχνική έκθεση και προσκόμισε τα ζητούμενα δελτία αποστολής. Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί την παραδοχή της αναθέτουσας αρχής ότι η παραγωγή του συγκροτήματός του κατά το μήνα Μάιο 2019 ανέρχεται σε 19.710,65 τόνους αλλά μόνον ότι αυτή ελήφθη υπόψιν ως βάση υπολογισμού. Ωστόσο, ως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, η κρίση αυτή της Ομάδα Εργασίας, ερείδεται επί των στοιχείων που προσκόμισε ο ίδιος ο προσφεύγων και αφορούν την πραγματική απόδοση του συγκροτήματός του, ήτοι των δελτίων αποστολής και παραστατικών και ουδόλως όφειλε η αναθέτουσα αρχή να περιοριστεί σε υποθετικές συνθήκες λειτουργίας της μονάδας, ως αυτές αναφέρονται στην προσκομισθείσα από τον προσφεύγοντα τεχνική έκθεση του μηχανολόγου. Περαιτέρω, αβασίμως αλλά και αλυσιτελώς προβάλλει ο προσφεύγων ότι η δυναμικότητα της μονάδος του κατά το μήνα Μάιο δεν αποτελεί πρόσφορο μέγεθος εκτίμησης, καθώς, ως τεκμηριώνει η αναθέτουσα αρχή, η παραγωγή ασφαλομίγματος κατά τον επίμαχο μήνα ήταν πολλή υψηλή και άρα η βάση υπολογισμού που ελήφθη υπόψιν για την εκτίμηση της παραγωγικότητας ήταν ιδιαιτέρως ευνοϊκή για τον προσφεύγοντα. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή έλαβε υπόψιν της και τα αντίστοιχα στοιχεία που ο ίδιος ο προσφεύγων έχει υποβάλλει σε παρόμοιους διαγωνισμούς ως προς την κοστολόγηση της οικονομικής του προσφοράς. Αορίστως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι κατά την κοινή πείρα και λογική, υφίσταται δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας του σε δύο ημερήσιες βάρδιες, τα δε θεωρητικώς αναφερόμενα στην προσκομισθείσα με τις αρχικές διευκρινίσεις τεχνική έκθεση λειτουργίας ουδόλως αποδεικνύουν ότι πράγματι η μονάδα του προσφεύγοντος λειτουργεί με 44 βάρδιες μηνιαίως και όχι 30 που αποτέλεσε τη βάση υπολογισμού της αναθέτουσας αρχής. Επομένως, με πλήρη, ειδική και επαρκή αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι στην οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος πρέπει να προστεθεί κόστος λειτουργίας

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

49.605 ευρώ και οι σχετικοί ισχυρισμοί του προσφεύγοντος τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

25. Επειδή, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ως προς το κόστος κατανάλωσης μαζούτ ερείδονται, ως αναφέρει στην προσφυγή του, επί των δεδομένων/παραστατικών που προσκόμισε για το μήνα Μάιο 2019. Εντούτοις, τα εν λόγω στοιχεία, ως έχει εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, όλως αντιφατικώς αμφισβητεί ως επαρκή βάση υπολογισμού για την παραγωγικότητα της μονάδας του. Ανεξαρτήτως τούτου, ως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της και δεν αντιλέγει ο προσφεύγων, το συγκρότημά του είναι κατασκευασμένο τη δεκαετία του 1970 και δεν διαθέτει πλήρως στεγασμένους χώρους αποθήκευσης των αδρανών υλικών, τα οποία αποθηκεύονται στη πλειοψηφία τους στο περιβάλλοντα χώρο του εργοστασίου και άρα ορθώς προέβη η Ομάδα Εργασία σε προσαύξηση του κόστους ασφατομίγματος. Αναφορικά δε με τη δαπάνη θέρμανσης των δεξαμενών, εκ των στοιχείων που ο ίδιος ο προσφεύγων αυτοβούλως προσκόμισε προκύπτει ότι υφίστανται στο συγκρότημά του τέσσερις δεξαμενές και άρα ουδόλως υφίστατο οιαδήποτε υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής περί αναζήτησης περαιτέρω διευκρινίσεων επί του θέματος, τουναντίον, ο προσφεύγων όφειλε να επισημάνει τυχόν μη χρήση των δεξαμενών κατά την παραγωγική διαδικασία. Απαραδέκτως ο προσφεύγων προσκομίζει το πρώτον με την προσφυγή του τιμολόγιο για την αγορά νέου ελαιοθέρμου προς απόδειξη της μη κατανάλωσης μαζούτ από τις δεξαμενές. Η δε καταχώρηση του εν λόγω ελαιοθέρμου στο προσκομισθέν με τις αρχικές διευκρινίσεις του προσφεύγοντος Μητρώο Παγίων, ουδόλως αποδεικνύει και τη συγκεκριμένη χρήση αυτού στις τέσσερις υφιστάμενες δεξαμενές της μονάδος του, ως βασίμως προβάλλει ο προσφεύγων. Συνεπώς, με πλήρη και επαρκή αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή προέβη σε επιβάρυνση της προσφοράς του προσφεύγοντος με το αναφερόμενο στην τεχνική έκθεση της Ομάδας Εργασίας κόστος μαζούτ και ο σχετικός λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος.

26. Επειδή, επιπροσθέτως, ως προς το κόστος προσωπικού, από τις υποβληθείσες από τον προσφεύγοντα καταστάσεις προσωπικού προκύπτει

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

ότι δεν έχει υπολογίσει το κόστος αδειών, δώρων και αποζημιώσεων νυχτερινής εργασίας, ως βασίμως προβάλλουν η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων. Είναι δε ευνόητο ότι κατά την κλήση του προσφεύγοντος προς πλήρη αιτιολόγηση κάθε οικονομικού στοιχείου της προσφοράς του, άρα και του κόστους προσωπικού, όφειλε πρωτίστως να αποδείξει αναλυτικά και τεκμηριωμένα ότι η προσφορά του καλύπτει το νόμιμο εργατικό κόστος, ως αυτό διαμορφώνεται και με τον υπολογισμό όλων των οφειλόμενων επιδομάτων, εισφορών και αποζημιώσεων. Αορίστως και αναποδείκτως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι στα δηλωθέντα με τις διευκρινίσεις κόστη προσωπικού περιλαμβάνονται τα ποσά αδειών, δώρων και αποζημιώσεων νυχτερινής εργασίας, καθώς ουδέν προσκομίζει προς απόδειξη των ισχυρισμών του. Ως εκ τούτου, νομίμως η αναθέτουσα αρχή προέβη σε αναπροσαρμογή του κόστους προσωπικού κατά το ποσό των 19.015,25€.

27. Επειδή, αναφορικά με το κόστος παραγωγής τροποποιημένης ασφάλτου, στην Τεχνική Έκθεση της Ομάδας Εργασίας αναφέρεται ότι «Ο προσφέρων, στην αιτιολόγηση της προσφοράς του σχετικά με την παραγωγή της τροποποιημένης ασφάλτου, προσκομίζει τεχνικά φυλλάδια και οικονομική προσφορά σύμφωνα με τα οποία προτείνει την παραγωγή ασφαλτομίγματος κλειστού τύπου με τροποποιημένη άσφαλτο με χρήση ειδικού πρόσθετου σε μορφή κόκκων, το οποίο προστίθεται στο μίξερ του συγκροτήματος πριν την προσθήκη ασφαλικού συνδετικού. Η συγκεκριμένη μέθοδος τροποποίησης δεν μπορεί να γίνει δεκτή κυρίως για τον ακόλουθο λόγο. Σύμφωνα με την ΕΤΕΠ ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-12-01:2018 (Αντιολισθηρή στρώση ασφαλικού σκυροδέματος), παράγραφος 6.2 Εργαστηριακοί έλεγχοι, Ασφαλικό συνδετικό και Ασφαλτόμιγμα, ορίζεται ρητά ότι «Εκτελούνται οι εργαστηριακοί έλεγχοι που προβλέπονται στην Προδιαγραφή ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-11- 04». Στην αναφερόμενη προδιαγραφή ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-05-03-11-04 (Ασφαλικές στρώσεις κλειστού τύπου), στο Άρθρο 4 Απαιτήσεις, στην παράγραφο 4.1 Συνδετικό υλικό, ορίζεται ρητά: «Η τροποποιημένη άσφαλτος (άσφαλτος και πολυμερές) συντίθεται σε κατάλληλες μονάδες πριν την ανάμιξή της με τα αδρανή». Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη μέθοδος παραγωγής τροποποιημένης ασφάλτου δεν εξασφαλίζει την δυνατότητα ελέγχου της

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

ποιότητας και της επίτευξης των απαιτού μενών χαρακτηριστικών τροποποίησης του ασφαλτικού συνδετικού όπως αυτά ορίζονται από την ειδική μελέτη που προβλέπεται να εκπονηθεί όταν χρησιμοποιείται τροποποιημένη άσφαλτος και τις απαιτούμενες δοκιμές επί του συνδετικού υλικού (Πίνακας 9 της προδιαγραφής). Η δε μελέτη σύνθεσης που έχει κατατεθεί με την αιτιολόγηση (Παράρτημα 3) αφενός δεν αποτελεί ειδική μελέτη με βάση όσα προβλέπονται στην οικεία προδιαγραφή και αφετέρου έχει εκπονηθεί με βάση αδρανή και ήδη τροποποιημένη άσφαλτο που έχει προσκομίσει η προσφέρουσα στο εργαστήριο. Δεν προκύπτει από την μελέτη σύνθεσης ότι η προσφέρουσα μπορεί να χρησιμοποιήσει τον προτεινόμενο από αυτήν τρόπο παραγωγής αντιολισθηρού ασφαλτικού μίγματος με τροποποιημένη άσφαλτο και χρήση κόκκων. Με βάση τα ανωτέρω, απορρίπτεται η πρόταση του προσφέροντα να χρησιμοποιήσει πρόσθετο σε κόκκους απευθείας στο μίξερ και από στοιχεία αντίστοιχων έργων επιλέγεται ελάχιστο κόστος τροποποίησης 150€/τονο και η οικονομική επιβάρυνση υπολογίζεται αναλυτικά στο συγκεκριμένο άρθρο». Επομένως, εκ των ανωτέρω, σαφώς προκύπτει ότι η μη αποδοχή τη προτεινόμενης από τον προσφεύγοντα μεθόδου παραγωγής ερείδεται στην προδιαγραφή ΕΤΕΠ 1501-05-03-12-01:20, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον προσφεύγοντα τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα. Απαραδέκτως δε ο προσφεύγων προσκομίζει το πρώτον με την προσφυγή του την από 11.07.2019 προσφορά της εταιρίας ..... προς αιτιολόγηση του κόστους παραγωγής ασφάλτου, σε περίπτωση μη χρήσης της τροποποιημένης ασφάλτου και σε κάθε περίπτωση αβασίμως καθώς συνιστά τροποποίηση της προσφοράς του. Ως εκ τούτου, νομίμως η αναθέτουσα αρχή προσέθεσε στην προσφορά του προσφεύγοντος κόστος 70.877,52 ευρώ και ο σχετικός λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος.

28. Επειδή ως προς την ημερήσια απόδοση των συνεργείων, αορίστως και αναποδείκτως ο προσφεύγων προβάλλει ότι τα συνεργεία του διαστρώνουν ολόκληρη την παραγωγή που έχουν στη διάθεσή τους ταυτόχρονα και άρα αβασίμως ισχυρίζεται ότι εφόσον ελήφθη από την αναθέτουσα αρχή ως βάση υπολογισμού η παραγωγή του Μαΐου 2019 με

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

ημερήσια παραγωγή 657 τόνους, η εν λόγω ποσότητα αποτελεί και την ημερήσια απόδοσή του. Ως προς δε τα επικαλούμενα στοιχεία από την εκτέλεση της από 17.12.2018 σύμβασης με την αναθέτουσα αρχή, πέραν του γεγονότος ότι δεν υποβλήθηκαν κατά την αιτιολόγηση που της ζητήθηκε αλλά προβάλλονται το πρώτον με την προσφυγή, ουδόλως ο προσφεύγων αναφέρει τον αριθμό των συνεργείων που χρησιμοποιήθηκαν στην εν λόγω εργολαβία, η δε αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι εργάστηκαν πέραν του ενός συνεργεία επί του οποίου ουδέν αντιλέγει ο προσφεύγων. Επίσης, ως βασίμως προβάλλει ο παρεμβαίνων για το έργο που αναφέρεται στην υπ' αριθμ. 1362/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, η ημερήσια απόδοση του προσφεύγοντος κρίθηκε ότι δεν μπορεί να υπερβεί τους 750 τόνους σε ιδανικές συνθήκες και όχι ότι αποτελεί τη σταθερή απόδοσή του. Εκ δε των Τεχνικών Εκθέσεων έτερων έργων που έχει εκτελέσει ο προσφεύγων συνάγεται ότι η ημερήσια απόδοσή του δεν ξεπερνά τους 500 τόνους ανά βάρδια. Συνεπώς, με νόμιμη και πλήρη αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι στην οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος πρέπει να προστεθεί κόστος 192.189,64 ευρώ και ο σχετικός λόγος της προσφυγής κρίνεται απορριπτέος.

29. Επειδή ως προς το κόστος μηχανημάτων, αβασίμως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η Ομάδα Εργασίας δεν αμφισβήτησε τους υπολογισμούς της έκθεσης αιτιολόγησης της προσφοράς του, καθώς ως ρητώς αναφέρεται στην Τεχνική Έκθεση της Ομάδας Εργασία η ανάλυση του προσφεύγοντος *«περιέχει σοβαρά σφάλματα παραδοχών»*. Αορίστως ο προσφεύγων προβάλλει ότι εκ των υποβληθέντων διευκρινίσεων του προκύπτει ότι κάθε φορτηγό μπορεί να εκτελεί τέσσερα δρομολόγια ημερησίως, ενώ ως αποδεικνύει η αναθέτουσα αρχή, επί τη βάση των στοχείων για το μήνα Μάιο του 2019, ένα φορτηγό δεν μπορεί να πραγματοποιήσει σε καμία περίπτωση 4 δρομολόγια ανά κύκλο εργασίας αλλά 3 δρομολόγια στην καλύτερη περίπτωση και με απασχόληση πέραν του οκταώρου και ως εκ τούτου ορθώς προέβη σε αντίστοιχη αναμόρφωση της προσφοράς του προσφεύγοντος. Εξάλλου, ούτε στα συνημμένα έγγραφα της προσφυγής αναφέρεται φορτηγό που εκτελεί 4 δρομολόγια σε 8ωρη βάση, ως

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

βασίμως ισχυρίζεται ο παρεμβαίνων. Περαιτέρω, ως προς το κόστος καυσίμων, σε κανένα σημείο της έκθεσης της ..... που έλαβε υπόψιν η Ομάδα Εργασίας δεν αναγράφεται ότι οχήματα 40 τόνων κινούνται με κατανάλωση 20lt/100km, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα. Επίσης, ορθώς η Ομάδα Εργασίας έκρινε ότι τα 1€ ή 2€ που ο προσφεύγων εκτιμήσε το κόστος συντήρησης ανά ημέρα εργασίας είναι εξαιρετικά χαμηλό δοθέντος ότι στο εν λόγω κόστος περιλαμβάνονται λιπαντικά, ανταλλακτικά, ελαστικά και λοιπά έξοδα του οχήματος. Πέραν τούτου, και ως έχει ήδη εκτεθεί, από τις «ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ» που ο προσφεύγων προσκόμισε δεν προκύπτει ότι έχει υπολογίσει τα επιδόματα αδειών, δώρων και αποζημιώσεις νυχτερινής εργασίας για τους οδηγούς και χειριστές και άρα νομίμως η αναθέτουσα αρχή προσέθεσε τα σχετικά κόστη, ενώ αορίστως και αναποδείκτως ο προσφεύγων προβάλλει ότι η Ομάδα Εργασίας προέβη σε διπλή κοστολόγηση των ασφαλιστικών εισφορών συμπεριλαμβάνοντάς τις και στο έμμεσο κόστος. Επιπροσθέτως, ορθώς η αναθέτουσα αρχή θέωρησε ότι τα οχήματα του προσφεύγοντος δεν έχουν ακόμα αποσβεσθεί παρά το γεγονός ότι έχουν κατασκευαστεί προ δεκαετίας, καθώς η απόσβεση εξαρτάται από το χρόνο αγοράς του παγίου, τα δε οχήματα του προσφεύγοντος αγοράστηκαν μεταχειρισμένα εντός της τελευταίας δεκαετίας. Επομένως, με πλήρη και νόμιμη αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι στην οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος πρέπει να προστεθεί κόστος 256.275,84 ευρώ και οι σχετικοί ισχυρισμοί του προσφεύγοντος τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

30. Επειδή, ως προς το έμμεσο κόστος, ουδεμία «νομολογική μεταβολή» συνέβη με την έκδοση της υπ' αριθμ. 144/2020 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου ....., καθώς οι όποιες αποφάσεις της ΑΕΠΠ που επικαλείται ο προσφεύγων δεν αποτελούν «νομολογία», σε κάθε δε περίπτωση ο προσφεύγων έφερε το βάρος του σύννομου υπολογισμού του έμμεσου κόστους της προσφοράς του, το οποίο, ως παραδέχεται, υπολόγισε με εσφαλμένη μεθοδολογία. Συνεπώς, ορθώς η αναθέτουσα αρχή υπολόγισε το έμμεσο κόστος της προσφοράς του προσφεύγοντος βάσει του

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

προυπολογισμού δημοπράτησης και όχι του προϋπολογισμού της προσφοράς. Ενόψει δε τούτου, αλλά και των, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψεις 24-29, νόμιμων αναμορφώσεων της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος στις οποίες προέβη η αναθέτουσα αρχή, παρέλκουν ως αλυσιτελείς οι ισχυρισμοί του προσφευγόντος για παράνομες υπερκοστολογήσεις στο έμμεσο κόστος ύψους 37.154, 25 ευρώ.

31. Επειδή τέλος και σύμφωνα με τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 22, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί αοριστίας της από 9.01.2020 κλήσης του περί παροχής διευκρινίσεων τυγχάνουν απορριπτέοι ως ανεπικαίρως και άρα απαραδέκτως προβαλλόμενοι, δοθέντος ότι ο προσφεύγων αν και εδύνατο να ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της επίμαχης εκτελεστής πράξης προβάλλοντας αιτιάσεις περί αοριστίας ουδόλως το έπραξε. Σημειωτέον ότι, κατά τα αναφερθέντα υπό σκέψη 23, η αναθέτουσα αρχή πέραν της αρχικής κλήσης του προσφεύγοντος να αιτιολογήσει την προσφορά του, απέστειλε και τις από 9.03.2020 και 18.03.2020 κλήσεις προς παροχή πρόσθετων διευκρινίσεων, ήτοι εξέδωσε και έτερς δυο εκτελεστές διοικητικές πράξεις ερειδόμενες στην από 9.01.2020 πράξη παροχής διευκρινίσεων, τις οποίες ο προσφεύγων ουδέποτε αμφισβήτησε. Αλυσιτελώς ο προσφεύγων επικαλείται την υπ' αριθμ. 184/2020 απόφαση του ΣτΕ, διότι ουδόλως προκύπτει από την εν λόγω απόφαση ότι ο οικονομικός φορέας δύναται να προβάλλει λόγους που αφορούν την αοριστία της κλήσης παροχής διευκρινίσεων επί προσβολής της εκτελεστής πράξης απόρριψης της προσφοράς του ως ασυνήθιστα χαμηλής.

32. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

33. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

34. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

35. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 34, πρέπει να καταπέσει το . που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 1419/2021

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 13 Αυγούστου 2021 και εκδόθηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ**